

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KOOP-İŞ

İçindekiler

Koop-İş'in Kuruluşu	2
1. Olağan Genel Kurul	5
2. Olağan Genel Kurul	6
3. Olağan Genel Kurul	7
4. Olağan Genel Kurul	22
5. Olağan Genel Kurul	26
1. Olağanüstü Genel Kurul	34
6. Olağan Genel Kurul	42
7. Olağan Genel Kurul	47
8. Olağan Genel Kurul	51
2. Olağanüstü Genel Kurul	54
9. Olağan Genel Kurul	56
3. Olağanüstü Genel Kurul	60
10. Olağan Genel Kurul	61
11. Olağan Genel Kurul	64
12. Olağan Genel Kurul	67
13. Olağan Genel Kurul	69
14. Olağan Genel Kurul	72
4. Olağanüstü Genel Kurul	79
15. Olağan Genel Kurul	81
16. Olağan Genel Kurul	93
17. Olağan Genel Kurul	98

Demokrasi, yönetilenlerin kendilerini etkileyen tüm kararların alınmasına, diğer bir ifadeyle siyasal sürece, her düzeyde, etkin olarak, çeşitli şekillerde katılma hakkı ve imkanının bulunduğu bir toplumsal sistem olarak tanımlanabilir. Böyle bir sistemde, özgür ve serbest seçimin varlığının yanı sıra vatandaşların “siyasi parti” ve “baskı grupları” kurabilme hakları da mevcuttur. Dolayısıyla, çağdaş demokratik bir sistemde, kolektif karar almaya katılım, oy vermeye sınırlı değildir, çok çeşitli bazı faaliyetleri de kapsamaktadır.

Demokrasi, her an, her noktada yaşatılabilecek, işlerlik kazandırılacak bir yönetim geleneğidir. Bu geleneğin yaşatıldığı süreç ise, demokratikleşmedir. Aynı zamanda, toplumsal değişimin yönünü de belirten demokratikleşme süreci, tıpkı değişimin kendisi gibi, hiçbir zaman bitmeyecek, sonsuz bir süreçtir.

Ülkemiz, Mustafa Kemal Atatürk önderliğindeki kurtuluş hareketi ile başlatılan süreçte, 1920’de TBMM’nin açılması, vatandaşlara seçme ve seçilme hak ve özgürlüğünün tanınması ve 1923’te Cumhuriyet’in ilanı ile demokrasiye adım atmış, özellikle, 1946’da çok partili hayata geçiş ile demokratikleşme adına önemli bir ilerleme kaydedilmiştir. Ancak, demokratikleşmenin toplumsal değişimin yönünü gösteren bir toplumsal değişim biçimi olduğu düşünüldüğünde, tıpkı değişimin kendisi gibi, hiçbir zaman durmayacak bir olgu olduğu da bir gerçektir.

Günümüzde ideal demokratik toplum için, Cumhuriyet rejiminin, seçilmiş bir meclisin ve birden çok siyasi partinin varlığı yalnızca gerekliliktir, demokrasi adına yeterli değildir. Hızlı ve yoğun bir değişim sürecinde olan ülkemizde gerçekleştirilen değişimler, beraberinde yeni yasal düzenlemeleri de getirmektedir.

Belirttiğimiz gibi demokrasi, alınan kararlarda ilgili tarafların, mümkün olduğunca katılımını gerektiren bir yönetim geleneğidir. Dolayısıyla mevcudiyetleri ancak demokrasinin mevcudiyetiyle mümkün olan örgütlenmiş baskı ve çıkar grubu olarak sendikaların, alınan kararlara katılım faaliyetleri demokrasiyi işler hale getiren ve her aşamada demokratikleşme sürecini ilerleten faaliyetlerdir. Öyle ki, demokratik toplum sendikaları yaratırken, sendikalar da faaliyetleriyle demokratikleşme sürecinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Sendikalar bir toplumsal değişme dinamiği olarak gördükleri işlevin yanında, siyasal alanda gerçekleştirdikleri yönetime katılma faaliyetleriyle, kararların ortak alınmasına katkıda bulunarak demokrasinin gereği olan katılımı gerçekleştirebilirler ki, bu da toplumsal yapının demokratikleşme yönünde geliştirilmesi anlamına gelmektedir.

Baskı ve çıkar grubu olan sendikaların siyasal alanda yönetime katılma faaliyetlerinin “işçilerin kendilerini ilgilendiren konularda, kamu otoritesinin karar ve eylemlerini etkilemek” anlamına geldiği göz önünde bulundurulduğunda, demokrasi ile sendikaların siyasal alanda yönetime katılma faaliyetlerinin birbirlerinin vazgeçilmezleri olduğunu ifade edebiliriz.

Günümüzün yüksek nüfuslu toplumlarında, demokratik toplumun vazgeçilmezi olan katılımın, pratikte tek tek bireyler için mümkün olmayacağı düşünüldüğünde, “rgtlenme” kavramının karşımıza katılımın aracı olarak çıktığını görebiliriz. Öyle ki, baskı ve çıkar grubu olarak sendikaların gücü, işçilerin toplumsal glerinin örgütlü hale getirilmesinden kaynaklanır.

Sendikaların varlığı, işlevi ve çalışmalarını zgr bir ortamda sürdürebilmeleri, demokrasinin olmazsa olmaz kurallarındandır. Sendikalar faaliyetlerinde etkinse, zgrse, bağımsızsa, o toplumda demokratikleşme var demektir.

Ülkemizde sendikacılığın tarihi çok eski değildir. En eski ve köklü sendikalarımız bile toplumsal yaşamımız içinde çok genç sayılmaktadır. Ülkemizde henüz bir yüzyılı tamamlayabilmiş sendikamız yoktur. Sendikalarımızın birğ henüz yarım yüzyıla yakın bir geçmişe sahiptirler.

KOOP-İş Sendikası da, yarım yüzyıllık ömrü ile ülkemiz demokrasisinde ve sendikal yaşamında var olabilmiliş sendikalarımızdan biridir.

Başlangıçta bir işyeri sendikası olarak kurulmuş olan KOOP-İş, işko-lu düzeyinde ve Türkiye genelinde faaliyet göstermeye başladığı andan itibaren, ülkemizin en büyük işçi sendikaları konfederasyonu olan TÜRK-İş yesi olmuş ve bugün 50. hizmet yılına gururla ulaşmış bulunmaktadır.

KOOP-İş’in Kuruluşu

Türkiye Kooperatif, Ticaret ve Büro İşçileri Sendikası, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda “Ticaret, Büro, Eğitim

ve Güzel Sanatlar” olarak belirtilen 10 sıra Nolu işkolunda faaliyet gösteren bir işçi sendikasıdır. Kısa adı KOOP-İŞ olan Sendikamızın ilk temelini, 26 Şubat 1961 tarihinde 8 Tarım Kredi Kooperatifi çalışanının bir araya gelerek kurdukları “Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Memurları Derneği” oluşturur. Derneğin Kurucuları şunlardır:

Halil İbrahim Çapan (Türk Kooperatifçilik Kurumu), Orhan Atabey (Etimesgut Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü), İbrahim Gıncır (Ankara Fethiye Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü), Cemal Sezer (Karakuyu Tarım Kredi Kooperatifi Muhasip Muavini), Hüsnü Eken (Karakuyu Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü), Eyüp Ümitli (Şerefli-koçhisar Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü), Velettin Başaran (Gölbaşı Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü) ve Bayram Akın (Büyükdamlacık Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü).

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Memurları Derneği genel kurulu 2 Ağustos 1964 günü, Ankara’da Çocuk Esirgeme Kurumu binasında toplanarak öğleden önce tasfiye kararı aldı, aynı gün öğleden sonra çeşitli illerden Ankara’ya gelen 48 kurucu üye tarafından uzun süreden beri hazırlıkları yapılan o zamanki adıyla, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Personeli Sendikası’nın kurulmasına karar verildi.

Kurucular şu kişilerden oluştu:

Necati Öncü (Burhaniye), Raif Gürel (Gemlik), Mustafa Ozansoy (İzmir), Mehmet Kuş (Haymana), İsmail Merfu Çavdar (Burhaniye), Fazlı Avcu (Haymana), Hüseyin Bülbül (Antalya), Mehmet Pınar (Aydın), Arif Say (Aydın), Şükrü Demirkaya (Balıkesir), M. Şevki Kandemir (İstanbul), İsmail Önder (Bursa), Muzaffer Aktaş (Bursa), Şükrü Keskiner (Denizli), Şıho Batur (Haymana), Selahattin Kınalıdere (İpsala), M. Ali Kiroğlu (Haymana), Süleyman Sarıalioğlu (Of), Recep Altınsoy (Sincanlı), Mehmet Kılınçkaya (Sincanlı), Kamil Evren (Uşak), A. Kaşif Şentürk (Çubuk), Hüseyin Hamamcı (Tire), Necdet Tetik (Bayındır), M. Yılmaz Dikici (Yozgat), Vasfi Bal (Kaman), Şaban Tekin (Tosya), Ahmet Yıldız (Tekirdağ), E. Ayten Soytürk (Tosya), Hüserin Kırış (Çorum), Nazım Özer (Çevikli), Ahmet Aydın (Kırıkkale), Asım Aydın (Şefaattli), Kerep Küçük (Çorum), Mahmut

Altanlar (Gerede), Hurşit Özkan (Hasandede), M. Emin Sevinç (Gediz), Yusuf Atakan (Sungurlu), Ali Çil (Kırıkkale), Z. Abidin Özmen (Mürefte), Cavit Özkol (Edremit), Hüseyin Sarılar (Edremit), İsmail Terzioğlu (Görece), Ahmet Ertur (Babaeski), Burhanettin Işık (Kırıkkale), İhsan Golvalı (Babaeski), A. Nuri Akçıl (Biga), H. İbrahim Çapan (Ankara).

Kurucular Kurulu'nun bu toplantısında, Divan Başkanlığına Mustafa Ozansoy, İkinci Başkanlığa Süleyman Sarılioğlu, Zabıt Katipliklerine de Burhanettin Işık ve Hüseyin Sarılar seçildi.

Kurucular Kurulu'nda ana tüzük kabul edildikten sonra yapılan seçimde, Genel Başkanlığa Mustafa Ozansoy (İzmir Gaziemir Tarım Kredi Kooperatifi, 24 oy), Genel Sekreterliğine H. İbrahim Çapan (Ankara Delegatesi, 41 oy), Merkez Yönetim Kurulu üyeliklerine ise Necati Öncü (Burhaniye Şarköy Tarım Kredi Kooperatifi, 17 oy), M. Ali Kırıkçı (Haymana Çalış Tarım Kredi Kooperatifi, 28 oy) ve Necdet Tetik (Bergama Merkez Tarım Kredi Kooperatifi, 12 oy) getirildi. Denetçi olarak da, Süleyman Sarılioğlu (Of Tarım Kredi Kooperatifi, 33 oy), Mehmet Kılınçkaya (Sincanlı Tarım Kredi Kooperatifi, 22 oy) ve Cahit Özkol (Edremit Tarım Kredi Kooperatifi, 10 oy) seçildi.

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Memurları Derneği, 17 Temmuz 1965 tarihinde mal varlığını KOOP-İŞ Sendikasına devrederek, kendisini fesh etti.

Bu gelişmeler, KOOP-İŞ Merkez Yönetim Kurulu'nun, 6 Ağustos 1964 günü yayımladığı, 1 Nolu Genelge ile Tarım Kredi Kooperatifleri personeline şu şekilde bildirildi:

“Üç yılı aşkın bir zamandan beri yapmakta olduğumuz çalışmaların, gayretlerin, yeni yollar ve imkanlar aramanın hepsi sizin için, sizlerin iyiliği, refahı, saadeti, çalışma ve istikbal emniyeti içindir. Dernek bunun için kurulmuş, ‘Kooperatifçinin Sesi’ dergisi davalarınıza dile getirilmesi, ilgililere ve kamuoyuna duyurulması için çıkarılmış ve son olarak da Sendika bu amaçların tabakkuk etmesi için kurulmuştur.”

KOOP-İŞ'in Kurucular Kurulu toplantısının ardından, Ankara Valiliğine verilen kuruluş dilekçesinde şunlar yer aldı:

“2836 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri Kanununa göre memleketimizin elliyi aşkın ilinde kurulu bulunan 1621 Tarım Kredi Kooperatifinde çalışan personeli temsil etmek üzere, 2 Ağustos 1964 Pazar günü, KOOP-İŞ (Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Personeli Sendikası) adlı bir sendika kurulmuştur.

Cemiyetler Kanunu ile 15.7.1963 tarih ve 274 sayılı Sendikalar Kanunu gereğince gerekli işlemin yapılmasına müsaadelerinizi dileriz.”

Sendikanın kuruluşunda kabul edilen Tüzük'te, Sendikanın adresi, “Mithat Paşa Caddesi No: 26/7, Yenişehir-Ankara” olarak belirtildi.

Birinci Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ Sendikası, kuruluş sürecinin tamamlanmasının ardından, 1. Olağan Genel Kurulu'nu, 17-18 Temmuz 1965 tarihlerinde, Ankara Mithatpaşa Caddesindeki Genel Merkezinde yapma kararı aldı.

Koop-İş Sendikası Kurucu Başkanı Halil İbrahim Çapan Genel Kurulda konuşma yaparken.

Genel Kurul, Kurucu Genel Başkan Mustafa Ozansoy'un açış konuşmasıyla başladı. Açış konuşmasının ardından, Genel Kurul Divan Başkanlığına Halil İbrahim Yıldırım, Başkan Vekiliğine Süleyman Gürsoy, Katipliklere de Recep Yeşilırmak ve Mustafa Yılmaz seçildi. İki gün süren Genel Kurulda çeşitli konularda tartışmalar yapıldı ve sonuçta yapılan seçimlerde Genel Başkanlığa Halil İbrahim Çapan seçildi.

Buna göre seçim sonuçları şu şekilde oldu:

Genel Başkanlığa Halil İbrahim Çapan (87 oy), Genel Sekreterliğe Mehmet Ali Kiroğlu (60 oy), Merkez Yönetim Kurulu üyeliklerine H. İbrahim Yıldırım (39 oy), Mustafa Ozansoy (30 oy), Ahmet Şentürk (28 oy), yedek üyeliklere, Kadir Pekbaş (22 oy), Necdet Tetik (10 oy), Hasan Güngel (9 oy).

Kontrol Kurulu (Denetim Kurulu) asil üyeliklerine, Süleyman Sarıalioğlu (40 oy), Hüseyin Hamamcı (36 oy), Cavit Özkul (14 oy), yedek üyeliklere, Necati Öncü (13 oy), Mustafa Yılmaz (11 oy), Hurşit Özkan (10 oy).

Haysiyet Divanı (Disiplin Kurulu) asil üyeliklere, Şevki Kandemir (38 oy), Mahmut Tamer (12 oy), Burhanettin Işık (11 oy), yedek üyeliklere, Şevket Köylüoğlu (9 oy) ve İsmet Çetin (9 oy).

Birinci Genel Kurulun ardından geçen iki yıllık sürede, KOOP-İŞ'in kuruluş çalışmaları tamamlanmaya, ülkenin dört bir yanında, ilçe ve köylerde çalışan Tarım Kredi Kooperatifleri çalışanları, Sendikaya üye yapılmaya çalışıldı.

İkinci Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ'in 2. Olağan Genel Kurulu, 21-23 Temmuz 1967 tarihlerinde Sendika Genel Merkez binasında toplandı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına, Agah Sümer, İkinci Başkanlığa Cahit Hacısalıhoğlu, Katipliklere de Şevki Kandemir ve Şevki Tokcan seçildi.

Genel Kurulda, Sendikanın imzalayacağı ilk toplu iş sözleşmesinin, yeni Yönetim Kurulu tarafından hazırlanmasına oybirliği ile karar verildi. Beş kişiden oluşan Genel Yönetim Kurulu 7'ye çıkarıldı.

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, KOOP-İŞ'in yeni yetkili kurulları şu şekilde oluştu:

Genel Başkanlığa Halil İbrahim Çapan (59 oy), Genel Sekreterliğe Mehmet Ali Kiroğlu (38 oy), Merkez Yönetim Kurulu üyeliklerine İsmet Çetin (40 oy), Mustafa Ozansoy (39 oy), Cahit Adal (38 oy), Hüseyin Hamamcı (33 oy), Rauf Gürel (26 oy), yedek üyeliklere, Tahir

Koop-İş Yönetim Kurulu. Eşref Akman (en sağda), Cahit Hacısalıhoğlu (sağdan 2.), Halil Efe (sağdan 4.), Genel Başkan Halil İbrahim Çapan (ortadaki) Mehmet Ali Kiroğlu (Çapan'ın sağındaki), Rüştü Arslan (soldan 1.), Ali Hikmet Arıç (soldan 2.) Hüseyin Bey (soldan 3.)

Ay (25 oy), Kadir Bektaş (17 oy), H. Özkan (12 oy), Şaban Tekin (12 oy), Hüseyin Süren (11 oy).

Kontrol Kurulu (Denetim Kurulu) asil üyeliklerine, Süleyman Sarıalioğlu (53 oy), Cavit Özkul (38 oy), Süleyman Gürsoy (23 oy), yedek üyeliklere, Burhanettin Işık (20 oy), Hüseyin Oğuz (16 oy), Hasan Şeker (11 oy).

Haysiyet Divanı (Disiplin Kurulu) üyeliklere, Şevki Kandemir (23 oy), İsmail Terzioğlu (18 oy), Hüseyin Pehlivan (19 oy).

Bu çalışma döneminde, 1.1.1968-1.1.1970 dönemlerini kapsayan ilk toplu iş sözleşmesi, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ile imzalandı.

Üçüncü Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ Sendikası'nın 3. Olağan Genel Kurulu, 17-19 Temmuz 1969 tarihlerinde, 148 delegeden 142'sinin katılımıyla Ankara Bayındır Sokak'ta bulunan TÜRK-İŞ Genel Merkezinde toplandı. Genel Kurul Divan Başkanlığına, İzmir delegesi Agah Sümer, İkinci Başkanlığa Mersin delegesi H. İbrahim Yıldırım, Katipliklere de İzmir delegesi Latif Gümüş ve Isparta delegesi Ahmet Coşkun seçildi.

Bu Genel Kurulda, Sendikanın, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na (TÜRK-İŞ) katılması yönünde karar alındı. Bu karar oybirliği ile kabul edildi.

Ayrıca Sendikaya Genel Merkez binası alınması için Yönetim kurulu-
na yetki verildi.

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, kurullar şu şekilde belir-
lendi:

Genel Başkanlığa, Halil İbrahim Çapan (140 oy), Genel Sekreterli-
ğe Mehmet Ali Kiroğlu (87 oy), Yönetim Kurulu üyeliklerine Mehmet
Erdem (66 oy), Raif Gürel (65 oy), Halil İbrahim Yıldırım (55 oy), Ca-
hit Adal (51 oy) ve Necdet Tetik (45 oy), yedek üyeliklere, İsmet Çetin
(44 oy), Cahit Hacısalihoglu (41 oy) ve İhsan Özcan (41 oy).

Kontrol Kurulu (Denetim Kurulu) asil üyeliklerine, Süleyman Sarı-
alioğlu (66 oy), Nevzat Oral (44 oy), Mehmet Kılınçkaya (42 oy), yedek
üyeliklere, Enver Dalak (38 oy), Süleyman Gürsoy (30 oy) ve Şükrü
Keskiner (18 oy).

Haysiyet Divanı (Disiplin Kurulu) asil üyeliklerine, Şevki Kandemir
(65 oy), Hüseyin Pehlivan (55 oy) ve Mustafa Erdinç (34 oy), yedek
üyeliklere, Latif Gümüş (23 oy) ve Saim Yiğitaslan (22 oy).

İlk kez seçilen TÜRK-İŞ delegeleri ise, Genel Başkan Halil İbrahim
Çapan ve Halil İbrahim Yıldırım oldu.

Genel Kurulda yapılan Tüzük değişikliği ile, Sendikanın yeni adresi,
“Talatpaşa Bulvarı No: 157/5 Cebeci-Ankara” olarak değiştirildi.

KOOP-İŞ’in 3. Olağan Genel Kurulu’nun ardından, Sendika tara-
findan aylık bir dergi çıkarılması kararlaştırıldı. KOOP-İŞ Dergisi’nin
ilk sayısı, Kasım 1969’da yayımlandı, Derginin sahibi, KOOP-İŞ Sen-
dikası adına Genel Başkan Halil İbrahim Çapan olurken, Yazı İşleri
Müdürlüğüne, Hüseyin Polat getirildi.

Derginin yayımı nedeniyle, KOOP-İŞ Sendikası bir bildiri yayımla-
dı. Bildiride şu görüşlere yer verildi:

“Tarım Kredi Kooperatiflerinde çalışan bütün arkadaşlarımıza;

*KOOP-İŞ Dergisi özellikle sizlerin hak, hukuk ve menfaatlerini
korumak, durumlarınızı düzeltmek ve istikballerinizi daha sağlam du-
ruma getirmek amacıyla öz malınız olan KOOP-İŞ SENDİKASI’nın*

bir yayın organı olarak çıkarılmaktadır. Dolayısıyla dergi de sizlerin eseri ve malıdır. Şüphe yok ki, dergiyi yaşatmak görevi de, en çok sizlere düşmektedir, Bunun için:

1-Dergiyi en kısa zamanda şahsen, ya da kooperatifiniz adına abone olmanızı,

2-Çevrenizden ve ortaklarınız arasından dergiyi aboneler temin etmenizi,

3-Muhitinizde yeni kurulan ve yeni binasına kavuşması münasebetiyle açılışı yapılan kooperatifleri ve bu vesile ile yapılan konuşmaları ve bunlara ait resimleri en kısa zamanda postalamanızı,

4-Memleketimiz kooperatifçiliği ve bu kooperatiflerde çalışan personelin dertleriyle ilgili düşünce, teklif ve dilekleri uygun biçimde kaleme alıp göndermenizi,

5-Derginin havasına uygun şiir, hikâye ve röportajlar yazmanızı (Röportajlarla ilgili bol resim de gönderilirse çok daha iyi olur.),

6-Yönetim Kumlu üyelerinin ve ortakların dert, dilek ve temennilerini uygun biçimde yazıp dergiyi göndermelerini teşvik etmenizi rica ediyoruz.

Gördüğünüz gibi derginin yıllık abonesi 24 liradır. Abone bedelleri Ziraat Bankası Ankara Hamamönü Şubesindeki 630/4020 sayılı hesaba gönderilecek ve havale makbuzuna (Abone bedelidir) diye izahat verilecektir.

Gereken ilgi ve yardımlarımızı esirgemiyeceğinize yürekten inanır, şimdiden teşekkürlerimizi sunarız.”

Dergide ayrıca, Genel Başkan Halil İbrahim Çapan'ın bir yazısı da yayımlandı. Çapan, “Tarım Kredi Kooperatifleri Personelinin Dertleri” başlıklı yazısında, o dönemde Tarım Kredi Kooperatifleri çalışanlarının yaşadıkları sıkıntıları şu şekilde özetledi:

“(…) Özellikle Tarım Kredi Kooperatifleri bakımından faydalılığı ve gerekliliği bu kadar açık olmasına rağmen, personelin mali ve sosyal durumu uzun yıllar olumlu bir tutumla ele alınmamış ve ihmal

edilmiştir. Personelin içinde bulunduğu bunaltıcı durum, ancak 1961 yılından itibaren dikkati çekmeye başlamıştır. Bu da kendiliğinden olmamış, 1961 yılının başında Tarım Kredi Kooperatifleri Memurları Derneğinin kurulmasıyla meydana gelmiştir. Dernek 1964 yılında Sendika haline getirilmiş ve personelin hak ve hukukuyla ilgili çalışmalar daha da yoğunlaşmıştır.

(...) Hareketin başlamasıyla personel, dikkatleri giderek daha çok üzerine çekmeye başlamış ve üç beş yıl içinde küçümsenmesi mümkün olmayan haklar elde edilmiştir. Bu hakların alınması sadece ve sadece Sendikaya bağlanmamalıdır. Bunlar daha çok anlayışlı idarecilerin ve kollektif çalışmaların eseridir. Son üç yıldan beri görev başında bulunan Banka yöneticilerinin bu konudaki hizmetleri çok büyüktür ve hiç bir zaman inkârı mümkün değildir.

Bununla birlikte dertler ve davalar bitmiş değildir. Bunlar genel olarak:

1-Personelin çocuklarının okutulması konusu: Tarım Kredi Kooperatiflerinde çalışanlar için bu konu çok önemli bir davadır. Personelin büyük çoğunluğu köylerde çalışmaktadır. Memurlar çocuklarını ilkokulu bitirinceye kadar okutmakta, fakat daha fazlasına hiç bir imkân bulunmamaktadır. Çocukların çoğu ne okuyabilmekte, ne de bir sanat öğrenebilmektedir. Bu yüzden, sayısız personel yıllarca emek verdikleri ve sevdikleri kooperatifçilik mesleğini terketmiş ve etmektedir.

Bu, en kısa zamanda ele alınması ve halli gereken bir davadır. Bunun için ortaokuldan itibaren çocuğunu okutan personele eğitim ödeneği adı altında ek bir ödenek verilmelidir.

2-Tarım Kredi Kooperatifleri personeli ile Tarım Satış Kooperatifleri personeli arasındaki ücret farkları kaldırılmalıdır.

Bu kooperatifler kuruluş, çalışma, denetim ve amaç bakımından birbirlerine en yakın ve en kardeş kuruluşlardır. Fakat personelin özellikle ücret durumları arasında önemli farklar vardır. Bu durum üzüntü yaratmakta ve bu ayırimdan dolayı arkadaşlarımız kendilerinin hor görüldüğü sonucunu çıkarmaktadırlar. Bu ücret ve terfi farklarının ortadan kaldırılması zorunludur.

3-Maaş tavanları çok düşük tutulmuştur.

Tarım Kredi Kooperatiflerinde ilk ve ortaokul mezunu müdürler için maaş tavanı 1595, lira, muhasebecilerinki ise 925 liradır. İktisadi Devlet Teşekküllerinde aynı seviyede tahsili olan memurların maaş tavanları ise 2300 küsür liradır. Kredi Kooperatiflerinde tavanın bu kadar düşük tutulmasını gerekli kılan şartları anlamak ve kavramak mümkün değildir. Bu durumun düzeltilmesi gereklidir.

4-Terfiler çok düşüktür.

Tarım kredilerde başlangıç maaşı 550 liradır (Tarım satışlarda 600 liradır). Beşinci kademeye kadar her terfi 75 liradır ve her terfi süresi üç yıldır. Meselâ bir memurun maaşının 925 lira olabilmesi için tam 15, 1050 lira alabilmesi için de 18 yılın geçmesi gerekiyor.

Terfi dönemlerinin uzunluğu ve terfi zamlarının düşüklüğü tatmin edici ve günümüz ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır. Bu durumun da yeniden ele alınması lâzımdır.

5-Fazla çalışma ücretleri.

Tarım Kredi Kooperatiflerinde bazı devreler çalışmalar sabahın saat 7-8 arasında başlamakta, gece 12 ye kadar devam etmektedir. İşin kendisi bu şekilde yapılmasını gerekli kılmaktadır. Aksi takdirde işin ucu kaçırılır ve kooperatifin işleri bir çıkmaza sürüklenir.

Bu durum izah edilince bazı yöneticiler: 'Bu gibi sıkışık durumlar bütün yılda üç-dört ayı geçmez. Diğer zamanlarda da kooperatiflerde iş olmuyor' diyorlar. Bu görüş kısmen doğrudur. Zira kooperatiflerin iş durumları eskisi ile kıyaslanmayacak derecede artmıştır. Bugün birçok kooperatifler, işlerin en az olduğu zamanlarda dahi tam mesai ile, adetâ bir banka şubesi gibi çalışmaktadırlar.

Kaldı ki, bütün kooperatiflerin işi iddia edildiği gibi olsa dahi bu, belli devrelerde yapılan fazla çalışmaların ücretinin ödenmemesini İş Kanunu bakımından asla mazur gösteremez. Kanun açısından hiç kimseye 'falan zaman sana az iş vermiştim ve az çalıştırmıştım, şimdi-ki fazla çalışmanı oraya mahsup ediyorum' denemez.

Tarım kredilerde fazla çalışmalar yapılmaktadır ve bu fazla çalışmaların İş Kanununa göre ücretlerinin mutlaka ödenmesi gereklidir.

6-İktisadi Devlet Teşekküllerinde ve Ziraat Bankasında olduğu gibi ikramiye sayısı ikiye çıkarılmalıdır.

Bu yöndeki talebe karşılık, yetkililer, ‘Kooperatif memurları ayrıca gübre ikramiyesi alıyorlar’ cevabını veriyorlar. Ancak, bütün kooperatiflerde gübre satışı yapılmamakta ve ikramiyeden bütün personel faydalanamamaktadır. Ayrıca Bankada bir sigorta priminin bulunduğu gözden uzak tutulmaktadır. Muvazenenin temini bakımından ikramiye sayısı ikiye çıkarılmalıdır.

7-1965 yılına gelinceye kadar stajyerlikte geçen sreler terfilerden sayılmamakta idi. O yıl değiştirilen Yönetmelik ile 1965 yılından sonra mesleğe girenlerin stajyerlikte geçen süreleri terfilerinden sayılmıştır. Ama eski memurlarınki öylece kalmıştır. Bu durum bir haksızlıktır ve huzursuzluk yaratmıştır. Konunun ele alınıp, haksızlığın ortadan kaldırılması gerekir.

8-Terfilerin verilmesinde meydana gelen haksızlıklar.

Adam memur. Geçimini ve istikbalini sadece maaşına bağlamış. Terfiim gelecek ve maaşım biraz daha artacak diye tam üç yıl bekliyor ve terfi gününü adetâ iple çekiyor. Terfi süresi doluyor, ama terfi gelmiyor. Bir ay, üç ay, altı ay, hattâ bir yıl bekliyor, ama terfi gelmiyor. Terfisi niçin ve neden gelmemiştir, kendisi de bilmiyor. Eğer Ankara’ya gelip sorduğu, ya da bununla ilgili bir dilekçe gönderdiği takdirde ‘Siciliniz yetersiz görüldüğü için terfiniz verilmemiştir’ deniyor. Acaba sicilni niçin ve neden yetersizdir, gene belli değildir.

Başka teşekküllerde bu işler adetâ otomatik olarak yürütülür ve terfiler bir ay önceden bildirilir. Sırası gelip de terfi edemeyen personelin sayısı parmakla gösterilecek kadar azdır. Terfinin verilmemesi, ya da geciktirilmesi ancak bir kurul kararıyla olabilir.

Bizde ise bu iş bir başıbozukluk içindedir. Terfinin verilmemesi, ya da geciktirilmesi için ne bir kurul vardır, ne de herhangi bir karar. İlgili servisten bir memur Müdür Muavinine gelir: ‘Buna son verilen sicil pek düzgün değil. Ne dersiniz, terfisini gönderelim mi’ diye sorar. M-

dür Muavini 'Gönderin' derse terfi gönderilir, 'Kalsın' derse kalır. Ama terfi ne zamana kadar kalır? O da belli değildir. Bazan üç ay, bazan da daha uzun süre kalır. Bu tutumun sakatlığı ve sistemsizliği apaçık meydandadır. Bunun düzeltilmesi ve bir esasa bağlanması zorunludur.

9-Nakil Yönetmeliğinin Eksikliği.

Tarım kredilerde bir nakil yönetmeliği yoktur. Yönetmelik olmadığı için de nakillerde hiç bir objektif kıstas uygulanmamaktadır. Adamını bulan işini yaptırıyor, bulamayanlar da en kötü kooperatif ve bölgelerde sürünüp duruyor. Hele politikacılar nakillerde baş rolü oynuyorlar. Nakil konusunun da bir esasa bağlanması lâzımdır. Nakillerde politik tutumlar değil, idari, sosyal, sağlık ve ekonomik durumlar dikkate alınmalı ve bu iş, bir yönetmelik marifetiyle yürütülmelidir.

10-Sosyal Yardım ve Zincirleme Kefillik Sandığının Durumu.

Bu sandık ölen memurların eş ve çocuklarına 10 maaş nisbetinde yardım yapar. Başka hemen hemen hiç bir şey yapmaz ve ne yaptığını da doğrusu kimse bilmez. Yönetmeliğindeki hükümler ise çok çetrefil bir bilmecedend farksızdır. Tesis senedi incelendiğinde görülecektir ki sandık, bir sosyal yardım sandığı niteliğinden fersah fersah uzaktır. Hele yapılan cüz'i yardımların tediye usulü, bürokratik zihniyetin eşi ve benzeri bulunmaz bir örneğidir. Emekli olan arkadaşlarımız sandıktaki üç beş kuruluşlarını almak için aylarca beklemek, düzünelerle yazılar yazmak ve çok zaman Ankara'ya gelmek zorunda kalmaktadırlar.

Sandık yöneticileri kendilerini tamamen yatırım işlerine vermişlerdir. Sandığın nakit parasının değerlendirilmesi bakımından bu yatırımları takdir ve minnetle karşılıyoruz. Fakat sandığın kuruluş amacı 'Sosyal Yardım' deyiminin kapsadığı anlam adetâ unutulmuş gibidir.

Şüphede edilmese ki, sandığın kuruluş amacına ve kendisine karşı değiliz. Ama yardımların miktarını ve yürütülme tarzını uygun ve yeterli görmek de mümkün değildir. Sandığın genel durumunu ele alıp, eksik ve aksak taraflarının düzeltilmesinin zamanı artık gelmiştir.

Yukarıda kısa hatlarıyla belirtmeğe çalıştığımız konuların olumlu bir tutumla incelenip bir sonuca bağlanacağından ümitliyiz. Genel Müdürlük yetkililerinin gereken anlayışı göstereceklerinden asla şüphede

miz yoktur. Meseleleri çatışmak, kırmak ve üzmek yoluyla değil, karşılıklı iyi niyet havası içinde ele alıp halletmenin daha yararlı olacağı kanısındayız.”

Genel Kurulda alınan karar gereğince, üyelik için Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na (TÜRK-İŞ) yapılan başvuru, TÜRK-İŞ'in 12-14 Ocak 1970 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında kabul edildi ve KOOP-İŞ, bu tarihten itibaren TÜRK-İŞ üyesi oldu.

TC Ziraat Bankası ile imzalanan ve süresi dolan toplu iş sözleşmesinin yenilenmesi çalışmalarına bu dönemde başladı.

Yönetim Kurulu tarafından Haysiyet Divanına verilen, Yönetim Kurulu üyesi Cahit Adal, 22 Şubat 1970 tarihinde Haysiyet Divanı tarafından alınan kararla üyelikten çıkarıldı, yerine birinci yedek üye İsmet Çetin getirildi. Görevi değiştiği için Yönetim Kurulu'ndan ayrılan İbrahim Yıldırım'ın yerine de, aynı oyu almış yedekler arasında çekilen kura sonucunda, Cahit Hacısalihoğlu, Yönetim Kurulu üyesi oldu.

18 Mayıs 1970 günü, KOOP-İŞ Sendikası tarafından bir eşya piyngosu düzenlendi. Ankara 19. Noteri huzurunda yapılan çekilişte, apartman dairesi, traktör ve binek otomobil ile çeşitli armağanlar verildi.

KOOP-İŞ Sendikası Yönetim Kurulu, 30 Aralık 1970 günü, TÜRK-İŞ'e yapılan bombalı saldırıyı kınayan bir açıklama yaptı. Açıklamada;

“Türk İşçi Hareketinin en üst seviyedeki temsilcisi Türk-İŞ'e yapılan çirkin saldırı, Sendikamızca şiddet ve nefretle karşılanmıştır. Bu, bir milyon Türk işçisine yapılan bir saldırıdır.

‘Memleketimizde bir dikta rejimi kurmak amacıyla sağ-sol mücadele-si’ adı altında sürdürülen hareketlerin ilk hedefinin milletimizi bir iç savaşla sürüklemek olduğu açıktır. Bu amaçla her gün olaylar yaratılmakta, canlara kıyılmakta, sabotaj ve tabrik hareketlerine girilmektedir.

Altı yüz yıllık şanlı bir geçmişi olan milletimiz, bir avuç dikta heveslisinin, anarşi ve gerilla taklitçisinin oyuncağı durumuna düşürülmüştür. Bu yüz kızartıcı duruma ne zamana kadar göz yumulacaktır?

Bir aşiret devletinde dahi görülmesi ve işitilmesi mümkün olmayan olaylar, modern bir devlette nasıl meydana gelebiliyor?

Anayasayı, rejimi, hürriyetleri, can ve mal emniyetini korumakla görevli yasama, yürütme, kaza ve yargı organları ve kişileri nerededir?”

KOOP-İŞ Dergisinin, Şubat 1971’de yayımlanan 16. sayısından itibaren, Dergide bir Yazı Kadrosu oluşturuldu. Bu ekte, Genel Başkan Halil İbrahim Çapan’ın yanı sıra, Hüseyin Polat (Yazı İşleri Müdürü), K. Yüksel Bozkırlı, Hakan Hüsnü Han, Cemalettin Şenocak, Ahmet Baykurt (Ziraat Yüksek Mühendisi), Feridun Görgülü (Uzman Veteriner Hekim) ve Reşat Özarda (Avukat) yer aldı.

TC Ziraat Bankası ile yürütülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine, KOOP-İŞ Yönetim Kurulu 14 Ocak 1971 günü grev kararı aldı. Karar üzerine, Genel Başkan Halil İbrahim Çapan, 21 Ocak 1971 günü bir basın toplantısı düzenledi. Çapan, basın toplantısında şunları söyledi:

“Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü ile 21 bin köyün bağlı bulunduğu 2017 Tarım Kredi Kooperatifinde çalışmakta olan üyelerimiz adına 13 aydan beri yürüttüğümüz toplu iş sözleşme görüşmeleri bugüne kadar olumlu bir sonuca ulaşmamıştır. Görüşmeler, iyi niyetli çabalarımıza rağmen, işverenin taleplerimizi kabul etmeme görüşünde ısrar etmesi yüzünden kesilmiş bulunmaktadır. Bu tutum, Sendikamızı greve zorlamış ve 6000 işçinin hakkını grev yoluyla alma zorunluluğunu yaratmıştır.

1964 yılında kurulmuş bulunan Sendikamız, henüz sonucundan ümitvar olduğumuz görüşmelerden, kesin ve olumsuz davranışlar gördüğümüz taktirde, ilk defa olarak greve gidecektir. İşyerlerimizdeki işçiler, üyesi olduğumuz Türk-İş ve ona bağlı kuruluşların desteği ile grevi başarı ile yürütebileceklerine inanmakta ve bize güç vermektedirler. Grevimizi, Türkiye Cumhuriyetinin Sosyal Devlet olduğu ve çalışanların sosyal ve ekonomik çıkarlarını düşünmek zorunda bulunduğu gerekçesiyle emeğin istismar edilmemesi görüşü ile uygulayacağız.

31 Ocak günü 61 ilde toplantılar düzenleyerek grev hazırlıklarımızı tüm teşkilatımıza aksettirecek ve izlenecek yol çizilecektir. 14 Ocak’ta Yönetim Kurulumuzun aldığı karar gereğince 22 Şubat’ta başlayacak grevimiz, 2017 Tarım Kredi Kooperatifinde uygulanacak ve kredi, gübre, yem, tarımsal ilaç ve alet dağıtımı tamamen duracaktır.

Grevimizin etki alanı 21 bin köyü içine aldığı düşünülürse, bundan müstahsilin büyük zarara uğrayacağı şüphesizdir. Ancak, müstahsilin Sendikamızı sorumlu tutmayacağı, bizi greve zorlayan Ziraat Bankasının tutumunun, milyonlarca insana tesir ettiği acı gerçeğini kabul etmesi gerekir.

Ziraat Bankası, Sendikamızla toplu sözleşme görüşmelerini yürütürken, 6000 işçi ile beraber, müstahsil vatandaşlarımızın uğrayacağı kayıpları da dikkate almalı ve sonuçlarını hesaba katmalıdır.

Türkiye'nin en eski ve ilk milli kuruluşlarından olan Ziraat Bankası, bugüne kadar uygulamakta olduğu yanlış kredi politikasının sonucu olarak, çalışanların haklarını vermemekte direnmekte ve Sendika isteklerinin çok yüksek olduğu iddialarını ileri sürmektedir. Ancak peşinen söylemek gerekir ki, Tarım Kredi Kooperatiflerinde çalışmakta olan üyemiz işçilerin büyük bir çoğunluğu, 550 ilâ 925 lira arasında değişen ücretler almaktadır. 550 lira ile işe giren bir ortaokul mezunu işçi, 15 yıl hizmetten sonra ancak 925 liraya kadar yükselebilmekte, artan hayat pahalılığı karşısında büyük sıkıntılara göğüs germek mecburiyetinde kalmaktadır. Devlet Personel Kanununun uygulanmasından sonra, yüzde yüze yakın ücret artışı alan bir memura karşılık, yıllardır büyük bir feragatle çalışan üyelerimizin, durumlarını ele almak ve toplu sözleşmeden yararlanırmak işveren Ziraat Bankası yetkililerinin akimdan dahi geçmemektedir.

Ziraat Bankasının, ücret politikası, yılların verdiği bir alışkanlıkla, 'ağır işe az ücret' şeklinde devam edip gitmekte, sosyal ve ekonomik düzen içinde gelişen hayat şartları dikkate alınmamaktadır.

Ülkemizde son zamanlarda, Türk-İş dışında çeşitli işçi kuruluşlarının baş vurduğu bir yol vardır: İşgal, boykot ve zor kullanılarak, işveren zorlanmakta, kanun sınırları aşılarak istekler yerine getirilmektedir. Türk işçi hareketi, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da, bu yolun devamını arzulayan ve kanunsuz davranışlardan sonuç almak isteyen bir tutumun, öncüsü olmayacaktır. Ancak bilinmesinde büyük yarar vardır ki, Türk işçisinin, sağduyusu ve soğukkanlılığı, ona baki isteklerini kanun yolu ile alma gücünü vermiş ve bunda bugüne kadar başarıya ulaşmıştır.

Ziraat Bankasının, üyelerimize çok gördüğü ücret artışı ve Sendikamızı greve zorlayan hareketi, olsa olsa 'tahammülümüzün bir mükafatı' olarak nitelendirilebilir.

Resmî istatistikler, son devalüasyon kararından sonra hayat pahalılığının bir yıl içinde, geçen yıla oranla yüzde 30 civarında arttığını kesinlikle ortaya koymaktadır. Bu bilinen gerçek karşısında, Ziraat Bankası istediğimiz yüzde 30'luk ücret artışına karşılık ancak yüzde 15 ücret zammını kabul etmekte, bütün çaba ve iyi niyetlerimize sırt çevirmektedir.

İşçilerin gelirden aldığı pay, Türkiye'nin ortalamasının altında olduğu noktasından hareketle, Anayasamızın ön gördüğü sosyal devlet anlayışı: Emegün, fırsat eşitliğinin ve milli gelirin dengeli şekilde dağılımını zorunlu kılar. Bu temel dayanak sağlam durduğu sürece, toplum rahat olur, istenilen bızlı ye dengeli kalkınmaya ulaşılır.

Türk İşçi Hareketi olarak tek amacımız, ülkemizin, az gelişmişlikten kurtulması, çalışanların daha iyi bir ekonomik düzeye kavuşturulmasıdır. Ancak bu samimi isteğimizin, sadece işçi topluluğundan geldiği, işverenlerin bu yoldaki mücadeleye katılmadıklarında üzülerek görmekteyiz.

Tarım Kredi Kooperatifleri, büyük bir köylü ve üretici kitlesinin ümit bağladığı geniş bir kuruluştur. Fakat, her geçen yıl, Tarım Kredi Kooperatiflerinin aleyhine işlemiş ve bu kuruluş, gittikçe zayıflar hale gelmiştir. Bunu, izlenen yanlış politikada aramak, bizi hatalı bir sonuca götürmez. Tarım Kredi Kooperatiflerinin gelişmemesindeki etken, Ziraat Bankası kredi politikasıdır. Bugün, köylü ve üreticiye yılda 500 lirayı güç şartlar içinde dağıtan Ziraat Bankası, kuruluş ömacını aşarak, tüccara hesapsız krediler vermektedir. Edindiğimiz bilgilere göre, Ziraat Bankasının tüccara dağıtıp toplayamadığı kredi miktarı milyarları aşmaktadır. Kredi politikasının, siyasal amaçlarla kullanılması, bir yanda üretici ve köylüye, bir yanda da Ziraat Bankasında çalışmakta olan işçi ve memurlara tesiri olmaktadır.

Sendika olarak görüşümüz şudur: Ziraat Bankası, düzenli bir kredi politikası izlediği taktirde, geçmişin bütün acı ve sıkıntıları geride kalacak, banka hedefe ulaşmada büyük bir başarı sağlayacaktır,

22 Şubat'ta başlayacak grevimizin Türk-İş'in de desteği ile başarıya ulaşacağına inanıyoruz, 6000 işçi, grev gününü büyük bir sabırsızlıkla beklemekte ve haklarını kesinlikle alma inancını taşımaktadır.”

KOOP-İŞ, bu gelişmeler üzerine 31 Ocak 1971 günü, ülke çapında eylem yaptı. TC Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü ve taşra teşkilatındaki binalara siyah çelenk bırakıldı, anlaşmazlık nedeniyle Banka yönetimi protesto edildi.

Ancak bu anlaşmazlık uzun sürmedi. Sendikanın aldığı grev kararı- nın ardından devam eden müzakereler sonucunda anlaşmaya varıldı ve 13 Şubat 1971 günü imzalanan bir protokolle anlaşmazlık giderildi. Bu durum, KOOP-İŞ Dergisi'nin Şubat 1971 tarihli 16. sayısının başyazı- sında şu şekilde anlatıldı:

“Toplu sözleşme konusunda Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü ile bir anlaşmaya varılamaması üzerine KOOP-İŞ Sendikası greve gitme ve direnişe geçme karan almak zorunda kalmış ve 13 Şubat'ta imzala- nan protokolla ilgili ihtilaf halledilmiştir.

İhtilafın üzücü bir olaya meydan vermeden halli için Sendika, 13 ay gibi çok uzun bir süre sabırla beklemiş ve her türlü uzlaşıcı yolları denemiştir. Fakat bu yolların hiç biri umulan sonucu vermemiş ve Sen- dika, 2017 Tarım Kredi Kooperatifinde greve gitmeye 14 Ocak'ta karar vermiştir.

Karar bir tebliğ ile Tarım Kredi Kooperatiflerinde çalışan bütün personele süratle duyurulmuş ve bundan sonra yapılacak işler ayrıntı- larıyla gösterilmiştir,

Bir yandan grev tebliği bütün Tarım Kredi Kooperatiflerine gön- derilirken, bir yandan da tertiplenen bir basın toplantısıyla greve git- me gerekçeleri kamuoyuna açıklanmıştır. Öteden beri Sendikayı bütün gücüyle destekleyen TÜRK-İŞ de bir tebliğ yayınlamıştır. Özellikle Türk-İş'in tebliği Türk Basınında geniş şekilde yer almış ve Radyoda defalarca yayınlanmıştır.

31 Ocak Pazar günü bir çok il ve ilçe merkezinde toplantılar ter- tiplenmiştir. Yapılan toplantılarda önce personelin durumu tartışılmış, Sendikanın grev kararına uyulması kararlaştırılmış, daha sonra da

Genel Müdürlüğün tutumunu protesto etmek amacıyla Ziraat Bankası Şubelerine birer siyah çelenk konmuştur. Basında da tebliğler yayınlanmış ve Başbakan'a, Devlet Bakanı Hasan Dinçer'e, Ticaret Bakanına ve Çalışma Bakanına yüzlerce tel çekilmiştir.

Bu ilk hareketlerin yapılmasından sonra, Ankara'da büyük bir miting ve yürüyüş tertiplemek ve hemen arkasından da bütün Tarım Kredi Kooperatiflerinde fiilen greve başlamak amacıyla Sendika Yönetim Kurulu 10 Şubat'ta yeniden toplanmıştır. Ancak, tam bu sıralarda Genel Müdürlükten, özellikle Kooperatifler Müdürlüğünden çekismeyi ve üzücü durumu daha fazla uzatmadan ihtilâfi halletmek yolunda bazı sinyaller gelmeye başlamıştır. Hem bayramlaşmak, hem de bu sinyallerin ciddiyet derecesini anlamak için Yönetim Kurulu Kooperatifler Müdürü Cevat Akyol'u makamında ziyaret etmiştir.

Kooperatifler Müdürü Cevat Akyol'u kendi makamında ziyaret sırasında ortamın uygun olduğu görülünce hemen konunun yeniden görüşülmesine geçilmiştir. Görüşmelerde Sendikanın İstekleri yazılı bir ön protokola geçirilmiş ve protokolü hem Sendika ilgilileri, hem de Kooperatifler Müdürlüğü imzalamıştır. Hazırlanan ön protokol niteliğindeki tekliflerin Genel Müdürlüğe sunulması ve kabulü yönünde gayretlerin gösterilmesi Kooperatifler Müdürlüğünden istenmiştir. Aynı gün Kooperatifler Müdürü Cevat Akyol ile Muavinlerinden Selçuk Şanlıtürk Genel Müdürlüğe gitmişler ve son gelişmeleri izah etmişlerdir.

Ertesi sabah konunun, Genel Müdür Muavini Zekeriya Turgay ile konuşulması sırasında Cevat Akyol'un ciddi bir rahatsızlık geçirdiği haber alınmıştır. Bu durum Sendika yetkililerini çok üzmüştür. Aynı gün Genel Müdür Muavini Zekeriya Turgay, Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç'a telefon etmiş ve meseleyi konuşmak amacıyla Sendika yetkililerini beklediğini bildirmiştir.

Toplantı 12 Şubat'ta Genel Müdürlük Yönetim Kurulu toplantı salonunda yapılmıştır. Toplantıda Sendika yetkilileri ön protokol niteliğindeki tekliflerinde ısrar ettiklerini belirtmişlerdir. Zekeriya Turgay, Sendikanın yeni tekliflerinin eski tekliflerden 6,5 milyon lira fazla olduğunu ve bu kadar masrafa Kooperatiflerin tahammülü olmadığını

söylemiştir. Uzun süren konuşmalardan bir sonuç alınamayınca ertesi gün devam edilmek üzere toplantıya ara verilmiştir.

13 Şubat Cumartesi günü saat 10'da yeniden toplanılmıştır. Bu toplantıya Genel Müdürlük, Sendikanın tekliflerine karşılık olmak üzere yeni bir önerge getirmiştir. Önergeyi gözden geçiren sendika başkanı, kendi aralarında bir görüşme yapmaları gerektiğini belirtmiş ve salonun kendilerine bırakulmasını rica etmiştir. Genel Müdürlük temsilcileri salonu terketmişler ve Sendika yetkilileri önergeyi kendi aralarında görüşmüşler, Sendikanın istekleri ile Genel Müdürlüğün kabul ettikleri arasında pek büyük farkın bulunmadığı görülmüş ve ikisi ortası bir yolun bulunması kararlaştırılmıştır.

İki gün süren bu toplantılar sırasında Sendika başkanı Türk-İş Genel Sekreterine gelişmeler hakkında telefonla devamlı bilgi vermiştir. Müzakereler bu noktaya gelince Sendika başkanı, Halil Tunç'a yeniden telefon etmiş ve kendisinin acele gelmesini rica etmiştir. Müsterek toplantı başlayınca kadar Halil Tunç da salona girmiştir. Toplantı başlayınca Zekeriye Turgay, o zamana kadar seyreden gelişmeleri Halil Tunç'a izah etmiştir, Halil Tunç da özet olarak şu veciz konuşmayı yapmıştır.

'Sizler bankacısınız. Bankacıların klâsik bir tutum içinde olmalarını, toplumdaki gelişmelere uymakta güçlük çektiklerini ve ödemelerde kılı kırk yarmalarını tabii ve taktirle karşıladığınızı belirtmek isterim. Ancak, hayat pahalılığını ye çalışanların sıkıntılarını da dikkate almak gerekir. Beyler, bugün toplumumuzda iki türlü sendikacı vardır. Biri asalım, keselim, yakalım yıkalım diyen sendikacı; diğeri de tam bir sorumluluk duygusu içinde tamamiyle olumlu yönde çalışmalar yapan sendikacı. Toplumumuza göre birinci tip sendikacılar, büyük sendikacı ve cesur sendikacı gözüyle görülmektedir. Bu da millet olarak kültür bakımından geri kalmış olmamızdan ileri gelmektedir. Bu gibi palavracı sendikacıların batı milletlerinde yeri kalmamıştır. Zira bu memleketlerde kültür tam olarak gelişmiş ve sendikalar rayına oturmuştur.

Memleketimizin şartları belli olduğuna göre idarecilerin ve devlet adamlarının iyi niyetli, namuslu ve sorumluluk duygusu taşıyan sen-

dikalara ve sendikacılara yardımcı olmaları gerekir. Koop-İş Sendikası bizim bir yıllık üyemizdir. Fakat samimi olarak söylüyorum, ben sendikacılık hayatımda bu kadar ağırbaşlı, bu kadar ciddi, bu kadar sorumluluk duygusu taşıyan başka bir sendika görmedim.

Koop-İş yöneticilerinin gösterdiği sabır, emin olunuz, sabır taşında olsa çatlar. Gösterilen sabır, bizim zaafımıza ve korkumuza verilmemelidir. Türk-İş, Koop-İş'i bütün gücüyle desteklemektedir. Fakat zora ve üzücü olaylara sürüklenmek, zaten huzursuzluk içinde bulunan toplumu biraz daha tedirgin etmekten başka bir fayda sağlamıyacaktır.

Hem sizlerin, hem arkadaşlarımla biraz daha fedakârlıkta bulunmaları suretiyle bu işin burada bitirilmesini rica ediyorum. Bizim Türk-İş olarak siyasî parti guruplarıyla, Meclisle, Bakanlarla, TRT ile Plânlamayla iyi ilişkilerimiz vardır. Sizler bu teklifi kabul ediniz. Banka olarak ve Kooperatifler olarak problemlerinizi varsa lütfen getirin, halli için bütün gücümüzle çalışacağımıza söz veriyoruz.'

Halil Tunç'un bu konuşması olumlu yönde büyük bir etki meydana getirmiş ve toplu sözleşme konusunda kısa bir zamanda mutabakata varılmıştır.

Halil Tunç, başka bir yerde toplantısı bulunduğundan protokolün yazılmasını bekleyememiş ve toplantı salonundan ayrılmıştır. Protokol saat 13.30'da imzalanmış ve imzadan sonra Sendika Kent Otelde bir öğle yemeği vermiştir. Yemekte Genel Müdür Muavini Zekeriya Turgay, Banka Yönetim Kurulu üyesi Süleyman Gökeer, Kooperatifler Müdürü Cevat Akyol, Sendika Başkanı H. İbrahim Çapan, G. Sekreter M. Ali Kıröğlü, Yönetim Kurulu üyelerinden İsmet Çetin, Necdet Tetik, Raif Gürel ile Kontrol Kurulu üyelerinden Nevzat Oral ve Mehmet Kılınçkaya bulunmuşlardır."

KOOP-İŞ Sendikası tarafından, 4. Olağan Genel Kurul için hazırlanan Çalışma Raporu'nda, üye sayılarının toplam 4378 kişi olduğu belirtildi.

Dördüncü Olağan Genel Kurul

Koop-İş Sendikası üye ve delegeleri 4. Olağan Genel Kurulu'nun yapılacağı salona hep birlikte giderken.

KOOP-İŞ Sendikası 4. Olağan Genel Kurulu, o sırada Ankara'da Sıkıyönetim olması nedeniyle, 16-18 Temmuz 1971 tarihinde Bursa'da Milliyetçi Öğretmenler Derneği salonunda yapıldı. Genel Kurula, 59 il-den seçilen 220 delegenin 207'si katıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına İzmir delegesi Agah Sümer, İkinci Başkanlığa Kars delegesi Eşref Aydemir, Katipliklere Antalya delegesi M. Fevzi Kahveci ve Tekirdağ delegesi Metin Anıt seçildiler. Genel Kurula Devlet Bakanı Doğan Kıtıplı ve TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün de katıldı.

Genel Başkan Halil İbrahim Çapan, Genel Kurulun açılışında bir konuşma yaptı. Çapan konuşmasında özetle şunları söyledi:

"(...) KOOP-İŞ 16 gün sonra yedinci yaşını tamamlayıp sekizinci yaşına basmış olacaktır. Yedi yıl önce bu günlerde Sendikayı kurmak için büyük bir heyecan içinde bulunuyorduk. Ama bugün de Sendikayı daha fazla geliştirip güçlendirmenin, Türk kooperatifçiliğine, daha üstün hizmet etmenin heyecanı içinde bulunuyoruz. Geride kalan yedi yıllık dönemde heyecanımız, çalışma aşk ve hevesimiz hiç bir zaman eksilmemiş, tersine giderek daha çok artmıştır. Sendikanın kurulmasıyla 2000'i aşkın Tarım Kredi Kooperatifinde sayısız mahrumiyetler ve sıkıntılar içinde çalışan arkadaşlarımızın birlik ve beraberlik duygulan yükselip güç kazanmış, mesleğe olan bağlılık, sorumluluk ve çalışma hevesi büyükh oranda artmış ve tam bir meslek şuuru meydana gelmiştir.

KOOP-İŞ'in kurulmasından önce arkadaşlarımızın büyük çoğunluğu başka dallarda daima iş kollarlar ve en küçük bir fırsat çıktığında meslekten ayrılırlardı. Sendikanın kurulmasından sonra bu ayrılmaların hemen hemen arkası kesilmiş, hattâ daha önce ayrılmış olanlar yeniden mesleğe dönmek için imkânlar aramaya başlamışlardır.

Sendikaları, sadece üyelerinin hak ve menfaatlerini koruyan kuruluşlar olarak dar bir açıdan düşünmek ve kabul etmek yanlışır. Sendikaların, mesleki tesanüt ve dayanışmayı, meslek sevgisini, sorumluluk duygusunu ve iş verimini büyük oranda artırdıkları ve güçlendirdikleri bir gerçektir. Sendikalar, demokratik, sosyal ve modern hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır. Kooperatiflerde çalışanların maddi haklarının daha üstün bir seviyeye getirilmesi büyük ölçüde, kooperatiflerin gelişip kökleşmelerine, millete ve hitap ettikleri kütleye daha iyi hizmette bulunabilmelerine bağlıdır. Kooperatiflerin durumu ile kooperatiflerde çalışanların durumları arasında çok sıkı bir ilişki bulunmaktadır. Bu bakımdan kooperatiflerin gelişmesine de önem vermek zorundayız.

(...) Bundan sonraki sendikal faaliyetlerimizde kooperatifçiliğe, özellikle köylünün kalkındırılması amacını güden Tarım Kredi Kooperatifçiliğine ağırlık vermek zorundayız. Zira bu kooperatifler için 36 yıldan beri uygulanmakta olan sistem artık yürümez, işe yaramaz, hatta zarar veren bir duruma gelmiştir. Bu sistemle yürütülen Tarım Kredi Kooperatifleri günün ekonomik, sosyal ve teknik koşullara uymamakta ve köylünün kalkınması için gerekli olan ihtiyaçlara cevap veremiyorlar. Köyde bulunan bir Tarım Kredi Kooperatifi o köylünün kalkınabilmesi için bankacılık hizmetleri de dahil olmak üzere, gerekli olan her işi yapabilmeli, ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlara cevap verebilmelidir.

Yurdumuzun en güçlü kooperatifleri olan Tarım Kredi Kooperatifleri hala birlikler şeklinde örgütlendirilmemiştir, Bu yüzden kooperatifler dilek ve meselelerini kamu oyuna ve yetkili makamlara duyuramamaktadır. Tarım Kredi Kooperatifleri artık Bölge Birlikleri ve Merkez Birliği şeklinde örgütlendirilmeli, bu birlikler sanayi yatırımlarında, köylünün ihtiyacı için ihracat ve ithalatta bulunabilmelidir. Bunun zamanı gelmiş, hatta geçmiştir. Bu konuda çaba göstermek, gerekli olan kanunun biran önce çıkarılması için Bakanları ve Parlamenterleri

uyarmak görevi daha çok Sendikamıza ve ikibin Tarım Kredi Kooperatifinde çalışan arkadaşlarımıza düşmektedir. Davaya önce bizler sahip çıkmalı, diğer kuruluş ve şahıslardan bu konuda yardım istemeye yüzümüz olmalıdır. Tesanüt içinde bir çaba gösterildiği takdirde önümüzdeki dönemde kanunun parlamentodan çıkacağına yürekten inanıyorum.

Kanunun çıkmasından sonra Tarım Kredi Kooperatifleri yepyeni bir nitelik kazanacak ve köy kooperatifçiliği hızlı bir gelişme gösterecektir. Tarım kredi kooperatiflerinin güçlerini ve etkilerini göstermelerinin artık zamanı gelmiştir. Bu güç sizlerin sayesinde meydana konacak ve ispat edilecektir.

(...) Sendikamız hiç bir anarşik ve ideolojik olaya katılmamış ve kesin olarak karşı durmuştur. Üst kuruluşumuz olmasıyla İftihar etiğimiz Türk-İş ve ona bağlı bütün sendikalar da aynı görüş ve davranış içinde olmuşlardır, Türk-İş dahi saldırılara uğramış ve tahrip edilmiştir.

İnsafla söylemek gerekirse, olayların doğmasında ve gelişmesinde o günün iktidarının büyük ihmali ve kusuru olmuştur. Olaylar bir anda meydana gelmemiş, kademe kademe gelişmiştir. İlk zamanlar bu olaylar küçümsenmiş ve Anayasayı değiştirmek için bir gerekçe olarak istenmiş gibi bir tutumla hareket edilmiştir. Gerçekte ise olaylar doğar doğmaz bastırılabilir ve suçlular cezalandırılabilirdi.

Türk-İş, idareyi sayısız uyarmalarda bulunmuş, fakat idarenin tutumunda en küçük bir değişiklik görülmemiştir. Bu tutumun sonucu olaylar bilinen seviyeye gelmiştir. Gerçek durum böyle iken suçun anayasaya yüklenmek istenmesi üzücü bir durumdur.”

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, KOOP-İŞ'in yetkili kurulları şu kişilerden oluştu:

Genel Başkanlığa Halil İbrahim Çapan (198 oy), Genel Sekreterliğe Burhanettin Işık (110 oy), Yönetim Kurulu üyeliklerine, İsmet Çetin (127 oy), Raif Gürel (106 oy), Mustafa Yüce (88 oy), İbrahim Özer (73 oy) ve Kamil Evren (71 oy), yedek üyeliklere, Hüseyin Gülel (63 oy) ve Kadir Pekbaş (62 oy).

Kontrol Kurulu (Denetim Kurulu) asil üyeliklerine, Mehmet Kılınçkaya (111 oy), Süleyman Sarıalioğlu (75 oy) ve Şahin Çetin (75 oy),

yedek üyeliklere Eşref Akman (54 oy), Ali Kerim Tarhan (48 oy) ve Mehmet Aykırıoğlu (44 oy).

Haysiyet Divanı (Disiplin Kurulu) asil üyeliklerine, Şevki Kandemir (101 oy), Mustafa Erdiñ (87 oy) ve Cemil Pehlivanlı (61 oy), yedek üyeliklere, Dursun Sivri (60 oy), Cevdet Keskiner (56 oy) ve Hasan Mandıracı (38 oy).

TÜRK-İŞ delegeliklerine ise Halil İbrahim Çapan, Yetkin Aröz, Agah Sümer ve Ahmet Dikbayır seçildiler.

KOOP-İŞ, bu dönemde, üyelerini yakından ilgilendiren bazı sorunların çözümü amacıyla, TC Ziraat Bankası yöneticileriyle bir görüşme yaptı. Görüşmede sorunlar tek tek ele alındı ve çözümü talep edildi. Görüşme sonunda görüşülen konular Sendika tarafından bir “muhtıra” ile TC Ziraat Bankası yönetimine verildi. Muhtırada (bildiri) toplu iş sözleşmesindeki bazı maddeler üzerinde, TC Ziraat Bankası Genel Müdürlüğünün ve KOOP-İŞ’in yaşadıkları anlaşmazlıklar dile getirildi. Özellikle “En çok iki aylık ücretleri tutarında verilen ikramiyelerden ayrı olarak, teşvik bakımından donatma konusunda elde edilen net gelirlerin %10’unun üç aylık devreler sonunda yalnız daimî ve vekil memurlarla odacılara pirim olarak ödenmesi” konusundaki görüş ayrılıkları sorun oluşturdu.

Bir diğer anlaşmazlık konusu da, verilmekte olan komisyonların oranının %30’dan %10’a indirilmesiydi.

KOOP-İŞ Sendikası ile TC Ziraat Bankası arasında, 1973-1975 yıllarını kapsayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerine 16 Nisan 1973 günü başlandı.

Bu dönemde yaşanan önemli bir gelişme de, 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu’nun çıkması oldu. Kanun, 18 Nisan 1972 günü kabul edilerek Resmi Gazete’de yayımlandı.

KOOP-İŞ bu dönemde, TÜRK-İŞ ile işbirliği halinde, Toprak ve Tarım Reformu konusunda da önemli çalışmalar yaptı. Genel Başkan Halil İbrahim Çapan, Kanunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonunda 22 Haziran 1972 günü yapılan görüşmelere katıldı ve bir konuşma yaptı. Çapan konuşmasında, Tasarının 7. maddesinde yer

alan, Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflerinin kurulmasına ilişkin düzenlemeye karşı çıktı. Tarım Kredi Kooperatiflerinin kaldırılmaması gerektiğini, bu kooperatiflerin yetki ve sorumluluklarının daha geniş olduğunu belirten Çapan, Atatürk'ün direktifleriyle kurulan bu kurumun çalışmalarına devam etmesi gerektiğini savundu.

KOOP-İŞ, TÜRK-İŞ aracılığıyla Komisyona çeşitli önerilerde bulundu ancak bunlar kabul edilmedi. Fakat Komisyon, Tasarıda değişikliğe giderek tarım satış, tarım kredi ve diğer tarımsal amaçlı kooperatiflerin ortadan kaldırılmasını içeren hükümleri Tasarıdan çıkardı.

4. Olağan Genel Kurul, Ankara'da sıkıyönetim olması nedeniyle Bursa'da yapıldı.

Beşinci Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ Sendikası'nın 5. Olağan Genel Kurulu, 20-22 Temmuz 1973 günlerinde Ankara'da TÜRK-İŞ Konferans Salonunda yapıldı. Genel Kurula TÜRK-İŞ Genel Başkanı Seyfi Demirsoy ve Yönetim Kurulu üyeleri de katıldı. Ülkenin çeşitli bölgelerinden 58 ilden gelen 220 delegenin katılımıyla yapılan Genel Kurulda Divan Başkanlığına Trabzon delegesi Cahit Hacısalihoğlu, İkinci Başkanlığa Bursa delegesi Necati Ildırdemir, Katipliklere Sinop delegesi Zeki Baş ve Kastamonu delegesi Nizamettin Er seçildi.

Genel Kurul adına Anıtkabir'i ziyaret eden ve çelenk götüren heyet. (Soldan sağa) Hilmi Er, A. Hikmet ArıÇ, Ahmet Kaya, Şükrü Keskiner, Fevzi Topanoğlu, Zeki Özalp ve Sami Hartavi.

Genel Kurulun açılışında bir konuşma yapan Genel Başkan Halil İbrahim Çapan şunları söyledi:

"Bildiğiniz gibi sendikalaşma ve örgütlenme çalışmalarımıza çok güç ve ağır şartlar içinde başlanmıştır. Çeşitli engellemeler ve zorluklarla karşılaşılmış, ama hiç bir güçlük bizlerle doğru bildiğimiz yoldan çevirememiştir. Bu azimli, kararlı ve ısrarlı çalışmaların sonucu olarak bugünkü güçlü ve etkili seviyeye gelinmiştir. Sendikamız kurulduğu günden beri hiç bir zaman gerilememiştir, sonu nerede biteceğı belli olmayan maceralara sürüklenmemiş, hiçbir ideolojik ve anarşik olaya adı karışmamıştır. Sendikamızın böyle bir duruma geleceğine hiçbir zaman inanmayan ihtimal vermeyen bazı çevreler, son yıllarda Sendikamız aleyhine bir takım tahrik ve kışkırtma hareketlerine girmişlerdir, Sendikamızın gün geçtikçe etkisini artırması, ağır başlı ve sorumluluk duygusundan ayrılmanması bazı çevreleri âdeta rahatsız ve huzursuz etmeye başlamıştır. İçimizde bazı arkadaşlarımızın bu tahrik ve kışkırtmalara katılmış olmaları bizim için üzücü bir durumdur. Fakat Sendikamızın parçalanmasını ve dağılmasını biran önce görmek hayali içinde olan tahrikçiler, çok yakında yanıldıklarını ve aldandıklarını göreceklerdir. Arkadaşlarımız arasındaki birlik ve beraberliğı bozmaya, Sendikamızı parçalamaya yeteneğı ve fonksiyonu ne olursa olsun, hiç kimsenin gücü yetmeyecektir.

(...)Bilindiğı üzere üçüncü dönem toplu sözleşme görüşmeleri Nisan ayının ortalarında başlamış ve bugüne kadar sürüp gelmiştir. Gö-

rüşmelerde sayın yöneticilerden bu döneme kadar rastlamadığımız bir anlayış gördüğümüzü huzurlarınızda belirtmek isterim. Fakat bu anlayış toplu sözleşme görüşmelerinin sonuçlanmasına yetmemiştir.

Başta gelen ihtilâfı noktalardan biri, kooperatiflerin İş Kanunu kapsamına alınmalarından önceki hizmet sürelerinin de kıdem tazminatının ödenmesinde dikkate alınması konusudur. Diğer belli başlı ihtilâfı noktalar ise odacıların durumu, sözleşmenin süresi, üye olmayanların sözleşmeden faydalandırılıp faydalandırılmaması ve ücret derecelerindeki cüz'î farktır.

Sayın Sendikacı konuklarımız da çok iyi bilirler ki bunların hiçbirisi görüşmelerin ihtilâfın bu kadar uzamasını gerektiren konular değildir. Günün şartları dikkate alınınca isteklerimizin hiçte aşırı olmadığı görülecektir. Arkadaşlarımız ağır bir bunalım ve sıkıntı içinde bulunuyor ve görüşmelerin biran önce sonuçlanmasını bekliyorlar. Sayın Banka yetkililerinden bu baklı, yerinde ve makul isteklerimizin, kısa zamanda kabulünü bekliyoruz. Hattâ bunu bu kürsüden yapmak lütfunda bulunurlarsa Genel Kurulumuzu ve sabırsızlık içinde bekleyen yurdun dörtbir köşesinde arkadaşlarımızı sonsuz derecede sevindirmiş olacaklardır.”

Genel Kurulda, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Seyfi Demirsoy da konuştu. Demirsoy, o tarihlerde gündemde olan işçi-memur ayrımı konusunda ve sendikaların Dernekler Kanunu kapsamına alınması çalışmalarına sert tepki gösterdiği konuşmasında özetle şunları söyledi:

“Sendika hareketinde korkakların yeri yok. Korkak insanlar, evde evladüayal var diyen insanlar sendikacılık yapamaz. Korkak insanların mesleği değildir. İki yüzlü insanların hiç ama hiç mesleği değildir sendikacılık. Sermayesi yalan olanlara yaklaşılmaz, aksine onlardan uzaklaşılır. Sendikacı risk alan kişidir. Sözünde duran insandır. Bu politikacı için de aynen varittir. Sendikacılar müşkül günlerin, zor günlerin adamlarıdır. Ve o müşkülleri, güçlükleri, yenmesini bilen kişilerin sanatıdır sendikacılık.

Kongrede iki mühim karar alındı, Bunlardan birisi işçi-memur ayrımının kesin bir sonuca bağlanması, İkincisi de sendikaları da kapsamına alan Dernekler Kanunu idi. İşçi-memur ayrımının biran önce

*neticelenmesini istiyoruz. Aksi bir tutum Türk-İş'i genel greve götürürken, Türk işçisi de 14 Ekim'de sandık başına gitmeyecektir. Genel Greve gitmek suç. Atsınlar bakalım içeriye. Nasıl atarlar? Göz göre göre hükümetler kanunsuz işler yapacaklar ve sendikacılar buralara al-
kış tutacak. Biraz sabrediyoruz. Kesin hatlarla işçi-memur ayrımının
çözülmesini istiyoruz.*

*Bakın, insaftı kişileriz de. Dernekler Kanunu bizi bağladı. Hür sendikacılığa bir takım zincirler getirdi. Herkes haklısınız diyor. Baş-
bakanından tutun parti yöneticileri ve parlamentenler çıkmış 'Oldu bir
defa, tashih edeceğiz' diyorlar. 'Sizi Milletlerarası kuruluşlara şikâyet
edeceğim' dedim. Yaľvardılar, yakardılar Cenevre'ye giderken, telefon
ettiler. Bu sene Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının konferansına katıl-
dım. 'Etme eyleme, sana söz veriyoruz, Dernekler Kanunundan sizi is-
tisna edeceğiz' dediler. Hukukçulara tetkik ettirdik, hakikaten Hükümet
bu konuda kanun kuvvetinde kararname çıkaramaz. Niye çıkaramaz?
Meclislerden yetki almamış. Bakın sabırlıyız. 14 Ekim'den sonra bir
Hükümet işbaşına gelecek, onlarla mücadelemizi yapacağız ve mutlaka
sonuca gideceğiz, çaresi yok. Derneklerle sendikaları bir tutmak müm-
kün değil. Derneklerin gayeleri tek, sendikaların iştiğal ettiği meseleler
bin, onbin, yirmibindir. Bu kadar geniş ve gönüllüdür. Bir Dernekler
Kanunu içine sıkıştırılamaz. Bizde anlayışlı insanlarız. Bu sene ölü
devre. Görüyorsunuz herkes tabanını yağlamış koşuyor. Seçimi kaza-
nayım diye kasaba kasaba dolaşıyor. Meclis tatilde, Dernekler Kanunu
tashih edilmez, ama işçi-memur ayrımının mutlaka sonuca bağlanması
lâzım gelir. Hiç kimseden pervamız yok. Kongrenin kararım uygula-
yacağım. Bunu herkes böyle bilsin. Blöf de değil, Seyfi Demirsoy'un ağ-
zından hiç bir zaman blöf kelimeler çıkmamıştır. Daima yapacağımı
söylemişimdir. Bizler tabandan kopmadık. Benim, odama gelerseniz,
görürsünüz masamda bir resim var. Ben 16 sene bira fabrikasında tu-
lumlu işçi idim gene sendikacı idim, amatördüm. Türk sendikal hareke-
tini bu seviyeye getirinceye kadar epey çile çektim, işçi hakları uğrunda
yine de çile çekmeye razıyız. Yönetim Kurulumuz bile direktifte bulun-
du. Benim bir tarafım var. Ben her kongreden korkarım, imtihana çı-
kacak talebe gibiyim. Yönetim Kurulu üyelerinden çekinirim, acaba bir
eksikimi bulacaklarım diye. Gelen işçi arkadaşına bile hesap veririm.*

Taban bizimle beraberdir, tabanın ne olduğunu biliriz, bir işarete bakar. Ve o vakit, ey Koop-İşçiler, sizlerden de bekliyorum, işareti verdiğim zaman her şey bitmiş olacak.”

Genel Kurulda KOOP-İŞ’in Yönetim Kurulu üye sayısı 11’e çıkarıldı. Buna göre yapılan seçimlerde KOOP-İŞ’in yeni yetkili kurulları şu şekilde oluştu:

Genel Başkanlığa Halil İbrahim Çapan (183 oy), Genel Sekreterliğe Mehmet Ali Kiroğlu (128 oy), Yönetim Kurulu üyeliklerine, Cahit Hacısalihoğlu (169 oy), Hüseyin Doğan (161 oy), Rüştü Aslan (158 oy), Raif Gürel (158 oy), Nevzat Oral (155 oy), Kemal Aksoy (153 oy), A. Hikmet Arıç (153 oy), Eşref Akman (147 oy) ve Halil Efe (125 oy), yedek üyeliklere Toros Yıldırım (181 oy), Ömer Başaran (161 oy), Mahmut Özçiçek (168 oy), Sadık Özmat (164 oy) ve Sadık Uysal (158 oy).

Kontrol Kurulu (Denetim Kurulu) asil üyeliklerine, Mehmet Kılınçkaya (169 oy), Süleyman Sarılioğlu (159 oy), Hasan Mandıracı (154 oy), Şükrü Keskiner (150 oy) ve Yakup Havuk (145 oy), yedek üyeliklere, İbrahim Polat (170 oy), Mustafa Fırıncı (170 oy) ve Kasım Çetin (167 oy).

Haysiyet Divanı (Disiplin Kurulu) asil üyeliklerine, Cemil Pehlivanlı (163 oy), İsfendiyar Çapık (162 oy), Satılmış Şahiner (161 oy), Şükrü Karadeniz (160 oy) ve Yusuf Atakan (154 oy), yedek üyeliklere Süleyman Gümüşhan (181 oy), Yusuf Dal (170 oy) ve Yusuf Üren (169 oy).

TÜRK-İŞ delegeliklerine ise, Halil İbrahim Çapan, Şener Güven, Hikmet Güç ve Zeki Baş seçildi.

Genel Kurulun kapanışında söz alan Genel Başkan Halil İbrahim Çapan, Genel Kurulda yöneltilen eleştirileri cevapladı. Çapan ayrıca, Ankara, İstanbul, İzmir ve Adana gibi büyük illerde üyeleri için konut kooperatifleri kuracaklarını söyledi.

Genel Kurulda yapılan tüzük değişikliği ile Yönetim Kurulu içinden bir üyenin İcra Kuruluna seçilmesi benimsendi. Yönetim Kurulu, 23 Temmuz 1973 günü yaptığı ilk toplantısında, Yönetim Kurulu üyesi Cahit Hacısalihoğlu’nu İcra Kurulu üyeliğine getirdi.

Genel Kurulda, 274 Sayılı Sendikalar Kanununun 9. maddesine dayanılarak, İşkolları Yönetmeliğine göre KOOP-İŞ Sendikasının açılışı “Türkiye Kooperatif ve Büro İşçileri Sendikası” olarak düzenlendi.

Genel Kurulun ardından, yeni Yönetim Kurulu’nun ilk icraat, TC Ziraat Bankası ile yürütülen toplu iş sözleşmesini sonlandırmak oldu. Sendikadan yapılan açıklamada, üyelerin günlük ücretleri 43.75.- Lira ile 106.67.- Lira arasında değişmekteydi. Buna göre toplu iş sözleşmesiyle sağlanan ortalama ücret artışı yüzde 35.4, parasal hakların tümü için elde edilen ortalama ücret artışı yüzde 46 oldu. Açıklamada, TÜRK-İŞ Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi’nin yürürlükteki 80 toplu iş sözleşmesi üzerinde yaptığı araştırmaya göre, KOOP-İŞ’in sözleşmesinin, aldığı ücret artışları bakımından ikinci sırada olduğu belirtildi.

KOOP-İŞ Sendikası Yönetim Kurulu, 1-3 Mart 1974 günlerinde Ankara’da yaptığı toplantının ardından, yeni kurulan hükümetin kooperatifçilik politikasını inceledi ve görüşlerini bir bildiri halinde Başbakan Bülent Ecevit’e verdi. Metin aynı zamanda bakanlara ve milletvekillerine de gönderildi.

Bildiri metninde, “Kooperatifçiliğe bu derece ilgi gösteren ve önem veren bir iktidar, tarihimizde ilk olarak işbaşına gelmiştir” denildi. Başbakan Ecevit’e verilen bu mektupta, tarım kredi kooperatiflerinin bölge birlikleri ve merkez birliği biçiminde örgütlenmesi, traktör alımında TC Ziraat Bankası tarafından kredi verilmesi, tarım kredi kooperatiflerinin uğrayacakları zararların devletçe karşılanması ve 1974 yılı bütçesinden tarım kredi kooperatiflerine 20 milyon liralık tahsisat yapılması gibi talepler yer aldı.

Başbakan Ecevit, 13 Mart 1974 günü KOOP-İŞ’e gönderdiği mektupta, mektubun ilgilenilmesi için Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanına verildiğini belirtti.

Bu gelişmenin ardından, TC Ziraat Bankası’ndan yapılan açıklamayla, Banka Yönetim Kurulu’nun 2 Ağustos 1974 günü yaptığı toplantıda, ilk etapta Tekirdağ, Balıkesir, İzmir, Antalya ve Samsun illerinde bölge birlikleri kurulmasına karar verildiği belirtildi. Bu gelişme, KOOP-İŞ’te çok olumlu karşılandı. Yönetim Kurulu yaptığı açıklamada, diğer 11 bölge birliğinin ve merkez birliğinin de bir an önce kurulması talep edildi.

Yönetim Kurulumuz Başbakan Bülent Ecevit'e Bir Muhtıra Verdi

★ ★ ★

Sendikamız Yönetim Kurulu, 1—3 Mart 1974 tarihleri arasında Ankara'da yaptıkları toplantıda, yeni Hükümetin kooperatifçilik politikasını incelemiş, konu ile ilgili görüşlerini bir muhtıra halinde Başbakan Bülent Ecevit'e vermişlerdir. Birer sureti Bakanlıklara ve milletvekillerine gönderilen muhtırayı, okurlarımıza aynen sunuyoruz.

★ ★ ★

Sayın Bülent Ecevit
A n k a r a

Çok Sayın Başbakanımız,

Asıl mesleğimizin kooperatifçilik olması nedeniyle Sayın Hükümetimizin kooperatifçilikle ilgili politikası, Sendikamızın yönetim kurulumuzda ayrıntılı olarak incelenmiş, tartışılmış ve varılan sonuçların bu muhtıramızla size sunulması kararlaştırılmıştır.

Gelir dengesizliklerinin azaltılmasını, sosyal adaletin sağlanması, kalkınmanın tabandan başlamasını, aracılık ve tefeciliğin kaldırılmasını, sanayileşmenin kırsal bölgelere kaydırılmasını, kooperatifçiliğin geliştirilip güçlü bir halk sektörü haline getirilmesini ana ilke ve hedefler olarak kabul ve ilân eden yeni hükümetimizin bu tutumunu şükranla karşılamış olduğumuzu öncelikle belirtmek isteriz. Kooperatifçiliğe bu derece ilgi gösteren ve önem veren bir iktidar, tarihimizde ilk olarak işbaşına gelmiştir. İyi niyetlerini açık ve seçik şekilde ortaya koyan Sayın Hükümetimizi desteklemek, icraatına yardımcı olmak, bizler için doğal bir görev olacaktır. Hükümetimizin başarısı, köylümüzün, işçimizin ve kooperatifçiliğe yürekten inanan insanların başarısı olacaktır.

Değerli Başbakanımız,

Kamuoyunda, iktidar çevrelerinde ve aydınlar kesiminde tarım kredi kooperatiflerine karşı bazı kuşkuların ve yanlış izlenimlerin bulunduğu görülmektedir. Bu durum, bu kooperatiflerin kamuoyuna yeteri gibi tanıtılmamasından ileri gelmiştir. Son zamanlarda bazı çevreler tarım kredi kooperatiflerini kötülemeyi ve kamuoyuna yanlış bilgiler vermeyi adeta bir moda haline getirmişlerdir. Fakat haklarında ne söylenirse söylenin, tarihsel ve ülke çapındaki durumları, kapsadıkları geniş köylü kitlesi, maddi ve örgütlenme olanakları ile

KOOP-İŞ Sendikası Yönetim Kurulu, 1-3 Mart 1974 günlerinde Ankara'da yaptığı toplantının ardından, yeni kurulan hükümetin kooperatifçilik politikasını inceledi. Yönetim Kurulu görüşlerini, "Başbakan Bülent Ecevit'e Muhtıra" başlığıyla yayınladı.

Ankara, 13 Mart 1974

644

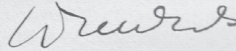
**Başbakan'ın
CEVABI:**

Sayın H.İbrahim Çapan,

Tarım Kredi Kooperatiflerinin görevleri hakkında görüşlerinizi yansıtan mektubunuzu aldım. Teşekkür ederim.

Mektubunuzu, ilgilenilmesi ve değerlendirilmesi için Sayın Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanına intikâl ettirdim.

Bilgi edinilmesini rica eder, başarılar dileğiyle, saygılar sunarım.

Bülent Ecevit
Başbakan

(Sayfa 4 den devam)

tılırken, bir yandan da bu işleri yapmıyorlar diye, tarım kredi kooperatiflerinin kamu oyuna kötü olarak yansıtılması için elden gelen çaba gösterilmektedir.

İktidar çevrelerine şirin görünmek için özel bir çaba içinde olan ve kooperatifi geçinen bazı bürokrat çevreler, tarım kredi kooperatifleri konusunda ne yapılırsa yapılsın, kooperatiflerin sessizce boyun eğeceklerini sanmaktadırlar. Ama bu çevreler yanıldıklarını çok yakında anlayacaklardır. Bugün tarım kredi kooperatifleri huzur-

suzluk içindedir. Bu huzursuzluğun yanında şiddetli bir toplum hareketine ve tepkiye dönüştüğünü görmek, hiç kimseyi şaşırtmamalıdır. Tarım kredi kooperatiflerine dokunmaya, amaçlarından saptırmaya, varlıklarına el koymaya hiç kimsenin gücü yetmeyecektir. Tarım kredi kooperatifleri bütün varlıklarıyla Türk köylüsünün malıdır ve bu kooperatiflerin geleceği hakkında ancak ve ancak Türk köylüsü karar verebilir. Devlet, bu kooperatifler üzerindeki tutucu, kısıtlayıcı, kısırlaştırıcı ve engelleyici elini artık çekmelidir.

Koop-İş'in bildirisi üzerine Başbakan Ecevit, 13 Mart 1974 günü Yönetim Kurulu'na cevap mektubu gönderdi. Ecevit, mektupta sendikanın talepleriyle ilgilenilmesi için dönemin Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı'nı görevlendirdiğini yazdı.

Koop-İş Sendikası Genel Kurul Başkanlık Divanı Üyeleri: Cahit Hacısalihoğlu (Başkan), Necati İldirdemir (Başkan Vekili), Zeki Baş ve Nizamettin Er (Kâtipler).

Birinci Olağanüstü Genel Kurul

1630 sayılı Dernekler Kanunu ve 274 sayılı Sendikalar Kanununa uygun olarak, Ana Tüzük'te gerekli değişikliklerin yapılabilmesi amacıyla, KOOP-İŞ Sendikası 1. Olağanüstü Genel Kurulu 14 Eylül 1974 tarihinde TÜRK-İŞ Salonu'nda toplandı. Genel Kurul Divan Başkanlığına Temel Ak, Başkan Vekilliğine Necati İldirdemir, Katipliklere de A. Kaşif Şentürk ve Toros Yıldırım seçildi. Gerekli Tüzük değişikliklerinin yapılmasının ardından, Genel Kurul sona erdi.

KOOP-İŞ Dergisinin Ocak 1975 tarihli nüshasında, Sendika Genel Merkezinin adresi “Fevzi Çakmak Sok. 15/11-12 Yenişehir-Ankara” olarak değiştirildi. Yönetim Kurulu, 10 Nisan 1974/13 Nolu kararla, “Çankaya Yenişehir Demirtepe Fevzi Çakmak Sok: No:15 adresinde, 1166 ada ve 7 parselde kayıtlı, inşaatı devam eden apartmanın 4. Katındaki öncepheden iki dairenin 575.000.- Lira bedelle satın alınmasına” karar verdi. KOOP-İŞ Sendikası, yeni Genel Merkezine 10 Mart 1975 günü taşındı.

Sendika yararına düzenlenen eşya piyngosunun 22 Aralık 1974 günü yapılan çekilişinde, talihlilere traktör ve çeşitli hediyeler dağıtıldı.

TÜRK-İŞ'in 8 Mart 1975 günü Ankara'da düzenlediği İşçi Kurultayı'na Genel Başkan Halil İbrahim Çapan katıldı. Kurultay'dan önce, KOOP-İŞ Yönetim Kurulu, 6 Mart 1975 günü toplanarak, “Çapan'ın Kurultay'da TÜRK-İŞ'in partiler üstü politikasının eleştirmesini ve bir

siyasi partinin desteklenmesini” dile getirmesi kararı aldı. Çapan konuşmasında, TÜRK-İŞ’in 24 İlkesine atıfta bulundu ve partiler üstü politikasını eleştirdi. Çapan, işçinin siyasete ağırlığını koymasına gerektiğini söyledi ve özetle şu görüşleri dile getirdi:

“Ülkemizde bir kısım kesimler, sendikaların basit ve tek amaçlı dernekler mesafesinde kalmasını isterler. Bilindiği üzere Türk-İş’in kabul ettiği 24 ilke vardır. Türk-İş bu ilkelerin gerçekleşmesi için çalışır ve çalışacaktır. Bu ilkelerin hemen hemen hepsi parlamento ve iktidarlar tarafından gerçekleştirilebilecek konulardır. Peki politikada ağırlığını koymadığına, politikanın dışında kaldığına göre bu ilkeleri Türk-İş nasıl ve hangi yoldan gerçekleştirecektir? Baskı gücümüzü kullanmak, basın toplantıları yapmak, genel kurul raporlarına geçirmek, toplantılarda nutuklar çekmek yoluyla bu 24 ilkenin gerçekleştirebileceğini sanmak bir hayaldir. Eğer 24 İlkenin gerçekleşmesi gerçekten isteniyorsa politikaya girmek, bir siyasi parti içinde ağırlığını göstermek zorunludur. Hem 24 ilkenin gerçekleşmesini istemek, hem Türk-İş politikasının dışında kalsın demek, doğal ve mantıklı bir çelişkidir. Türk-İş’in siyasi bir güce, siyasi bir işbirliğine ihtiyacı vardır. Belirli kurallar çerçevesinde siyasi partilerden birinin açık ve net olarak desteklenmesinde sayısız faydalar vardır. Türk-İş’in siyasi partiler karşısında tarafsızlığını savunmak, ülkemizdeki siyasi partiler arasında hiçbir görüş, tutum ve davranış farkının bulunmadığını kabul etmek, iktidara hangisi gelirse gelsin Türk-İş için önemli değildir, demek anlamma gelir. Türk-İş’in elinde açık seçik bir ölçü vardır. Bu ölçü Türk-İş’in 24 ilkesidir ve felsefesidir. Siyasi partilerin bu ölçüye göre değerlendirilmesi gerekir. Türk-İş’in tarafsız kalmasını savunmak, mevcut siyasi partilerden hangisi seçimi kazanıp iktidara gelirse gelsin 24 ilkeyi ve Türk-İş’in önerilerini gerçekleştireceğine inanmak anlamma gelir. Bazı arkadaşlarımız seçimlerde bir siyasi partinin desteklenmesine karar verdiği taktirde Türk-İş içindeki bütünlüğün ve dayanışmanın bozulacağı görüşünü savunmaktadırlar. Acaba gerçekten öyle mi olacaktır? Başka bir deyimle Türk-İş Genel Kurulu olağanüstü olarak toplansa ve seçimlerde belli bir partinin desteklenmesine karar verse bazı sendikalar Türk-İş’ten ayrılacaklar mıdır? Böyle bir şeyin olacağına katiiyen ihtimal verile-

mez. Eğer demokratik kurallara saygı duyuyorsak, çoğunluğun karar ve iradesine de saygı göstermemiz gerekir.”

KOOP-İŞ Yönetim Kurulu, Mayıs 1975'te, teşkilata bir genelge göndererek, son gelişmeler hakkında bilgi verdi. Özellikle kurulan bölge birlikleri ve kurulması beklenen merkez birliği hakkında ve işkolunda kurulu bulunan rakip sendika hakkında bilgiler içeren bu Genelgede özetle şu konular gündeme getirildi:

“Örgütlenme Çalışmaları Hızlanıyor

Bilindiği üzere geçen Eylül ayı içinde beş tane bölge birliği kurulmuştur. Fakat zamanın Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Mustafa Ok, kanunu zorlamak suretiyle, bu birliklerin tescilini yaptırmamıştır. Mustafa Ok ile Mahmut Türkmenoğlu gibi politikacıların asıl amaçları ise ilk fırsatta 1581 sayılı Kanunu yürürlükten kaldırmak ve yeni bir kanun çıkartmak suretiyle tarım kredi kooperatiflerini ortadan kaldırmak ve bu kooperatiflerin her türlü varlıklarını da köy kalkınma kooperatiflerine devretmek idi. Eğer kurulan birliklerin tescili yapılırsa hemen arkadan Merkez Birliğinin kurulması gelecekti. Merkez Birliği gibi güçlü bir örgütün meydana gelmesinden sonra ise Mustafa Ok ve Mahmut Türkmenoğlu gibi politikacıların plânlarının gerçekleşemeyeceği açıktır. O yüzden ki Eylül ayında kurulan bölge birliklerinin tescili, engellenmiştir. Tarım kredi kooperatiflerinin kendi üst örgütlerini kurmak suretiyle Ziraat Bankasından ayrılmalarına öteden beri karşı çıkan bir kısım çevreler de bu durumdan bir hayli ümitlenmişler ve sevinmişlerdir. Ama bu gibi kişilerin sevinç ve ümitleri fazla sürmemiştir.

Tarım Kredi Kooperatiflerinin Durumu

Tarım kredi kooperatifleri için 1930 ve 1935'lerde oluşturulan sistem 1970 lerde bütünüyle işe yaramaz, faydasız, hattâ köylü ve çiftçimizin kalkınması ve hayat düzeyinin yükseltilmesi bakımından zararlı bir duruma gelmiştir. Hemen hemen hiçbir değişikliğe uğramadan yarım yüz yıla yakın, uygulanan bu sistemin tutulacak savunulacak hiç bir yanı kalmamıştır. Bu sistem ekonomik, sosyal ve kültürel koşulların, toplumun ve ihtiyaçların dışında ve gerisinde kalmıştır. Uygulana gelen sistemin sonucu tarım kredi kooperatiflerine gerçek anlamda koo-

peratif denemez, Bu kooperatiflere ortak olan, köylü ve çiftçiler, bunun faydasını görecekları yerde aksine genellikle zararını görmektedirler. Ülkenin, köylünün ve çiftçinin kalkınmasını yürekten isteyen, gerçek kooperatifçiliğin gelişip kökleşmesini özleyen kişilerin böylesine çağdışı bir sistemi savunmaları düşünülemez.

Son Gelişmeler

Bilindiği üzere geçtiğimiz Mayıs ayı içinde Malatya, Sivas ve Kars bölge birliklerinin de kurulması ile birlik sayısı 9'a çıkmıştır. Kurulan 9 bölge birliğinin tescilinin yapılması ve Ticaret Sicili Gazetesinde ilânı için bu bültenin kaleme alındığı sıralarda Ticaret Bakanlığına başvurulmuştur. Alınan haberlere göre tescil işlemleri kısa bir zaman içinde tamamlanacak ve Ticaret Sicili Gazetesinde ilân edilecektir. İlânın yapılmasıyla kuruluş işlemleri tamamlanmış olacaktır. Kuruluş işlemlerinin tamamlanmasını izleyen bir ay içinde bölge birliklerinin ilk genel kurulları yapılacaktır. Genel kurullardan hemen sonra da Merkez Birliği kurulacaktır. Merkez Birliğinin en geç 3-4 ay içinde kurulmuş olacağını tahmin ediyoruz.

Daha Sonraki Gelişmeler

Merkez Birliğinin kurulmasıyla Bakanlar Kurulunca bir Genel Müdür atanacaktır. Genel Müdürün göreve başlamasından itibaren de tarım kredi kooperatiflerinin Ziraat Bankasıyla olan ilişkileri kesilecek ve 1581 sayılı yasanın ön gördüğü işlerin uygulanmasına geçilecektir.

Bütün tarım kredi kooperatiflerinin Ziraat Bankasından ayrılabilmeleri için geri kalan 7 bölge birliğinin de kurulması gerekmektedir. Fakat o bölge birliklerini, şimdiye kadar olduğu gibi, Ziraat Bankası değil Merkez Birliği kurduracaktır. O nedenle Merkez Birliğinin kuruluşundan kısa bir süre sonra geri kalan 7 bölge birliğinin de kurulacağı kuşkusuzdur. 1976 yılı içinde bütün tarım kredi kooperatiflerinin Ziraat Bankasından tamamiyle ayrılmış olacakları muhakkaktır.

Mekanizma Nasıl İşleyecek?

Sadece Merkez Birliğini ve bölge birliklerini kurmak suretiyle bu yaygın kuruluşların mekanizmasını işletmek olanaksızdır. İşlerin aksa-madan yürütülebilmesi ve her işin anında izlenebilmesi için bütün il ve

ilçe merkezlerinde şubelerin de kurulması gerekmektedir. Olan yerlerde şube görevini merkez kooperatifleri yerine getirecektir. Olmayan yerlerde de en kısa zamanda merkez kooperatiflerin kurulması gerekmektedir.

Kooperatifler bundan sonra kendi işlerini yapma ve yürütmede tam bağımsız, yetkili ve sorumlu olacaklardır. Arkadaşlarımız bakımından, bundan sonra işler azalmayacak çok daha artacaktır. Personel her işte tam yetkili olacaklar fakat sorumlulukları da aynı oranda fazla olacaktır.

Sendikal Açıdan Yenilikler

Bu yeni sistemin oluşturulmasıyla işverenlik sorunu kökten halledilmiştir. Merkez Birliğinde, bölge birliklerinde, şubelerde ve kooperatiflerde çalışan personelin politikasını tespit etme ve yürütme yetkisi Merkez Birliğine aittir. Tayin, nakil, cezalandırma, terfi, aylık yükseltilmesi, ikramiye verilmesi gibi personeli ilgilendiren hususlar Merkez Birliğince yerine getirilecek ve şimdiye kadar olduğu gibi yönetim kurulu kararı söz konusu olmayacaktır.

Merkez Birliği ve bölge birliklerinin faaliyete geçmesiyle yeni personel atamaları yapılacaktır. Bunların çoğu Ziraat Bankasından, devlet dairelerinden ve başka kuruluşlardan geçecektir. Bunların hepsi tıpkı kooperatiflerde olduğu gibi işçi statüsünde olacaklar ve sigortaya bağlanacaklardır. Bu gibi kişilerin hangi ücretle buralara geçecekleri, başka kuruluşlarda geçen hizmetlerinin nasıl değerlendirileceği belli değildir. Bunun esasları ve yöntemlerini belli eden hiç bir mevzuat yoktur.

Bu nedenledir ki Merkez Birliği kurulur kurulmaz daha kadrolar ihdas edilmeden ve bu kadrolara atamalar yapılmadan Merkez Birliği ile hemen bir toplu sözleşme yapmak niyetindeyiz. Süresi dolmadan sözleşmenin yenilenmesi kanuni bir zorunluluk değil, ihtiyaçların meydana getirdiği bir zorunluluktur.

Merkez Birliği ile yapılacak sözleşme çok geniş kapsamlı bir sözleşme olacaktır. Zira bundan sonra yapılacak sözleşmelerden sadece kooperatiflerde çalışanlar değil, Merkez Birliği ve bölge birliklerinde çalışanlar da faydalanacaktır. Sendika olarak personel yönetmeliğinin çıkarılmasına taraftar değiliz. Zira yönetmelik; devlet kuruluşlarına

mahsus bir mevzuattır. İş Kanununa tabi olanlar için yönetmeliğin yeri yoktur. O nedenle yönetmelikte bulunması gereken bütün hususların toplu sözleşmede bulunması gerekmektedir.

Merkez Birliği ile yapılacak toplu sözleşmenin bütün arkadaşlarımızı memnun edecek bir düzeyde olacağından kuşkuumuz yoktur. Amacımız sağlam, tutarlı ve tatmin edici bir ücret sistemi oluşturmaktır. Arkadaşlarımızın görevleri ve yükümlülükleri bundan sonra çok ağır olacaktır. Bu görev ve yükümlülüklerin tam olarak yerine getirilebilmesi için arkadaşlarımızın geçim sıkıntısından tamamiyle kurtarılmaları gerekir. Aksi takdirde 1581 sayılı Yasanın ön gördüğü işleri yerine getirmek ve kooperatifleri amaçlarına ulaştırmak güç olacaktır. Son günlerde 12 sayılı Kararnameyle ilgili olarak Sendikaya sık sık mektuplar gelmekte ve kooperatiflerde bu kararnamenin uygulanıp uygulanmayacağı sorulmaktadır. Hemen belirtelim ki bu kararname Devlet Personel Kanununa tabi olanlar için çıkarılmıştır. İş Kanununa tabi olanlar bu kararnamenin getirdiği yeni haklardan faydalanamamaktadır. İş Kanununa tabi olanlar ancak toplu sözleşmelerle yeni haklar alabilirler.

Merkez Birliği kurulur kurulmaz yapacağımız toplu sözleşme ile arkadaşlarımız çok daha geniş haklara kavuşacaklarından şüphe edilmemelidir.

İkinci Sendika Konusu

Bir kısım arkadaşlarımız ikinci sendikanın da toplu sözleşme yapabileceği ve kendi üyelerine, yeni haklar elde edebileceklerini sanıyorlar. Bu görüş tamamiyle yanlıştır. Toplu sözleşme yapma yetkisi halen KOOP-İŞ'in elindedir. KOOP-İŞ'in elinden bu yetkinin alınabilmesi için tarım kredi kooperatiflerinde çalışan tüm personelin çoğunluğunun o sendikaya kaydolmaları gerekir. Aksi taktirde ikinci sendikanın toplu sözleşme yapması söz konusu edilemez.

Tarım kredi kooperatiflerinde halen 4500'e yakın personel çalışmaktadır, ikinci sendikanın kurulmasından bu yana geçen bir yıla yakın süre içinde KOOP-İŞ'ten istifa edenlerin sayısı 122'dir. Bir an için bu kadar da o sendikaya kayıtlarını yaptırdıkları halde KOOP-İŞ'e istifalarını göndermeyen var diyelim ve bu rakamı 250 kabul edelim. Bir an için Merkez Birliği kurulur kurulmaz sözleşmenin yenilenemediğini ve

süresinin dolmasına kadar beklemek zorunda kalındığını kabul edelim. Sözleşmenin süresinin dolmasına bir yıl var. Gene bir an için KOOP-SEN'in aynı hız ve tempoyla üye kaydetmeye devam ettiğini kabul edelim. Geçen bir yıl içinde 250 üye kaydı yaptıklarına göre gelecek bir yıla kadar üye kayıtları en çok 500 olacak demektir. Halbuki toplu sözleşme görüşmeleri başlamadan önde mahkeme nezdinde bu konuda bir yetki itirazında bulunabilmeleri için en az 2250 üyelerinin bulunması gerekir. Aksi taktirde üye kaydettikleri arkadaşlarımıza çok büyük maddi zarar vermekten başka hiç bir sonuç almayacaklardır.

Peki, bu ayrılığın ve bölünmenin sonucu ne olacaktır? Bu bölüme ve parçalanma toplu sözleşmenin, yapılmasına kadar sürecektir. Sözleşme ile neşter vurulacak, çiban köküyle birlikte yerinden sökülüp atılacaktır.

Merkez Birliğimiz ile yapılacak toplu sözleşme ile tanınacak haklardan, KOOP-İŞ'in üyesi bulunmayan bütün arkadaşlarımız kesin olarak mahrum bırakılacaktır. Bu konuda hiç kimsenin en küçük bir şüphesi dahi olmamalıdır. KOOP-İŞ'in üyesi olmayanlara aynı haklardan faydalandırmaya hiç kimsenin gücü yetmeyecektir. Toplu sözleşme ile kabul edilen haklardan toplu sözleşmeyi imzalayan sendikanın mensubu olmayanların faydalandırılması o sendikanın yazılı muvakaatına bağlıdır. Kanunun âmir hükmü böyle.

Şimdiye kadar yapılan sözleşme ile kabul edilen haklardan KOOP-İŞ'in üyesi olmayanlar da, tabaitiyle dayanışma aidatı ödemeleri kaydıyla, faydalanmaları kabul edilmişti. Ama o zaman böyle ikinci bir sendika söz konusu değildi. Şimdi ise durum tamamıyla değişmiştir. O nedenle yaraya neşter vurulacaktır. Tatlı su kahramanlarını o zaman göreceğiz,

63 il sınırları içine yayılmış 2000 küsur kooperatifte zaten topu topu 4500 kadar bir personel çalışıyor. Bu derece sınırlı bir kadroyu parçalamaya, dışa karşı zayıf ve güçsüz imiş gibi bir görünüm verdimye hiç kimsenin hakkı yoktur. Kendine güvenen KOOP-İŞ'in içinde kalır, arkadaşlarımızın güven ve taktirini kazanmak'suretiyle burada başa geçmeye çalışır. Sendika kurmak bir marifet değildir. Onu herkes yapabilir, önemli olan sendika kurmak değil, kitleyi bölmemek, birlik ve beraberlik içinde tutmaktır. Kitleyi bölmek ve dışa karşı zayıf duruma

düşürmeye çalışmak bu kitleye hizmet değil, ihanettir, kötülüklerin en büyüğüdür.”

11 Temmuz 1975 günü alınan kararla, TÜRK-İŞ'in Samsun'da yaptırdığı Eğitim Tesisi için 5 bin lira katkı yapılması kararlaştırıldı.

KOOP-İŞ ile TC Ziraat Bankası arasında, 25 Aralık 1975 günü, tüm tarım kredi kooperatiflerinde çalışanlar için bir ek toplu iş sözleşmesi imzalandı. Hayat pahalılığının aşırı ölçüde artması üzerine yapılan ve KOOP-İŞ üyesi daimi kadrolu çalışanlara uygulanacak ek sözleşmeyle, personelin aylıklarına seyyanen 500 Lira, odacıların aylıklarına da seyyanen 300 Lira zam yapıldı. Bu yeni hakların, 1 Haziran 1976'da sona erecek olan asıl toplu iş sözleşmesine ek olacağı belirtildi. Bu ek sözleşmenin KOOP-İŞ üyesi olmayanlara uygulanmayacağı da belirtilerek, tüm kooperatif çalışanları KOOP-İŞ'e üye olmaya davet edildi. Ek protokolün yayımının ardından, rakip sendika KOOP-SEN'den istifa eden çok sayıda kişi KOOP-İŞ'e üye olmaya başladı.

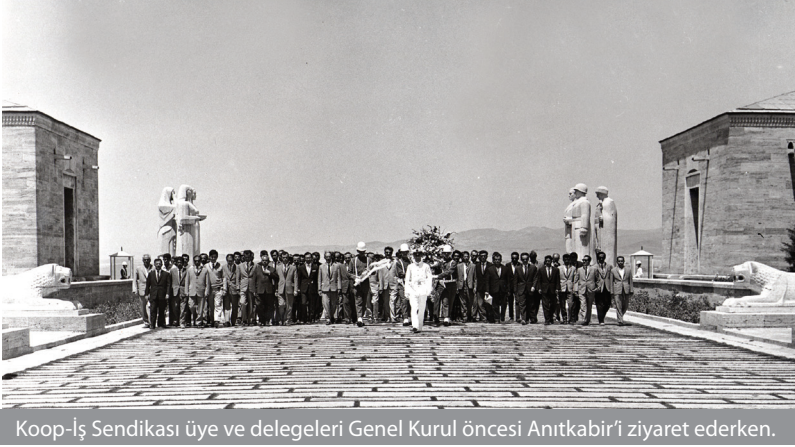
KOOP-İŞ Dergisi Yazı İşleri Müdürü Hüseyin Polat'ın başka bir göreve getirilmesi nedeniyle, Derginin yeni Yayın Müdürü olarak, Kooperatif Postası Gazetesi sahibi ve eski Tarım Kredi Kooperatifleri müdürlerinden Mustafa Kemal Özer atandı.

Bu dönemde, daha önce kurulmuş olan Tekirdağ, Balıkesir, İzmir, Antalya, Ankara, Sivas, Samsun, Kars ve Malatya Bölge Birliklerine ek olarak Sakarya, Kütahya, Konya, Kayseri, Trabzon, Gaziantep ve Mersin'de de Bölge Birlikleri kuruldu. Böylece Tarım Kredi Kooperatifleri Bölge Birliklerinin sayısı 16'ya ulaştı ve tamamlandı.

TÜRK-İŞ'in, 10-19 Nisan 1976 günlerinde Ankara'da yapılan 10. Olağan Genel Kurulunda, KOOP-İŞ Genel Başkanı Halil İbrahim Çapan yeniden Yönetim Kurulu üyeliğine seçildi. Ayrıca KOOP-İŞ delegesi Hikmet Güç de Divan Katibi olarak görev yaparken, KOOP-İŞ delegesi, Kastomonu Tarım Kredi Kooperatifi Muhasebecisi Nizamettin Er de KOOP-İŞ adına konuşma yaptı.

Bu dönemdeki önemli bir gelişme de, KOOP-İŞ personelinin KOOP-İŞ'e üye olmalarıydı. Yönetim Kurulu, 7 Haziran 1976 günü aldığı kararla, çalışanlarının KOOP-İŞ üyesi yaptı.

1 Haziran 1976 günü süresi dolan olan toplu iş sözleşmesinin yenilenmesi amacıyla görüşmelere 8 Haziran 1976 günü başlandı.

Koop-İş Sendikası üye ve delegeleri Genel Kurul öncesi Anıtkabir'i ziyaret ederken.

Altıncı Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ'in 6. Olağan Genel Kurulu, 25-27 Haziran 1976 günlerinde Ankara'da Türk Standartları Enstitüsü Salonu'nda yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil Tunç, İkinci Başkanlıklara TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Ethem Ezgü ve Tes-İş Federasyonu Genel Başkanı Orhan Erçelik, Katipliklere de, Bodrum delegesi Fevzi Tapanoğlu ve Karaman delegesi Toros Yıldırım seçildi.

Genel Kurulun açış konuşmasını, Genel Başkan Halil İbrahim Çapan yaptı. Çapan konuşmasında, Sendikanın örgütlü olduğu tek işyeri olan Tarım Kredi Kooperatiflerinin durumunu özetleyerek şunlara değindi:

"1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu, 28 Nisan 1972 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Fakat aradan dört yıldan fazla süre geçtiği halde Kanun hala raflarda beklemektedir ve Kanunun uygulanmasına geçilmemiştir. Devletin bürokratik kadroları etkilerini bu konuda da göstermişler, Kanunu uygulatmamak için ellerinden

geleni yapmışlardır ve hala da yapmaktadırlar. Bürokratik çevrelerin gösterdikleri ardı arkası kesilmeyen engellere karşılık, politik ve iktidar çevreleri maalesef suskunluk içindedir. Köylünün üç beş yüz liralık borcunu taksitlendirme yarışına giren politikacılar, köylünün kalkınmasında ve üretimin artırılmasında bir devrim yaratacak nitelikte olan bu Kanunun uygulanmasına geçilmesi için hiçbir politikacının sesi dahi çıkmamaktadır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi Tarım Kredi Kooperatiflerinin bugünkü ortak sayıları 1 milyon 350 bin köylü ailesidir. Ama bu büyük kitle kooperatiflerin yönetiminde söz ve karar sahibi değildir. Başka bir deyimle Tarım Kredi Kooperatifleri için uygulanan sistem, dünyada hiçbir örneği kalmayan, kısır, verimsiz, bürokratik bir devlet kooperatifçiliğidir. Ülkemizde toplumun her kesimi sorunlarını kamuoyuna ve ilgililere rahatlıkla duyurabildikleri halde, bu büyük kitle bu olanaktan da mahrumdur.

Tarım Kredi Kooperatifleri, devamlı olarak traktör, gübre, yem ve diğer çeşit tarımsal araç ve gereç sıkıntısı içindedir. Ama aynı kooperatiflerin yarım milyar lira civarındaki paraları, devlet tahvillerine yatırılmıştır. Kooperatifler kendi, ihtiyaçlarını karşılamak için bu para ile kendi traktör, gübre, yem ve diğer çeşit tarımsal araç, gereç ve ilaç fabrikalarının kuruluşuna pekâlâ geçebilirler. Fakat böyle bir girişim kasıtlı olarak engelleniyor.

Bir başka örnek de Tarım Kredi Kooperatiflerine ait 2 milyar 180 küsur milyarlık krediler, Ziraat Bankasıncı Merkez Bankasından reeskont kredisi olarak çekilmektedir. Geçen yıl çıkarılan bir Kanunla, Tarım Kredi Kooperatifleri adına verilen reeskont kredilerinin Merkez Bankasıncı silinmesi ve Maliye'ye devredilmesi kabul edilmiştir. Merkez Bankası bu işlemi yerine getirmiş ve o tarihte 2 milyar 180 küsur milyon lira olan borç tutarını silmiştir. Fakat Ziraat Bankası bu paraya haksız olarak el koymuş ve kooperatiflerin borç tutarından düşürmemiştir.

1581 sayılı Yasanın uygulanmasına geçildiğinde bu gibi haksızlıklar yapılamayacak, kooperatifler büyük ve etkili, bir güç haline gelecek, birlikleri vasıtasıyla kendi kendilerini yönetebilecek, köylünün kalkın-

masında ve sanayileşmesinde yeni bir dönem başlayacaktır. Tarım Kredİ Kooperatiflerinin böyle bir aşamaya geçmeleri, mevduat toplamaları, ihracat ve ithalat yapmaları, gübre, yem, traktör, motor ve diğer çeşit fabrikalarını kurmaları, köylünün her çeşit tüketim maddelerinin kooperatifler vasıtasıyla satışı, bazı kesimleri ve bürokratları rahatsız etmektedir.”

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, Halil İbrahim Çapan yeniden Genel Başkan seçildi. Ayrıca bu Genel Kurulda, Yönetim ve İcra Kurulu, toplam 12'ye çıkarıldı ve İcra Kuruluna Genel Mali Sekreterlik görevi de eklendi. Seçimler sonunda KOOP-İŞ'in yetkili kurulları şu şekilde oluştu:

Genel Başkanlığa Halil İbrahim Çapan (378 oy), Genel Sekreterliğe Mehmet Ali Kiroğlu (390 oy), Genel Mali Sekreterliğe İsmail Kantaroglu (349 oy), Yönetim Kurulu üyeliklerine, Necmettin Vural (351 oy), Hüseyin Doğan (342 oy), Halil Efe (341 oy), Eşref Akman (340 oy), Rüştü Arslan (336 oy), Cahit Hacısalihoglu (334 oy), Raif Gürel (330 oy), Nevzat Oral (323 oy) ve Ruhi Güngör (263 oy), yedek üyeliklere Mehmet Bolbolcu (357 oy), Sadık Uysal (289 oy), Ömer Başaran (288 oy), Ali Şenik (286 oy), Toros Yıldiran (285 oy) ve Fikret Adanır (222 oy).

Kontrol Kurulu (Denetim Kurulu) üyeliklerine, Hasan Mandıracı (296 oy), Şükrü Keskiner (296 oy), Fevzi Kahveci (292 oy), Mehmet Kılınçkaya (289 oy) ve Süleyman Sarıalioğlu (278 oy), yedek üyeliklere, Yakup Havut (300 oy), Ali Haydar Saral (299 oy) ve Hasan Ağırdir (299 oy).

Haysiyet Divanı (Disiplin Kurulu) üyeliklerine, Ali Sabırcan (447 oy), Cemil Pehlivanlı (294 oy), Ahmet Görgülü (292 oy), Yusuf Atakan (290 oy) ve İsfendiyar Çapık (174 oy), yedek üyeliklere Süleyman Gümüşhan (300 oy), Hurşit Biberoglu (299 oy) ve Hüseyin Özsoy (292 oy).

TÜRK-İŞ Genel Kurulu delegeliklerine ise, Halil İbrahim Çapan, Süleyman Sarıalioğlu, Hüseyin Zincir, Mustafa Şener, Şevki Özaydın, Ali Çil ve Fevzi Tapanoğlu seçildi.

Bu dönemde yaşanan en önemli gelişme, Tarım Kredi kooperatifleri Merkez Birliği'nin ana sözleşmesinin 23 Ağustos 1976 günü imzalanması oldu. Bu gelişme, KOOP-İŞ Sendikası tarafından "Kooperatifçiliğimizde çok önemli bir aşama" olarak değerlendirildi.

Bir diğer gelişme de, KOOP-İŞ ile TC Ziraat Bankası arasında toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin sonuçlanması ve 6 Eylül 1976 günü taraflar arasında imzalanması oldu. Toplu iş sözleşmesiyle, KOOP-İŞ üyeleri için parasal ve sosyal haklar geliştirildi.

Sendika tarafından düzenlenen eşya piyngosu çekilişinde, kazananlara bir adet Murat, bir adet de Anadol marka araba ve çeşitli armağanlar verildi.

Kamu kesiminde, işçi-memur ayrımı ile ilgili olarak Resmi Gazete'nin 28 Kasım 1976 günlü nüshasında yayımlanan karara göre, işçi statüsünde oldukları kesinleşen TC Ziraat Bankası merkez ve taşra teşkilatlarında görevli odacı, kapıcı, müvezzi, şoför, aşçı, garson, temizlikçi, tamirci ve her çeşit müstahdemler, sendikal haklardan yararlanmak için KOOP-İŞ çatısı altında örgütlendi. Bu amaçla, 11 Aralık 1976 günü TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nde bir toplantı düzenlendi ve KOOP-İŞ'e toplu katılım gerçekleştirildi.

KOOP-İŞ tarafından düzenlenen ilk eğitim semineri, 21-26 Şubat 1977 günlerinde yapıldı. TÜRK-İŞ ve AAFLI ile ortaklaşa düzenlenen seminere 40 kooperatifçi katıldı. Beş gün süren seminerde, konunun uzmanları kooperatifçilik konusunda bilgiler verdi.

KOOP-İŞ Yönetim Kurulu, 2-4 Mart 1977 günlerinde Ankara'da toplanarak, Tüzüğün 47. Maddesi uyarınca şube kurulması konusunu görüştü. Buna göre, Bölge Birliklerinin bulundukları 16 bölgede, şube kurulması belli bir programa bağlandı. Yönetim Kurulu kararına göre, Ankara, Samsun, Trabzon, Kars, Kayseri, Sivas, Malatya, Konya, Kütahya, Sakarya, İzmir, Balıkesir ve Tekirdağ şubelerinin kurulması kararlaştırıldı. Şube müteşebbis heyetlerinin amatör olacakları ve kendilerine ücret ödenmeyeceği karar altına alındı. İlk şube olan Ankara Şubesi, yapılan törenle çalışmalarına başladı. Şubenin kurucuları, İsmail Coşkun (Başkan), Mehmet Canipek ve Rıdvan Karagülle oldu. Daha sonra Antalya (Abdi Ocak, Ahmet Işık, Ramazan Bayar), Balıkesir (Mümin

Bölükbaşı, Mustafa Ekren, Şükrü Keleş), Gaziantep (Hüseyin Arık, Ali Aslanpay, Bilal Bilgin), Mersin (Hüseyin Gülhan, Vehbi Metin, Cuma Kara), İzmir (Turan Karay, İlyas Öktem, Ali Yıldız), Samsun (Aydın Doyak, Ali Şükrü Kaya, Yakup Havuk), Sivas (Abdullah Toptaş, Musa Mert, Ahmet Kızılaslan), Tekirdağ (Metin Anıt, Selim Dönmez, Şükrü Tokcan), Trabzon (Emin Marzioğlu, Ali Faik Markal, Recep Pepe), Kars (İsfendiyar Çapık, Mevlut Deniz, Hüseyin Savaş), Kayseri (Turgut Bozkurt, Turgut Aydoğan, Turgut Yıldız), Konya (Hulusi Altındağ, Toros Yıldırım, Mehmet Ünüvar), Kütahya (Hayati Güney, H. Kamil Altuğ, Ali Rıza Boran), Malatya (Mahmut Özçiçek, M. Kemal Ordu, İ. Basri İlaslan) ve Sakarya (Nuri Örtten, Necdet Ayar, Erdinç İşeri) Şubeleri kuruldu ve adı geçen müteşebbis heyetler atandı.

Şubelerin yapılacak genel kurullarına kadar, Konya Şube Başkanlığına Orhan Güven, Kütahya Şube Başkanlığına H. Kamil Altuğ, Sivas Şube Başkanlığına Abdullah Toptaş, Sakarya Şube Başkanlığına Erdinç İşeri ve Tekirdağ Şube Başkanlığına Selim Dönmez atandı. Ancak Kütahya Şube Başkanı H. Kamil Altuğ, atamanın hemen ardından vefat etti.

Ağustos 1977 yılına gelindiğinde, KOOP-İŞ Sendikası ile Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği arasında bazı görüş ayrılıkları ve çatışmalar yaşanmaya başladı. Genel Başkan Halil İbrahim Çapan, bu görüş ayrılıklarını kaleme aldığı yazısında şunları söyledi:

“Tarım Kredi’nin Ziraat Bankası’ndan ayrılması ve bir merkez birliğinin kurulmasını sevinçle karşılamıştık. Ancak beklenen olmadı. Merkez Birliğinde kuralsızlık hakimdir. Sorunlar azalmadı, daha da arttı.”

Sorunların artmasının ardından, Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdür ve yardımcılarını görevden aldı, yerlerine yeni atamalar yapıldı. KOOP-İŞ, yeni genel müdürün atanmasından duyduğu memnuniyeti açıklayarak, “Sayın Genel Müdür teşkilatımız içinden gelmiş ve bu teşkilatın dertlerini en iyi bilen kişilerden biridir” denildi.

Bu arada, KOOP-İŞ Dergisi Yazı İşleri Müdürü değişti, göreve Sendikanın avukatı Gürer Sönmez getirildi.

KOOP-İŞ ile Türkiye Pancar Ekicileri İstihsal Kooperatifleri (PAN-KOBİRLİK) arasındaki 1. Dönem Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerine 29 Kasım 1977 günü başlandı. KOOP-İŞ'in Pankobirlik'te o sırada 450 üyesi bulunuyordu. Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Personeli Vakfı ile toplu iş sözleşmesi ise yüzde 100'ün üzerinde parasal haklar sağlanarak imzalandı.

Haysiyet Divanı (Disiplin Kurulu) üyesi Cemil Pehlivanlı'nın vefatı üzerine, yerine yedekten Kırıkkale Balışeyh Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü Hurşit Biberoglu getirildi.

Uzun yıllar sendikal rekabet içinde olan KOOP-İŞ ile KOOP-SEN sendikaları arasındaki birleşme görüşmeleri başarıyla sonuçlandı. 5 Mart 1978 günü bir araya gelen her iki sendikanın genel başkanları, birleşme kararı aldı. Böylece 1974 yılında KOOP-İŞ'ten ayrılanlar tarafından kurulan KOOP-SEN yeniden yuvaya dönmüş oldu.

KOOP-İŞ ile Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği arasında devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlandı. 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nun 15. maddesine göre oluşturulan Uzlaştırma Kurulunun düzenlediği rapor, Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmedi ve 12 Ocak 1979 günü grev kararı alındı. Bu karar üzerine, işverenle yeniden başlayan görüşmeler anlaşmayla sonuçlandı ve grev kararı kaldırıldı. TÜRK-İŞ'in arabuluculuğuyla imzalanan sözleşmeye göre, ücretlerde, hizmet yılına göre birinci yıl için 100-125 TL, ikinci yıl için 50-75 TL artış sağlandı. Normal ikramiyeler üç ücret, komisyon ikramiyeleri de beş ücrete çıkarıldı. Kıdem tazminatı 35 güne yükseltirken, sosyal haklarda da önemli artışlar sağlandı.

Uzun araştırmalar sonucunda, üyeler için dinlenme tesisi yapılması amacıyla, Bergama Aşağısakran Köyü sınırları içindeki 26. 640 metre-kare arsa, 2 milyon 100 bin lira bedelle satın alındı.

Yedinci Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ'in 7. Olağan Genel Kurulu, 28-30 Haziran 1979 günlerinde Ankara'da TÜRK-İŞ Genel Merkezi Salonu'nda toplandı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına, Türk Harb-İş Sendikası Genel Başkanı

Genel Başkan Halil İbrahim Çapan, (ayakta soldan 2.) Genel Sekreter Mehmet Ali Kiroğlu, (en sağda oturan) Genel Kurul öncesi Koop-İş delegeleriyle birlikte

Kenan Durukan, Başkan Vekilliklerine Zeki Baş ve Basri İldeş, Katip-
llkleri de Orhan Demirer ve Nedim Açıkgoz seçildi.

Genel Kurul, Genel Başkan Halil İbrahim Çapan'ın konuşmasıyla başladı. Çapan konuşmasında genel olarak çalışma yaşamının sorunlarına değindi. Tarım Kredi Kooperatifleri ile yaşanan sorunları da dile getiren Çapan, KKOP-İŞ'in artık güçlü bir sendika haline geldiğini, sorunları aşmada başarılı olduğunu ve üyelerini bu anlamda tatmin ettiğini söyledi. İşkolunda sendikal birliğin sağlanmasının önemine de değinen Çapan, TÜRK-İŞ'in öncülüğünde sendikal harekete katkı vermeye devam edeceklerini söyledi.

Genel Kurula, dönemin Çalışma Bakanı Bahir Ersoy (Teksif Sendikası eski Genel Başkanı), Devlet Bakanı Ahmet Şener ve Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz da katılarak birer konuşma yaptılar.

Genel Kurulda kapsamlı bir Tüzük değişikliğine gidildi, İcra Kuruluna "Genel Eğitim ve Örgütlenme Sekreterliği" eklendi. İcra Kurulu üyeleri ve Şube Başkanlarının katılımıyla oluşan ve altı ayda bir toplanmasına karar verilen Başkanlar Kurulu'nun kurulması kabul edildi.

Genel Kurulun en önemli kararlarından biri, daha önce bir protokole bağlanmış olan KOOP-İŞ Sendikası ve KOOP-SEN Sendikası'nın

birleşmesinin onanması oldu. Alınan kararda, “Türk KOOP-SEN Genel Kurulu tarafından KOOP-İŞ’e katılmak hususunda aldığı kararın, KOOP-İŞ’e mali külfetler getirmemesi koşulu ile kabulüne ittifakla karar verildi” denildi.

Daha sonra seçimlere geçildi. 149 oy kullanıldı, 2 oy boş, 1 oy da geçersiz kabul edildi. Buna göre KOOP-İŞ’in yeni yetkili kurulları şu şekilde oluştu:

Genel Eğitim ve Örgütlenme Sekreterliğinin eklenmesiyle toplam 13’e çıkarılan İcra ve Yönetim Kurulu’nda Genel Başkanlığa Halil İbrahim Çapan (75 oy), Genel Sekreterliğe Yetkin Aröz (72 oy), Genel Mali Sekreterliğe Hüseyin Hamamcı (75 oy) ve Genel Eğitim ve Örgütlenme Sekreterliğine Zeki Baş (75 oy).

Yönetim Kurulu üyeliklerine, tümü 75’er oy almak koşuluyla, Sadi Adak, Süleyman Kurt, Orhan Demirel, Ali Sabırcan, Hüsamettin Taylan, Ali Cenik, Ahmet Görgülü ve Bilal Karataş ile 70 oy alan Mehmet Acar seçildi. Yedek üyeliklere ise, yine 75’er oyla, Ramazan Öten, Yusuf Kutlu, Süleyman Dikmen, Süleyman Türker, Abdullah Toptaş, Yusuf Atakan, Nejat Kesimoğlu, İsmet Özen ve Fehmi Kaya.

Tüzükte yapılan değişiklikle, üç kişiden beş kişiye çıkarılan ve Kontrol Kurulu olan adı Denetim Kurulu yapılan Kurulun asil üyeliklere 75’er oyla, Burhanettin Işık, Ali Faik Markal, İbrahim Ersan, Zihni Ertung ve Kamil Karabulut, yedek üyeliklere, Armağan Büke, Ali Çil, Hasan Akbal, Osman Yücel ve Mehmet Yücel.

Tüzükte yapılan değişiklikle, Haysiyet Divanı olan adı Onur Kurulu olarak değiştirilen Kurulun asil üyeliklerine, yine 75’er oyla, Basri İldeş, Hurşit Biberoğlu, M. Ali Korkmaz, Süleyman Çetin ve Mansur Gül, yedek üyeliklere Hüseyin Doğan, Özkan Baldan, Raif Gürel, Halil Efe ve Eşref Akman.

TÜRK-İŞ delegeliklerine ise, Veysel Akkuş, Ali Faik Günay, Muharrem Başbayram, Ali Aslanpay ve Süleyman Gümüşhan seçildi.

KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu, 18 Aralık 1979 günü yaptığı toplantıda aşağıdaki kararları aldı:

“1-İşçi sınıfının siyasal iktidarlarda ağırlıklı olmasını, giderek siyasal iktidara gelmesi için çalışılmasını ilke olarak kabul etmeyi,

2-Ekonomik ve demokratik haklarımızı, ekonomik ve demokratik mücadelenin birbirini tamamlayan içiçeliğini göz önünde tutarak, üyelerine bilinç götürme görevini yürütmeyi, eğitim çalışmalarına bu açıdan yaklaşmayı,

3-Sendikal hak ve özgürlükleri, demokrasiyi kısıtlamaya yönelik her türlü yönelmeye ve uygulamaya karşı çıkmayı,

4-Toplu sözleşmelerde üyelerinin ekonomik haklarını ve iş güvenliğini sağlamada kesin kararlı olmayı,

5-Demokratik merkezîyetçilik ilkesinin öngördüğü örgüt içi demokrasiyle, merkezi disiplinin gereklerine uyma zorunluluğunu kendi bütünlüğü içinde kaynaştırmayı, sendika içi demokrasiyi yanlış yorumlayarak ya da kötüye kullanarak, gerçekte örgüt disiplini bozucu, yıpratıcı, sendikaların kitlesel ve sınıfsal niteliğini zedeleyici davranışlara karşı Tüzükten doğan önlemleri almayı,

Genel politikamızın ana çizgileri olarak oybirliği ile benimsenmesine...

6-İşkolumuz sendikaları ile güç ve eylem birliği yapılmasına ilişkin Yürütme Kurulu önerisinin oy çokluğu ile reddine,

7-Konfederasyonumuz sendikaları ile güç ve eylem birliğine gidilmesine, oybirliği ile karar verildi”

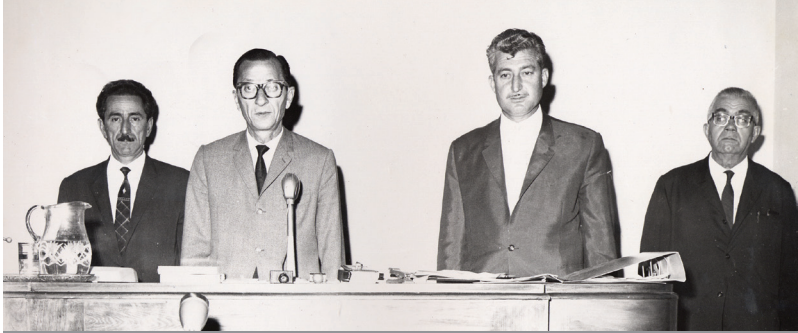
KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu, bu dönemde, şu kişilerden oluşuyordu:

Hikmet Erdoğan (Kütahya), Fehmi Kaya (Sivas), Mahmut Birinci (Samsun), M. Sami Öktem (Balıkesir), Kazım Subaşı (Kars), Yaşar Girgin (Konya), Hasan Fehmi Tuncer (Ankara), İlhami Doğanay (Malatya), Ali Aslanpay (Gaziantep), E. Marzioğlu (Trabzon), Kamil Kamışoğlu (Sakarya), Mehmet Kızılkaya (Tekirdağ), Abdi Ocak (Antalya), İsmet Öğüten (Mersin), Erdoğan Seçen (İzmir) ve S. Çağlar (Kayseri).

Başkanlar Kurulu, 30 Ocak 1980 günü yaptığı toplantısında, “Pankobirlik işvereni ile sürdürülen ve uyuşmazlıkla sonuçlanan toplu iş sözleşmesinde, Pankobirlik temsilcilerinin oylamasında grev kararına varılması halinde greve gidilmesine” karar verildi. Ancak anlaşmazlık kısa sürede çözüldü.

Ayrıca 3-4 Ekim 1980 günü yapılan Başkanlar Kurulu toplantısında, “Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği ve Birliklerinde çalışan üyelerimiz için Uzlaştırma Kurulu kararına da uymamakta direnen Merkez Birliği işverenliğinde ve Bölge Birliklerinde grev kararının alınmasına, grev tarihinin daha sonra saptanmasına orbirliği ile karar verildi.” Ancak daha sonra anlaşmaya varılarak toplu iş sözleşmesi imzalandı.

Sekizinci Olağan Genel Kurul

Koop-İş Genel Kurul Divan Başkanı Mustafa Özsoy (soldan 2.) ve divan üyeleri

KOOP-İŞ'in 8. Olağan Genel Kurulu öncesinde, 1965 yılında yapılan ilk Genel Kuruldan bu yana genel başkan seçilerek görevini uzun yıllar başarıyla sürdüren Halil İbrahim Çapan, 1 Ekim 1981 günü sağlık nedeniyle görevinden ayrıldı.

Bu kararın ardından KOOP-İŞ'in 8. Olağan Genel Kurulu, 13-14 Kasım 1981 günlerinde Ankara'da Türk Standartları Enstitüsü Salonu'nda toplandı. Genel Kurulun açış konuşması, Genel Başkan'ın istifası nedeniyle, Genel Sekreter Yetkin Aröz tarafından yapıldı. Aröz konuşmasında güncel sendikal sorunlara değindi.

Genel Kurul Divanı için verilen iki önerenin oylanması sonucunda, Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Ethem Ezgü, Başkan Vekilliklerine T. Yol-İş Sendikası Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Doğan Onur ve İhsan Özcan, Katipliklere de Zeki Yıldızhan ve Mehmet Kılıçarslan seçildi.

Genel Kurulda söz alan, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemiroğlu, 12 Eylül 1980 askeri hareketini değerlendirerek, Türk Ordusunun demokrasiye bağlılığını anlattı.

Genel Kurulda, Sendikanın Ana Tüzüğünde de bazı değişiklikler yapıldı. KOOP-İŞ'in bağlı olduğu işkolları, Çalışma Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan İşkolları Yönetmeliğine göre, 21 Nolu Ticaret, Büro, Eğitim ve 22 Nolu Banka ve Sigorta olarak belirlendi.

Genel Kurula katılan 171 delegenin 161'inin kullandığı oyların tasnifiyle, KOOP-İŞ'in yeni yetkili kurulları belirlendi. Listenin blok olarak 81 oy aldığı seçimlere göre, yetkili kurullar şu şekilde oluştu:

Genel Başkanlığa Burhanettin Işık, Genel Sekreterliğe Kamil Kamışoğlu, Genel Mali Sekreterliğe Turgut Seven, Genel Eğitim ve Örgütlenme Sekreterliğine Ali Rıza Topaloğlu, Yönetim Kurulu üyeliklerine, Ahmet Görgülü, Basri İldeş, Ahmet Balaman, Şerafettin Gürbüz, Hüseyin Özçelik, Rüştü Ölker, Hayati Güney, Nedim Açıkgöz ve Kemal Bakı, yedek üyeliklere A. Galip Bulut, Dilaver Halıcı, Süleyman Bayındır, Süleyman Çetin, Ahmet Atmaca ve Yalçın Ersoy.

Denetim Kurulu asıl üyeliklere, Emin Yıldırım, Ahmet Atmaca, Halil Hakan, İsmail Koca ve A. Faik Markalı, yedek üyeliklere Fethi Çelik, Şevket Selçuk ve Ömer Akyüz.

Onur Kurulu asil üyeliklere, Yener Yardımcıer, Nevzat Payas, M. Ali Korkmaz, Yaşar Uzunoğlu ve Süleyman Çetin, yedek üyeliklere Ali Keleş, İsmet Selçuk ve Mustafa Büyükkoyunlu.

TÜRK-İŞ delegeliklerine ise, Burhanettin Işık, Ali Aslanpay, Ahmet Görgülü, İhsan Özcan ve Mehmet Kılıçarslan getirildi.

Yönetim Kurulu, yeni yürürlüğe giren 2821 sayılı Sendikalar Yasası gereğince, Tüzük değişikliği yapmak üzere, Olağanüstü Genel Kurulun

1 Nisan 1983 günü yapılmasına karar verdi. Ancak, Genel Kurulun ardından 4 ay gibi kısa bir süre geçtikten sonra, 8. Olağan Genel Kurul seçim sonuçlarına, başkan adayı İsmet Ögüten tarafından itiraz edildi. Konu yargıya taşındı ve Ankara 3. Asliye Hukuk Hakimliği kararı ile Genel Kurul tüm sonuçları itibariyle iptal edildi. Mahkeme ayrıca 1 Nisan 1983 günü yapılmasına karar verilen Olağanüstü Genel Kurulun yapılmasına da ihtiyati tedbir kararı aldı. Bu karar üzerine, KOOP-İŞ'e Mart 1983 tarihi itibariyle Kayyum Heyeti atandı.

KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu, bu gelişmeler üzerine oybirliği ile aşağıdaki kararı aldı:

“Genel Kurul toplantısının bitiminden sonra, Genel Başkan adayı İsmet Ögüten tarafından Genel Kurulun iptali için açılmış olan dava sonunda Mahkemece seçimler geçersiz sayılmış ve bu karar Yargıtay tarafından onaylanmıştır.

Tüzüğümüzün Yasaya aykırılığından dolayı meydana gelen boşluktan yararlanarak açmış olduğu dava sonunda Sendikamızın başına getirilecek Kayyumlar:

a-Bundan sonraki olağan genel kurul toplantısı süresinde yapılamayacaktır.

b-Önümüzdeki toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde çalışanların hak ve menfaatlerini koruyamayacaklardır.

c-Hazırlanmakta olan İşkolları Yönetmeliği gereğince, aynı işkolundaki sendikaların birleştirilmesi söz konusu olduğundan, yapılacak birleştirme çalışmalarında Sendikamızın varlığının korunmasında etkili olamayacaklardır.

Halen aynı işkolunda olan ve seçimle işbaşına gelen yöneticiler tarafından idare edilen Tez Büro-İş Sendikası bu birleştirilmeden kazançlı çıkacak ve teşkilatımızı temsil edecek bir temsilcimiz dahi olamayacaktır.

Sadece genel başkan olabilme hırsı ile 8000 üyemizin hak ve menfaatlerini hiçe sayan ve Sendikamızın geleceğini düşünmeyen İsmet

Öğüten'in hareketini kınar, tarihi sorumluluğun kendisine ait olduğunu belirtiriz."

Kayyum Heyeti, Ana Tüzük hükümlerini 7 Mayıs 1983 tarihinde yürürlüğe giren 2821 sayılı Sendikalar Yasasına uyarlamak amacıyla, 2. Olağanüstü Genel Kurul 29 Temmuz 1983 günü topladı.

İkinci Olağanüstü Genel Kurul

Genel Başkan Halil İbrahim Çapan, (ayakta soldan 2.) Genel Sekreter Mehmet Ali Kiroğlu, (en sağda oturan) Genel Kurul öncesi Koop-İş delegeleriyle birlikte

KOOP-İŞ'in 2. Olağanüstü Genel Kurulu, 29 Temmuz 1983 günü Ankara'da TÜRK-İŞ Genel Merkezi Salonu'nda yapıldı. Kayyum Heyeti adına Avukat Ahmet İnan'ın açtığı Genel Kurulda, Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Erçelik, Yardımcılıklarına İhsan Özcan ve İsmet Emiroğlu, Katipliklere de Haşım Bahadır ve Dilaver Halıcı seçildi.

Kayyum Heyetini temsilen söz alan Ahmet İnan, Sendikada meydana gelen yönetim boşluğu üzerine mahkeme tarafından önce mümessil olarak, daha sonra da Avukat Yaşar Çatak ve Avukat Sacit Karatoprak ile birlikte Kayyum Heyeti olarak atandıklarını söyledi.

Divan Başkanı Orhan Erçelik, yeni yürürlüğe giren 2821 sayılı Sendikalar Yasası hakkında Genel Kurula bilgi verdi. Yasanın 60. maddesinde, işkollarının sayısının 28'e indirildiğini söyleyen Erçelik, KOOP-İŞ'in bundan böyle 17 Nolu işkoluna girdiğini anlattı.

Erçelik'in açıklamalarının ardından, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz bir konuşma yaptı. Yılmaz, TÜRK-İŞ'in her işkolunda güçlü sendikalara sahip olması gerektiğini, ancak ne yazık ki bu işkolunda bir türlü güçlü bir sendika oluşturamadıklarını anlattı. Yılmaz, işkolunda güçlü bir sendika için birleşmenin gerekli olduğunu, getirilen yüzde 10 baraj sisteminde, bunun yapılmaması durumunda, sendikal hareketin zayıflayacağını söyledi.

Genel Kurulda söz alan, TÜRK-İŞ'e bağlı ve aynı işkolunda faaliyet gösteren Tezbüro-İş Sendikası Genel Başkanı Nurettin Sarıpolat, KOOP-İŞ Sendikası'na kapılarının her zaman açık olduğunu, toplu iş sözleşmesi imzalama yetkisinin riske girdiğini, bu nedenle birleşmeye olumlu yaklaşıtlarını söyledi.

Genel Kurulda söz alan Burhanettin Işık, Sendikanın toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili olmadığını, yetkinin yeni kurulan Yüksek Hakem Kurulu'nda olduğunu, ancak Kurulun, işveren istese dahi işçiye zam vermek istemediğini söyledi. Bu durumu fırsat bilen işverenlerin, işçi hak ve özgürlüklerinin işçilerin ellerinden almak için her yola başvurduklarını anlattı. Işık, birleşmeye karşı olmadığını, ancak bu konunun Kayyum Heyeti ile değil, yeni seçilecek Yönetimle konuşulması gerektiğini söyledi.

Daha sonra Tüzük ele alınarak, yeni Yasaya uygun düzenlemeler yapıldı. Sendikanın faaliyet göstereceği işkolu, Tüzüğün 5. maddesinde düzenlendi ve 17 Nolu Ticaret, Büro, Eğitim, Banka ve Sigorta, Güzel Sanatlar işkolunda olduğu kararlaştırıldı.

Tüzükte yapılan değişikliklerle, eski İcra Kurulu Yönetim Kuruluna dönüştürüldü ve Şube Başkanlarından oluşacak Başkanlar Kurulu'nun danışma niteliğinde olduğu karar altına alındı.

Kayyum Heyeti, 11 Ağustos 1983 günü Başkanlar Kurulunu topladı. Toplantıda, aynı işkolundaki Tez Büro-İş ve diğer sendikalarla birleşme

görüşmelerinin yapılması için bir komisyon kurulması kararı alındı. Komisyonunda Rüştü Ölker (Kayseri), Yaşar Çetin (Sakarya) ve Rüştü Aslan (Sivas) yer aldı.

Komisyon, o günlerde yapılan Tezbüro-İş Sendikası Olağanüstü Genel Kurulunu izledi. Birleşme kararının olağanüstü değil, olağan genel kurulda görüşülmesine karar verildi. Başkanlar Kurulunda ayrıca Şube Genel Kurullarının da bir an önce yapılması kararlaştırıldı.

O dönemde, KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu şu kişilerden oluşuyordu:

Mehmet Ali Yıldız (İzmir), Bilal Bilgin (Gaziantep), Fevzi Kahveci (Antalya), Rüştü Ölker (Kayseri), Yaşar Girgin (Konya), Sadık Bolat (Kütahya), Abdullah Develi (Malatya), Yahya Kılıç (Tekirdağ), Hüseyin İnan (Balıkesir), Ahmet Faik Köse (Trabzon), İsmet Öğüten (Mersin), Yaşar Çetin (Sakarya), Rüştü Aslan (Sivas) ve M. Süreyya Ersöz (Samsun).

Ancak yapılan genel kurullar sonucunda bu Şube Başkanlarından bazıları değişti. Değişen Şube Başkanları şunlardı:

Dursun Civelek (Samsun), M. Ali Korkmaz (Gaziantep), Ertan Çınar (Antalya), Naim Yapılıal (Kütahya), Mehmet Kızılkaya (Tekirdağ), Yaşar Aktürk (Balıkesir), Abdullah Gönül (Mersin).

Bu gelişmeler üzerine, Kayyum Heyeti, Genel Kurulun toplanmasına karar verdi.

Dokuzuncu Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ'in 9. Olağan Genel Kurulu, Kayyum Heyeti'nin çağrısı üzerine, 17-18 Aralık 1983 günlerinde, Ankara'da Türk Standartları Enstitüsü'nde yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemiroğlu, Başkan Vekilliğine Konya delegesi Toros Yıldırım, Katipliklere de Balıkesir delegesi Adil Ercan, Sivas delegesi Cemil Kandemir ve Antalya delegesi Süleyman Gümüşhan seçildi.

Yapılan konuşmaların ardından, TÜRK-İŞ'e bağlı aynı işkolunda faaliyet gösteren Tezbüro-İş Sendikası ile birleşme konusu tartışmaya açıldı. Ayrıca Bür-Sen Sendikası Başkanı da söz alarak, kayıtsız şartsız

Genel Kurulda delegeler ve üyeler seçim öncesi yapılan konuşmaları dinlerken.

KOOP-İŞ'e katılmak istediklerini dile getirdi. Yapılan tartışmalar sonucunda, birleşme ve iltihak konularının değerlendirilmesi ve araştırma yapılmasının yeni Yönetime bırakılması benimsendi.

Genel Kurulda yapılan seçimlerde çok sayıda aday olduğu görüldü. Örneğin yalnızca Genel Başkanlığa altı kişi aday oldu. Çekişmeli geçen seçimlerin ardından, KOOP-İŞ'in yetkili kurulları şu şekilde belirlendi:

Genel Başkanlığa Ahmet Balaman (86 oy), Genel Sekreterliğe Ahmet Güven (109 oy), Genel Mali Sekreterliğe Hüseyin Gözüaıcık (60 oy), üyeliklere Ahmet Görgülü (78 oy), İsmail Merfu Çavdar (67 oy), Kemal Baki (64 oy), Hayati Güney (59 oy), Nevzat Yüksel (57 oy) ve Mümin Yıldız (55 oy), yedek üyeliklere, Niyazi Altıncakaynak (72 oy), Ümit Can (69 oy), Arif Ceyhan (66 oy), H. Hüseyin Özçelik (56 oy), Cumali Şimşek (54 oy), Mustafa Büyükbozkoyunlu (54 oy), İsmail Korkmaz (28 oy), Mustafa Seçer (27 oy) ve Ali Asilhan (24 oy).

Denetim Kurulu asil üyeliklere, Şerafettin Gürbüz (71 oy), Ahmet Atmaca (70 oy) ve Nizamettin Gündüz (57 oy), yedek üyeliklere, Emin Yıldırım (68 oy), Şükrü İncekara (62 oy) ve Muhittin Uçar (43 oy).

Disiplin Kurulu asil üyeliklere, Mustafa Uzunay (75 oy), Bilal Bilgin (62 oy) ve H. Hüseyin Ersoy (48 oy), yedek üyeliklere, Hayri Başoğlu (59 oy), Hasan Karataş (48 oy) ve Halil Hakan (27 oy).

TÜRK-İŞ delegeliklerine ise Ahmet Balaman, Sadi Özbay, Demirşah Öztürk ve H. Fehmi Tuncer getirildi.

Yeni Yönetim Kurulu, göreve gelir gelmez, 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun getirdiği baraj sorunuyla karşılaştı. Temmuz 1984 istatistiklerinde, işkolundaki işçi sayısı 233 bin 189 olarak açıklanmış, buna karşılık KOOP-İŞ'in üye sayısı 5.234 olarak tespit edilmişti. Bu durumda, işkolunda ancak yüzde 2.24 oranında temsil edilen KOOP-İŞ, ciddi bir baraj sorunu yaşamaya başladı. Yönetim Kurulu, Temmuz 1984 istatistiklerinin yayımının ardından, baraj sorununu çözmek amacıyla, işkolunda kurulu bazı sendikalarla birleşme kararı aldı. Bu amaçla 3. Olağanüstü Genel Kurul toplandı. Bu birleşmelerin ardından, KOOP-İŞ'in üye sayısı, istatistiklerde 25 bin 461'e oran da yüzde 12.91'e yükseldi. Ocak 1984'de yayımlanan istatistikte ise üye sayısı 27 bin 302, oran ise yüzde 13.14 oldu.

Sendikayı Kayyum Heyeti'nden devralan yeni Yönetimin gündemindeki diğer önemli bir konu da, TÜRK-İŞ üyesi Tezbüro-İş Sendikası ile birleşmeydi. Kayyum döneminde TÜRK-İŞ'in öncülüğünde yapılan girişimler sonucunda, her iki sendikadan istifa edecek üyelerin, Tezkoop-İş Sendikası adı altında bir sendika kuracakları, daha sonra her iki sendikanın da bu yeni sendikaya katılacağı ilke olarak benimsenmişti. Ancak Tezbüro-İş Sendikası'nın, 1983 yılında genel kurul kararı ile adını Tezkoop-İş Sendikası olarak değiştirmesi ve KOOP-İŞ'in kendilerine iltihakı konusunda ısrarcı olmaları, Tezkoop-İş Sendikası'nın TÜRK-İŞ'e yazdığı yazıyla, KOOP-İŞ ile iyi ilişkileri sürdürmeyeceğini belirtmesi, KOOP-İŞ Yönetiminin tepkisini çekti.

KOOP-İŞ ile Tezkoop-İş Sendikası arasında yargıya da yansıyarak devam eden bu çekişme, KOOP-İŞ Yönetiminin TÜRK-İŞ'i arabuluculuğa çağırmasıyla yeni bir boyut kazandı. 22 Ekim 1984 günü, her iki sendikanın Yönetim ve Başkanlar Kurulları, TÜRK-İŞ'te Genel Başkan Şevket Yılmaz'ın başkanlığında bir araya geldi ve ortak bir protokol imzalandı. Buna göre özet olarak;

-TÜRK-İŞ'e bağlı tek ve güçlü bir işkolu sendikası meydana getirebilmek için her iki sendika olağanüstü genel kurullarını 1-2 Aralık 1984 günü toplayacaklardır.

-Her iki sendika, işyeri yetkilerine yaptıkları itirazları geri alacaklardır.

-Her iki sendika yönetim kurullarının belirleyeceği birer kişi, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreterinin başkanlığında çoğunluk tespiti yapacak ve sonucu sadece TÜRK-İŞ Genel Başkanına özel olarak arz edeceklerdir.

-Çoğunluğu sağlayan sendikaya, azınlıktaki sendika iltihak edecek ve kendisini feshedecektir.

-Sendikanın adı, tüzüğü ve şubeleri, bir TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyesinin başkanlığında belirlenecektir.

-Sendikaların bütünleşmesine kadar, taraflar hiçbir konuda birbirlerine tavizde bulunmayacak, tam bir kardeşlik ve beraberlik içinde hareket edilecektir.

-İşkolundaki toplu iş sözleşmelerinin bir an önce bitirilmesi için taraflar TÜRK-İŞ'in öncülüğünde ortak hareket edeceklerdir.

-Bu protokole uymayanlar, TÜRK-İŞ ana ilkelerini çiğnemiş sayılacaklar ve haklarında Atatürk'ün 3. Maddesi uygulanacaktır.

-İltihaktan sonra, yeni yönetim biçimi TÜRK-İŞ öncülüğünde birlikte belirlenecek, çoğunluk sendikasına da, azınlık sendikasına da üçer yönetim kurulu üyeliği verilecek, genel başkan çoğunluk sendikasından olacaktır.

Bu gelişmenin ardından, bir işyeriyle ilgili önemli bir sorun yaşandı. Yetkisi Tezkoop-İş Sendikası'nda olan ancak üyelerinin tamamı KOOP-İŞ üyesi bulunan bu işyerindeki 3700 kişinin hangi tarafta sayılacağı tartışma konusu oldu. KOOP-İŞ tüm işkolunda çoğunluğun kendisinde olduğunu, ancak bu işçilerin kendi üyeleri olmasına rağmen Tezkoop-İş üyesi gibi sayılmaları durumunda, dengenin aleyhlerine olacağını iddia etti.

Bu ve buna benzer çeşitli görüş ayrılıkları sonucunda, KOOP-İŞ ile Tezkoop-İŞ'in birleşme girişimleri sonuçlanamadı.

Üçüncü Olağanüstü Genel Kurul

KOOP-İŞ Sendikası Yönetim Kurulu, yeni yasadan kaynaklanan baraj sorununa çözüm bulmak amacıyla yeni üye kazanmak ve işkolundaki diğer sendikalarla birleşmek amacıyla yaptığı çalışmaları tamamlayarak olağanüstü genel kurulu toplama kararı aldı.

Olağanüstü Genel Kurul toplantısı, 26 Şubat 1984 günü Ankara'da Türk Standartları Enstitüsü Salonu'nda yapıldı. Genel Kurul Divan Başkanlığına, Çimse-İş Sendikası Genel Sekreteri Mustafa Ulu, Başkan Vekilliğine Toros Yıldırım, Katipliklere de Adil Ercan ve Cemil Kandırmir seçildi.

Olağanüstü Genel Kurulda, merkezi İzmir'de bulunan ve DİSK'ten ayrılanlarca kurulan Bağımsız Hür Büro-İş Sendikası ile merkezi Ankara'da bulunan Bağımsız Bür-Sen Sendikasının KOOP-İŞ'e katılmaları ve bu sendikaların bulundukları yerde şube olarak çalışmalarına devam etmeleri kabul edildi.

Genel Kurulda ayrıca, daha önce İzmir'de kurulu olan şubenin İzmir 1 Nolu Şube olarak devamına, merkezi İzmir'de bulunan Hür Büro-İş Sendikası'nın da İzmir Bölge Şubesi olmasına, merkezi Ankara'da bulunan Bür-Sen'in de Ankara 1 Nolu Şube olmasına karar verildi.

Genel Kurulun ardından, KOOP-İŞ Yönetimi tarafından Ankara Valiliğine yazılan bir yazıda, Tüzüğün Ek-2 maddesine atıfta bulunularak, sendikaya iltihaklar konusunda genel bir karar alındığı, bu karar gereğince de, adı daha önce Bağımsız Basın-İş olan ancak son genel kurulunda adını Ofis İşçileri Sendikası (Ofis-İş) olarak değiştiren sendikanın da 15 Temmuz 1984 tarihinde yaptığı olağanüstü genel kurulla KOOP-İŞ'e katılma kararı aldığı belirtildi. Yazıda, buna göre, ilgili sendikaya üye işçilerin KOOP-İŞ üyesi sayılmaları istendi.

KOOP-İŞ ayrıca bu dönemde, daha önce Türk Büro-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Denizcilik İşletmeleri'nde ve bazı küçük işyerlerinde çoğunluğu alarak toplu iş sözleşmesi imzaladı.

KOOP-İŞ bu arada, 4 Nisan 1985 günü aldığı kararla Devlet Malzeme Ofisi ve bağlı işyerleri ile 15 Nisan 1985 günü aldığı kararla da Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Küçük Sanatlar ve Sanayii Bölge Siteler Müdürlüğü işverenine bağlı işyerlerinde grev kararı aldı. Ancak varılan uzlaşma sonucunda bu grevler uygulanmadı.

Onuncu Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ Sendikası 10. Olağan Genel Kurulu, 6-7 Aralık 1986 günlerinde, Ankara'da Türk Standartları Enstitüsü Salonu'nda toplandı. Divan Başkanlığına, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık Şide, Başkan Vekilliklerine Çimse-İŞ Sendikası Genel Sekreteri Mustafa Ulu ve Necmi Güler Dabağ, Katipliklere ise Ahmet Abiş ve İbrahim Fişek seçildi.

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan Genel Başkan Ahmet Balaman, 12 Eylül rejiminin getirdiği sendikal yasaların yarattığı olumsuzlukları anlattı. Balaman, “Dünyanın demokrasi ile idare edilen hiçbir ülkesinde, çalışma hayatına yön veren düzenlemelerde, bizdeki gibi hükümlere rastlamak mümkün değildir” dedi. Bu sorunun aşılması için sendikaların akılcı bir yol izlemeleri gerektiğini vurgulayan Balaman, geçmişte olduğu gibi mücadeleye siyasetin karıştırılması durumunda, sorunun çözümsüzleşeceğini söyledi. Ülke ekonomisinin önemli bir darboğaz içinde olduğunu söyleyen Balaman, işsizliğin ülke için büyük bir sorun oluşturduğunu, asgari ücretin günün koşullarına göre yeniden belirlenmesi gerektiğini belirtti. Balaman şunları söyledi:

“Siyasi iktidar, milletin ve bu milletin bir parçası olan çalışanların sıkıntılarına daha fazla seyirci kalamaz. Eğer ülkemizdeki siyasal sistem demokrasi ise, şu anda sadece bir kesim için var olan bu kutsal müessesenin yaygınlaştırılması gerekmektedir. Aksi takdirde, kendisi için hak olanı başkası için yok sayan bir zihniyetin uzun ömürlü olamayacağını tarih göstermiştir. Bu nedenle, yasama organımız hiç vakit kaybetmeden demokratik kurallar çerçevesinde sendikalaşma, serbest toplu pazarlık, sosyal güvenlik gibi temel yasaları gündemine alarak, günün ve geleceğin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden düzenlemelidir. Aksi halde bunun sıkıntısını ülke ve millet olarak hepimiz çekeriz.

“Ülkemiz birçok sıkıntılar yaşamıştır ve yaşamaktadır. Bugün çalışanlar mağduriyet içerisinde. Serbest piyasa ekonomisi içinde, ücretler hariç, her malın fiyatı serbesttir. Fiyatlar roket hızıyla yükselirken, emeğin değerine sınır konulmakta ve müdahale edilmektedir.”

Genel Kurulda söz alan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mürkerrem Taşcıoğlu, çalışma yaşamının sorunlarının ancak işçi ve işveren diyaloguyla çözülebileceğini belirtti.

Ahmet Balaman ve Cemil Kandemir başkanlığında iki listenin yarıştığı Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, KOOP-İŞ'in yeni yetkili kurulları şu şekilde oluştu:

Genel Başkanlığa Ahmet Balaman (108 oy), Genel Sekreterliğe Ahmet Güven (97 oy), Genel Mali Sekreterliğe Hüseyin Gözüaçık (110 oy), Genel Eğitim ve Teşkilatlandırma Sekreterliğine Ziya Ustaoglu (110 oy), Genel Yönetim Kurulu üyeliklerine Kemal Baki (143 oy), İsmail Merfu Çavdar (141 oy), Metin Anıt (103 oy), M. Ali Selvigül (90 oy) ve Mehmet Berçin (57 oy), yedek üyeliklere, Coşkun Hacısalihoğlu (77 oy), Hüseyin Yetişkin (66 oy), Erdoğan Dağdeviren (64 oy), Savaş Özvardar (58 oy), Hasan İnanç (57 oy), Akif Yapıcı (48 oy), İsmail Bekler (44 oy), Ömer Gürün (44 oy) ve Nusret Bahşi (38 oy).

Genel Denetim Kurulu asil üyeliklerine, Halil Hakan (114 oy), Ömer Eriş (78 oy) ve Abdullah Develi (64 oy), yedek üyeliklere, Halit Eroğlu (67 oy), Veli İlkan (63 oy) ve Ruhan Demirtaş (62 oy).

Genel Disiplin Kurulu asil üyeliklerine, Tahsin Özdemir (79 oy), Nizamettin Gürbüz (75 oy) ve Mukadder Yıldırım (74 oy), yedek üyeliklere, Mustafa Dumanlı (68 oy), Necati Özgönül (58 oy) ve Oktay Çiçekkökü (53 oy).

TÜRK-İŞ delegeliklerine ise, Ahmet Balaman, Necmi Güler Dağbağ, Aziz Hacısalihoglu, Cemil Kandemir ve Haşim Bahadır getirildi.

KOOP-İŞ Yönetim Kurulu, bu çalışma döneminde, 10. Olağan Genel Kurula müdahalede bulunduğunu düşündüğü işverenle (Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği), ilişkilerde bir takım gerginlikler yaşadı. Toplu iş sözleşmesi görüşmelerine de yansıyan bu gerginlik, her iki tarafın da özverisiyle daha sonra giderildi.

Ancak Yönetim, TÜRK-İŞ ile ilişkilerinde istenen düzeyi yakalayamadı. KOOP-İŞ Yönetimi, TÜRK-İŞ'i işkolundaki diğer üye sendikası Tezkoop-İş'i kayırmak ve o sendikadan yana tavır almakla suçladı. Buna gerekçe olarak da, Sosyal Sigortalar Kurumu örgütlenmesinde, sonuç almaya çok yakinken, TÜRK-İŞ'in müdahalesiyle bu işyerinde Tezkoop-İş'in yetkiyi alması gösterildi.

Sosyal Sigortalar Kurumu'nda çalışan ve Tezkoop-İş Sendikası'na üye olan işçilerin, bu sendikadan istifa ederek KOOP-İŞ'e geçmeleri üzerine, KOOP-İŞ Yönetimi, Ankara'da 3 Nolu Şubenin açılışını yaptı. Şubenin başına Ekrem Güler getirildi. Ancak bu örgütlenme girişimi başarısızlıkla sonuçlandı.

Bu gelişmeler üzerine, TÜRK-İŞ'in tavrını eleştiren ve basına TÜRK-İŞ aleyhine açıklamalar yapan KOOP-İŞ Genel Başkanı Ahmet Balaman'ın bu demeci üzerine KOOP-İŞ'i üç ay, Balaman'ı ise bir yıl üyelikten geçici ihraç etmesi, ilişkileri daha da gerdi. Ancak bütün bu yaşananlara rağmen KOOP-İŞ Yönetimi, TÜRK-İŞ'e ve ilkelerine bağlılığını her defasında dile getirdi.

Bu çalışma döneminde, KOOP-İŞ, üyeleri için iki kez kapsamlı toplu iş sözleşmeleri imzaladı. Tarım Kredi Kooperatifleri, Çimento Müstahsilleri Birliği, Pankobirlik işyerlerindeki üyeleri için ek protokoller düzenledi, yeni haklar aldı. Kamu işyerlerindeki üyeleri için, Hükümetle

imzalanan protokolün ötesinde haklar elde edildi. Sendika bu dönemde, otuza yakın yeni işyerinde örgütlenmesini tamamladı.

Tezkoop-İş Sendikası ile birleşme görüşmeleri bu dönemde de devam etti. İki sendikanın yöneticileri, ortaklaşa aldıkları kararlar, yeni bir tüzük yazımına başladı. Ancak daha sonra, kadrolar konusunda anlaşmazlık yaşandı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut'un başkanlığında, her iki sendikanın yöneticilerinin katıldığı toplantıda, KOOP-İŞ'in, 9 kişilik yönetim kurulu için başkanlığı alan tarafa 4, diğer tarafa 5 üyelik ve genel kurulda eşit delege önerisi Tezkoop-İş tarafından kabul edilmedi. Tezkoop-İş, yönetimde 4'er kişiyle eşit temsil, ancak genel kurul delegeliklerinde 120'ye 80 üstünlük talep edince, görüşmeler tıkanı. KOOP-İŞ'in yönetim talebinden vazgeçerek, genel kurulda 100'er delegeyle eşit temsil önerisi de kabul edilmeyince, görüşmeler kesildi.

Bu dönemde KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu şu kişilerden oluşuyordu:

F. Hikmet Çetik (Ankara), Dilaver Halıcı (Antalya), İsmail Pehlivan (Balıkesir), M. Ali Korkmaz (Gaziantep), Şükrü İncekara (Konya), Haşim Bahadır (Kayseri), Abdullah Gönül (Mersin), Ali Asilhan (Malatya), Fehmi Kaya (Sivas), A. Fahri Köse (Trabzon), Nurhat Çürüksulu (Samsun), Nizamettin Er (Tekirdağ), Necmi Güler Dabağ (İzmir Bölge), Turan Karay (İzmir 1 Nolu) ve Necmi Usta (Sakarya).

Onbirinci Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ Sendikası 11. Olağan Genel Kurulu 11-12 Kasım 1989 günlerinde, Ankara'da yapıldı. Divan Başkanlığına, Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek, Başkan Vekilliklerine İzmir Bölge Şube Sekreteri Hüseyin Öner ve Kütahya delegesi Burhanettin Işık, Katipliklere de Konya delegesi Faruk Çınar ve Tekirdağ delegesi Nizamettin Er seçildi.

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan Genel Başkan Ahmet Balaman, çalışma yaşamının içinde bulunduğu zorluklara değindi. Balaman konuşmasında şunları söyledi:

“Geride bıraktığımız çalışma döneminde, bütün çaba ve gayretlere rağmen, maalesef çalışma hayatımızın temel zorlukları aşılamamış,

çalışanların çalışmadan ve temel insan haklarından doğan hukuki ve temel konuları çözüme ulaştırılamamıştır.”

Konuşmasında vergi adaletinin olmadığına ve toplumda büyük bir gelir eşitsizliği olduğuna değinen Balaman, sendikal yaşamda uygulanan işkolu barajı sisteminin, sendikaları zor duruma düşürdüğünü söyleyerek, barajın kaldırılması gerektiğini savundu. Tarım Kredi Kooperatifleri çalışanlarının ücret açısından mağdur edildiğini, sözleşmeli personel uygulamasıyla eski personelin zor duruma düşürüldüğünü söyledi.

Genel Kurulda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut da bir konuşma yaptı. Aykut, 1989 yılı toplu iş sözleşmelerinde, işçilerin beklentilerinin üzerinde ücret artışları sağladıklarını, kendisinin de çalışanlardan yana bir bakan olduğunu söyledi.

212 delegenin 204'ünün oy kullandığı ve Ahmet Balaman ile Ahmet Fahri Köse başkanlığında iki listenin yarıştığı Genel Kurulda yapılan seçimler sonucunda, KOOP-İŞ Sendikası'nın yeni yetkili kurulları şu şekilde belirlendi:

Genel Başkanlığa Ahmet Balaman (134 oy), Genel Başkan Yardımcılığına Necmi Güler Dabağ (144 oy), Genel Sekreterliğe Ahmet Görgülü (98 oy), Genel Mali Sekreterliğe Hüseyin Gözüaıcık (117 oy), Genel Eğitim ve Teşkilatlandırma Sekreterliğine Ziya Ustaoglu (124 oy), Genel Yönetim Kurulu üyeliklerine, Aziz Hacısalihoğlu (121 oy), Halil

Hakan (101 oy), Fehmi Kaya (78 oy) ve Turan Karay (68 oy), yedek üyeliklere, Hüseyin Yetişken (77 oy), Hasan İnanc (65 oy), Ziya Bedir (63 oy), İsmet Arslan (60 oy), Nusret Bahşı (51 oy), Ülkü Yavuz (50 oy), Hikmet Dabağ (48 oy), Şaban Gücen (41 oy) ve Osman Alter (36 oy).

Genel Denetim Kurulu asil üyeliklerine, Abdullah Develi (101 oy), Halit Eroğlu (88 oy) ve Dursun Civelek (68 oy), yedek üyeliklere, Halil Başkaya (65 oy), Salih Özçoban (59 oy) ve M. Bülent Tursun (38 oy).

Genel Disiplin Kurulu asil üyeliklerine, Alaattin Güler (98 oy), Mukadder Yıldırım (77 oy), Hüseyin Güneş (60 oy), Cafer Ünüvar (57 oy) ve Ali Bozoğlu (50 oy), yedek üyeliklere, Murat Akıncı (54 oy), Sami Yazıcı (45 oy), Faruk Doğan (34 oy), Hicret Keskin (34 oy) ve Erol Kırmızıgül (19 oy).

TÜRK-İŞ delegeliklerine ise, Ahmet Balaman, Necmi Güler Dabağ, Aziz Hacısalihoğlu, Sabahattin Akşen, Adem Yıldırım, Haşim Bahadır ve F. Hikmet Çetik getirildi.

Bu dönemde KOOP-İŞ Sendikası'nın şubeleri ve başkanları şu şekilde oluşmuştu:

Günay Uca (Tekirdağ), Zekai Şenkal (Antalya), Dilaver Toktaş (Samsun), Selahattin Arslan (Konya), Fehmi Kaya (Sivas), Ali Asilhan (Malatya), Ömer Aşman (Kütahya), Ali İhsan Yüzgüleç (Mersin), Haşim Bahadır (Kayseri), Ahmet Gülbahçe (Balıkesir), A. Fahri Köse (Trabzon), Kamil Odacı (Sakarya), Servet Demir (Gaziantep), Lütfi Salhan (İzmir 1 Nolu), Hüseyin Öner (İzmir Bölge), Aziz Hacısalihoğlu (İstanbul) ve F. Hikmet Çetik (Ankara).

Yönetim Kurulu, 12. Olağan Genel Kurula kadar geçen sürede, 37 toplu iş sözleşmesi bağtladı, 18 işyerinde örgütlenme gerçekleştirdi.

Bu dönemde KOOP-İŞ Sendikası, tarihindeki tek grevi gerçekleştirdi. Toplam bin 500 işçinin çalıştığı Pankobirlik'te grev kararı alındı ve uygulamaya konuldu. Eylül 1990'da başlayan bu grev uzun süre devam etti. Ortalama ücretin, o zamanın parasıyla 300 bin lira olduğu işletmede, KOOP-İŞ 1 milyon lira isterken, işveren 600 bin lira önerdi. Grevdeki işçileri KOOP-İŞ Genel Merkezi tarafından gıda yardımı yapıldı.

Onikinci Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ'in 12. Olağan Genel Kurulu 24-25 Ekim 1992 günlerinde Ankara'da İçkale Otel'i'nde toplandı. Genel Kurulun Divan Başkanlığına, TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Mehmet Bamyacı, Başkan Vekilliğine T. Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Cengiz Teke, Katipliklere de Mersin Şube Başkanı Ali İhsan Yüzügüleç, Konya Şube Başkanı Selahattin Arslan ve Trabzon Şube Başkanı Ahmet Fahri Köse seçildi.

Genel Başkan Ahmet Balaman'ın açış konuşması öncesinde, bir başka toplantıya katılacak olması nedeniyle ilk söz TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz'a verildi. Yılmaz konuşmasında, çalışma yaşamının çok zor günlerden geçtiğini, işçi çıkarmalarının hızla devam ettiğini, Hükümet ortaklarının seçimlerden önce verdikleri sözleri tutmadıklarını anlattı. Sosyal Sigortalar Kurumu'nun tam bir çıkmaz içinde olduğunu, işsizlik sigortası ve iş güvencesi ile ilgili yasal düzenlemelerin mutlaka yapılması gerektiğini söyledi.

Genel Kurulda bir konuşma yapan Genel Başkan Ahmet Balaman ise, geçilen dönemde TÜRK-İŞ'in öncülüğünde, özellikle ücret artışlarında önemli kazanımlar elde edildiğini, birlikte mücadele edildiğinde, birçok zorluğun aşılabileceğini söyledi. Balaman, sözleşmeli personel ve geçici personel adı altında yapılan istihdam biçimlerinin, çalışanları sendikasıylaştırma amacı güttüğünü, işverenlerin kamuoyunu aldattığını, ancak TÜRK-İŞ topluluğunun buna sessiz kalmayacağını belirtti.

Balaman şunları söyledi:

“TÜRK-İŞ camiasının toplu iş sözleşmelerindeki başarısı işverenlerimizi rahatsız etti. TÜRK-İŞ'in bütünlüğü içerisinde birliğimizin pekiştiğini gören sermaye çevreleri, gücümüzü azaltmak için yoğun çaba içerisine girmişleridir.

İşveren çevreleri, bir taraftan toplumsal uzlaşma gibi konuları tartışmaya açarken, diğer taraftan sendikalara yönelik sistemli bir sindirme planı uygulamaktadır. İşveren çevreleri, basını ve televizyonu kullanarak, kamuoyunu aleyhimize döndürmeye yönelik çalışmalar içerisinde. Bugün kamuoyunda birçok insan, işçilerin ücretlerinin me-

mur ücretleriyle mukayesesini yaparak, memurlarımız aleyhine büyük bir adaletsizlik olduğunu ileri sürebiliyor ve hak etmediğimiz kadar yüksek ücret aldığımızı söylüyorsa, bu sistemli bir kampanyanın ürünüdür. Evet, Türkiye’de ücret adaletsizliği vardır. Bu adaletsizlik çalışanlarla sermaye arasındadır.”

Bu Genel Kurulda yapılan Tüzük değişikliğiyle, Sendikanın kısa adı “TÜRK KOOP-İŞ” olarak değiştirildi.

Yönetim Kurulu’nun, Genel Başkan, Genel Başkan Yardımcısı, Genel Sekreter, Genel Mali Sekreter, Genel Eğitim ve Teşkilatlandırma Sekreteri, Genel Mevzuat ve Toplu İş Sözleşmeleri Sekreteri olmak üzere altı profesyonel ve üç amatör Yönetim Kurulu üyesi olmak üzere dokuz kişiden oluşması kararlaştırıldı.

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, Sendikanın yeni yetkili kurulları şu şekilde oluştu:

Genel Başkanlığa Ahmet Balaman (185 oy), Genel Başkan Yardımcılığına Necmi Güler Dabağ (173 oy), Genel Sekreterliğe Ali Asilhan (142 oy), Genel Mali Sekreterliğe Hüseyin Gözüaıcık (159 oy), Genel Mevzuat ve Toplu İş Sözleşmeleri Sekreterliğine F. Hikmet Çetik (135 oy), Genel Eğitim ve Teşkilatlandırma Sekreterliğine Ziya Ustaoglu (181 oy), Genel Yönetim Kurulu üyeliklerine Halil Hakan (92 oy), Aziz Hacısalihoğlu (84 oy) ve Hüseyin Soyçak (Kura 58 oy), yedek üyeliklere, Kazım Ünal (81 oy), İbrahim Kaygısız (63 oy), Ekrem Kaya (60 oy), Mustafa Şahintaş (57 oy), Süleyman Eriş (52 oy), Hasan İnanç (43 oy), Kadir Demir (36 oy), Nuri Işık (33 oy) ve Hacı Aydoğdu (32 oy).

Denetim Kurulu asil üyeliklerine, Haşım Bahadır (77 oy), Abdullah Aralaşmak (63 oy) ve Kamil Odacı (62 oy), yedek üyeliklere, İsmet Arslan (77 oy), Turgut Sarı (70 oy) ve İbrahim Fettah (42 oy).

Disiplin Kurulu asil üyeliklerine, Ali Kırtıl (71 oy), Ali Bozoğlu (68 oy), Bekir Dedeoğlu (67 oy), A. Şükrü Sarıkaya (58 oy) ve Burhan Çandır (53 oy), yedek üyeliklere, Nihat Yıldız (75 oy), Erol Kırmızıgül (66 oy), Fuat Hürcan (55 oy), Şaban Gücen (52 oy) ve Yunus Şenol (40 oy).

TÜRK-İŞ delegeliklerine ise, Ahmet Balaman, Necmi Güler Da-bağ, Aziz Hacısalihoglu, Hüseyin Gözüaşı, Ziya Ustaoglu, F. Hikmet Çetik ve Hüseyin Öner getirildi.

Bu dönemde yapılan önemli çalışmalardan biri, Tarım Kredi Koope-ratiflerinde çalışan bin 500'e yakın geçici hizmetlinin kadroya alınması oldu.

Genel Kurulda, Denetim Kurulu Başkanlığına seçilen Ankara 2 Nolu Şube Başkanı Abdullah Aralaşmak, Raportör, Sakarya Şube Başı-kanı Kamil Odacı ve Üye, Kayseri Şube Başkanı Haşim Bahadır'ın, Tüzüğün "Birleşemeyecek Görevler" başlıklı 51 maddesinde belirtilen "Sendika ve Sendika Şubesi yöneticileri (Genel Kurul hariç zorunlu organlarda görev alanlar) Sendika bünyesinde başka bir göreve seçile-mezler. Aksi halde Sendikadaki görevlerinden birini seçerler" gereğince, Denetim Kurulundaki görevleri sona erdi. Aralaşmak şube başkanlığını tercih ettiğini beyan ederken, diğerleri tercih yapmadı ve görevleri sona erdi.

Onüçüncü Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ Sendikası'nın 13. Olağan Genel Kurulu 17-18 Haziran 1995 günlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına, TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Enver Toçoğlu, Başkan Vekilliklerine T. Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Cengiz Teke ve Tes-İş Sendika-sı Genel Mali Sekreteri Mustafa Kumlu, Katipliklere ise Mersin Şube Başkanı Mustafa Çatalbaş ve Trabzon Şube Başkanı Lütfi Yıldız seçildi.

Genel Kurul, Genel Başkan Ahmet Balaman'ın konuşmasıyla açıldı. Balaman, ülkemizin ve çalışma yaşamının genel sorunlarına değindiği konuşmasında, başarılı bir dönemi geride bıraktıklarını, uygulanan 5 Nisan Kararlarının ekonomide ve çalışma yaşamında önemli sorunla-ra neden olmasına rağmen, KOOP-İŞ üyelerinin imzaladıkları başarılı toplu iş sözleşmeleri nedeniyle bundan fazla etkilenmediklerini söyledi. Balaman, konuşmasına ayrıca, Azerbaycan ve Bosna Hersek'te yaşanan gelişmelere de değindi.

Divana verilen bir önerge oylanarak kabul edildi. Buna göre, Türk Cumhuriyetlerinde aynı işkolunda kurulu sendikalarla birlikte Avrasya

Genel Başkan Balaman Yönetim Kurulu Üyeleriyle birlikte basın açıklaması yaparken.

Sendikalar Birliği kurulması konusunda Yönetim Kurulu'na yetki verildi.

Divana verilen bir önergeyle, daha önceki Genel Kurulda kabul edilerek, Sendikanın adına elkenen “Türk” ibaresinin çıkarılmasına oybirliği ile kabul edildi.

Tüzükte yapılan değişikliklerle, Yönetim Kurulu'nda yer alan amatör üyelere unvanlar verildi. Buna göre, Genel Başkan, Genel Başkan Yardımcısı, Genel Sekreter, Genel Mali Sekreter ve Genel Teşkilatlandırma Sekreterinin profesyonel, Genel Mevzuat ve Toplu İş Sözleşmesi Sekreteri, Genel Eğitim Sekreteri, Genel Araştırma Sekreteri ve Genel Sosyal İşler Sekreterinin amatör üyelere atanması kararlaştırıldı.

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, Sendikanın yeni yetkili kurulları şu şekilde oluştu:

Genel Başkanlığa Ahmet Balaman, Genel Başkan Yardımcılığına Harun Reşit Artan, Genel Sekreterliğe Hasan Tezgel, Genel Mevzuat ve Toplu İş Sözleşmesi Sekreterliğine F. Hikmet Çetik, Genel Mali Sekreterliğe Yücel Yavuz, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine Kamil Odacı, Genel Eğitim Sekreterliğine Servet Demir, Genel Araştırma Sekreterliğine Yaşar Kamil Kültekin ve Genel Sosyal İşler Sekreterliğine

ne Ahmet Karaman seçildi. Yedek üyeliklere ise, İbrahim Ekici, Turgut Gardaş, Halil Irak, Necmettin Şimşek, Hasan Kılıç, Veli Çelebi, Halil Başkaya, Mahmut Alver ve Aslan Turgut seçildi.

Denetim Kurulu asil üyeliklerine, Bülent Hayırlı, İsmail Hakkı Çetinkaya ve Muammer Tömbül, yedek üyeliklere, Hasan Gök, Köksal Aydın ve Talat Duran.

Disiplin Kurulu asil üyeliklerine, Mustafa Zeytinli, Şakir Badem, M. Fikri Yartan, Namık Ateşli ve Recep Sabit, yedek üyeliklere, Hamza Özkan, Abdullah Uysal, Hüseyin Garip, Hayati Çetin ve Ali Tok.

TÜRK-İŞ delegeliklerine, Mehmet Yazan, Ahmet Balaman, Tuncer Gürbulak, Necmi Güler Dabağ, Aziz Hacısalihoğlu, Servet Demir ve Yakup Kocabıyık getirildi.

KOOP-İŞ bu dönemde, TÜRK-İŞ'in yükselen mücadelesine katkıda bulundu. 5 Ağustos 1995 günü yapılan "Emeğe Saygı Mitingi" ve 5 Ocak 1997 günü yapılan Türkiye'ye Sahip Çık, Demokratikleşme İçin Mücadele Et Mitingi"ne katıldı.

Ancak KOOP-İŞ, bu mitingin ardından TÜRK-İŞ'in de içinde bulunduğu bazı sivil toplum kuruluşlarının başlattığı ve kamuoyunda "5'li Sivil İnisiyatif" olarak bilinen girişime karşı çıktı. Genel Başkan Ahmet Balaman, KOOP-İŞ'in yayın organının Mayıs-Haziran 1997 tarihli 5-6 sayısına yazdığı başyazıda, "Bazı kişilerin darbeyi gündeme getirmesinin yanlışlığına, hükümetle ilgili kararın halk tarafından verileceğine" değindi.

KOOP-İŞ daha sonra, Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Başoğlu'nun önderliğinde yapılan ve TÜRK-İŞ'e bağlı on sendikanın içinde olduğu "Demokrasiyi Koruma Çağrısı" girişiminde yerini aldı.

Genel Başkan Yardımcısı Harun Reşit Artan'ın, 2821 sayılı Sendikalar kanunu'nun 14. Maddesinin 14. Fıkrasındaki, "10 yıllık bilfiil işçilik yapmış olmak" koşulunu taşımadığına ilişkin itiraz üzerine, KOOP-İŞ Yönetim Kurulu, 28 Aralık 1995 günü yaptığı toplantısında Artan'ın görevine son verdi ve yerine yedek üye İbrahim Ekici Yönetim Kurulu üyeliğine getirildi. Artan'dan boşalan Genel Başkan Yardımcılığına, 21 Mayıs 1996 tarihli kararla, Fazıl Hikmet Çetik getirildi. Ondan boşalan Genel Toplu İş Sözleşmesi ve Mevzuat Sekreterliği görevine de Halil

Irak getirildi. Ancak Harun Reşit Artan'ın yaptığı itiraz, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 21 Kasım 1996 tarihli kararıyla haklı bulundu. Artan'ın on yıl bilfiil işçilik yaptığına karar verildi. Bu karar gereğince, Artan yeniden görevine döndü.

Bu dönemde KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu şöyleydi:

Tuncer Gürbulak (Ankara 1 Nolu), Nurettin Yaşar (Ankara 2 Nolu), Mehmet Yazan (Antalya), Yakup Kocabıyık (Balıkesir), Servet Demir (Gaziantep), Aziz Hacısalıhoğlu (İstanbul), Hüseyin Öner (İzmir Bölge), Yaşar Kamil Kültekin (İzmir 1 Nolu), Haşim Bahadır (Kayseri), Selahattin Arslan (Konya), Yusuf Ziya Çubuklu (Kütahya), Kenan Gül (Malatya), Mustafa Çatalbaş (Mersin), Osman Emecan (Sakarya), Nuri Işık (Samsun), Can Sert (Sivas), Günay Uca (Tekirdağ) ve Lütfi Yıldız (Trabzon).

Ondördüncü Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ Sendikası 14. Olağan Genel Kurulu, 12-13 Haziran 1999 günlerinde Ankara'da Keykan Otel'de yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına, T. Yol-İş Sendikası Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Hüseyin Baykal, Başkan Yardımcılıklarına Ali Bozoğlu ve Zekayi Şenkal, Katipliklere de Hasan Gedizli ve Özcan Tırpancı seçildi.

Daha önce ilan edilen Gündeme eklenmek üzere bir önerge verildi. Buna göre, Tarım Kredi Kooperatileri Birliği Bölge Müdürlüğü olan her yerde sendika şubesi olmasına rağmen, Erzurum'da şube bulunmadığı gerekçesiyle burada da bir şube kurulması Gündeme eklendi.

Bir başka önergeyle de, Gündemin 4. Maddesinin “Genel Başkanın ya da görevlendireceği bir kişinin açış konuşması yapması” şeklinde değiştirildi.

Gündemin 4. Maddesinde yapılan değişikliğin ardından, Genel Kurulun açış konuşmasını KOOP-İŞ Sendikası Genel Mali Sekreteri Yücel Yavuz yaptı. Yavuz, ülkenin ve çalışma hayatının güncel sorunlarına ilişkin yaptığı konuşmanın ardından, genel başkan adayı olduğunu açıkladı.

Genel Kurulda çeşitli tartışmalar yaşandı. Özellikle Denetim Kurulu üyesi İsmail Hakkı Çetinkaya'nın iddiaları Genel Kurula damgasını vurdu. Bu tartışmalar ve Denetim Kurulu'nun adli mercilere yaptığı başvuru üzerine, Yönetim Kurulu'nun çalışmaları şartlı olarak ibra edildi.

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, KOOP-İŞ'in yeni yetkili kurulları şu şekilde belirlendi:

Genel Başkanlığa Mehmet Yazan (74 oy), Genel Başkan Yardımcılığına Nihat Yıldız (125 oy), Genel Sekreterliğe Hasan Tezgel (123 oy), Genel Mali Sekreterliğe Eyüp Alemdar (118 oy), Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine Ergun Yurdakul (69 oy), Genel Eğitim Sekreterliğine Aziz Hacısalihoglu (151 oy), Genel Araştırma Sekreterliğine Hasan İnanç (125 oy), Genel Sosyal İşler Sekreterliğine Güven Kaya (80 oy) ve Genel Mevzuat ve Toplu İş Sözleşmesi Sekreterliğine Levent Arslan (135 oy), yedek üyeliklere, Ayhan Gönüllü (119 oy), Mehmet Özsr (106 oy), Necmi Usta (103 oy), Sebahattin Akşen (44 oy), Ferhat Güler (40 oy), Ahmet G. Eroğlu (Kura 30 Oy), Necip Eryılmaz (Kura 30 oy) ve Burhan Gündoğdu (22 oy).

Denetim Kurulu asil üyeliklerine, Ali Şükrü Sarıkaya (90 oy), Ali Nihat Ürün İbrahimoglu (88 oy) ve Sahir Ünsal (74 oy), yedek üyeliklere İbrahim Fettah (40 oy), Peyami Can (36 oy) ve Şenol Hasar (32 oy).

Disiplin Kurulu asil üyeliklere, Tacettin Dönmez (124 oy), Aydın Dugan (96 oy), Hasan Gök (94 oy), Şevket Ulusinan (94 oy) ve Fevzi Kılıç (84 oy), yedek üyeliklere, Sinan Boz (113 oy), Özkan Köprü (35 oy), Selahattin Yalçın (27 oy), İsmail Adalier (26 oy) ve Temel Şenyıldız (21 oy).

TÜRK-İŞ delegeliklerine ise, Mehmet Pala, Mehmet Yazan, İbrahim Yalçinkaya, Necmi Usta, Battal Karabulut, Can Sert ve Ali Seyfi Yakut getirildi.

KOOP-İŞ Sendikası, bu dönemde, TÜRK-İŞ Genel Merkezi ile sorunlar yaşadı. KOOP-İŞ'in geçici ihracına kadar varan bu süreç, Sendikanın, aynı işkolunda bulunan Tezkoop-İŞ Sendikası ile yaşadığı sorunlar nedeniyle başladı. KOOP-İŞ, bu dönemde yeni bir örgütlenme atağı başlatarak, Karadeniz Birlik, Trakya Birlik, Kayısı Birlik, Tokat Gazi

Osman Paşa Üniversitesi ve Meteoroloji Genel Müdürlüğü çalışanlarını bünyesine kattı. Daha önce Tezkoop-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (Trakyabirlik) çalışanı 400 işçi, Mart 2000'de sendikalarından istifa ederek KOOP-İŞ'e katıldılar. Diğer katılımlarla birlikte, KOOP-İŞ'in bu işyerinde üye sayısı 865'e çıktı. Yine daha önce aynı sendikada örgütlü olan Karadeniz Birlik çalışanları da KOOP-İŞ'e geçti. Bu durum Tezkoop-İş Sendikası'nın tepkisine neden oldu ve TÜRK-İŞ'e başvurarak KOOP-İŞ'in Disiplin Kuruluna verilmesini talep etti. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun, KOOP-İŞ'i Disiplin Kuruluna vermesinin ardından, KOOP-İŞ, 1 yıl süreyle TÜRK-İŞ'ten ihraç edildi.

KOOP-İŞ, konuya ilişkin kamuoyuna şu açıklamaları yaptı:

"(...) Diğer sendika Koop-İş'e bağlı işyerlerinde, özellikle Ankara'da Koop-İş'in üyelerini kazanmak için faaliyet yürüttüğü ve şirin görünmek için hediyeler de dağıttığı halde Koop-İş Sendikası üyelerinin teveccühünden ve kendi yetkinliğinden emin olduğu için böyle girişimlerin üzerinde bile durmamıştır. Ne var ki, yine yıllar önce, yine aynı sendika kendi tüzüğüne Koop-İş'i ve mal varlığını dahil ele geçirmekle ilgili maddeleri koymak cüretini bile gösterebilmiştir. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi yine aynı sendika Koop-İş'in Çalışma Bakanlığı nezdinde yüzde on barajına itiraz etmiştir. Üstelik de sinsice ve karşı itiraz yapılmasın diye son dakikada...

Trakya Birlik işçileri, sendikalarından memnun olmadıkları, kendilerinin yalnızca seçim dönemlerinde hatırlandıklarını beyan ederek, sendikalarından istifa edip, sendikamız Koop-İş'e üye olmuşlardır. Demokratik ülkelerde gayet olağan olan bu durum Tez Koop-İş yönetimi tarafından anlayışla karşılanmamıştır!

Şubat ayında yayınladıkları sözde bildirilerle Koop-İş'i centilmen olmamakla suçlayan aynı sendika Ocak ayında (17 Ocak 2000 tarihinde) sendikamız Koop-İş'in işkolu barajına İtiraz ederek mahkemeye veren Tez Koop-İş'dir. Kendileri centilmenlikten bahsedenlerin yalnız kendilerine centilmenlik dilemeleri, samimiysiz olduklarının başka bir kanıtıdır.

(...) *Koop-İş olarak, hiçbir baskıya ve telkine maruz kalmadan, üyemiz olsun olmasın tüm işçi kardeşlerimizi gönülden kucaklıyor, onlarla birlikte olmanın mutluluğunu duyuyoruz. Üyelerimizin haklarını son zerreğine kadar savunan kararlı tutumumuzun süreceğini kamuya duyururuz.*"

KOOP-İŞ Yönetimi, TÜRK-İŞ Disiplin Kurulu'nun aldığı bir yıllık ihraç kararını da değerlendirirken, yayımlanan bildiriye, "On binlerce çalışanı temsil eden Koop-İş yönetimi, bu kararın yanlış bilgilendirme sonucu olduğundan emindir" denildi. Yönetim Kurulu açıklamasında şu görüşlere yer verildi:

"Koop-İş Sendikası olarak, TÜRK-İŞ Disiplin Kurulu üyelerinin kararını haksız, yanlış, yanlış, buluyor, bunu bir kurultan ziyade, bireylerin kararı olarak tanımlıyoruz. Çalışan kesimin çıkarlarına, 2000 yılı toplumsal düzeyine, sendika bilincine; mantık, adalet ve insan haklarına karşı olan bu talihsiz kararın en kısa zamanda yeniden ele alınıp düzeltilmesi gerekmektedir. Araştırmanın çok yönlü yapılarak genel kurulun olağanüstü toplanarak aynı konuda bir karara varması gerekmektedir. Aksi takdirde, geçici de olsa üyelik ibracının kanunlarımızla göre genel kurul kararıyla verilebileceğinden, yasaya aykırı bu karar, TÜRK-İŞ'i ve saygınlığını gölgeleyecek, bir utanç belgesi halinde, Türk çalışma hayatının onurlu tarihinde sorumlularını ebediyyen mahkum eden bir leke olarak kalacaktır.

Bu nedenle TÜRK-İŞ gibi saygınlığı yüz binlerce emektarı ilgilendiren bir kurumun, tek yanlış ve binlerce işçinin sendika seçme gibi en temel hakkını ve hür iradesini bir kalemde oy uğruna yok sayan bireysel, çıkarıcı, sendika ağalığını çağrıştıran, yanlış disiplin kurulu kararını, TÜRK-İŞ'i büyük bir kurum yapan, ayakta tutan, samimi, akliselim, vicdan sahibi ve varlık nedenleri olan İşçilerin haklarına saygısını yitirmemiş yöneticilere, temsilcilere ve çalışan kesime bu haksız uygulamayı duyurmayı görev sayıyoruz.

Bizim için önemli olan üç dört kişinin aldığı karardan daha çok, bizlere teveccüh gösteren alın terinin karşılığını almak isteyen işçilerdir. Koop-İş olarak haklı olduğumuz gün gibi aşikardır.

TÜRK-İŞ çatısı altında bulunduğumuzu bahane ederek, işçilerin Tez Koop-İş'ten ayrılıp sendikamız Koop-İş'i seçmelerini centilmenlik dışı bulan, yani biz Koop-İş'i centilmen olmamakla tanımlamaya çalışan zihniyet 1 Şubat 2000 tarihinde yani işçilerin biz Koop-İş'e katılmalarından önce % 10 işkolu barajını aşmamıza rağmen itiraz ederek bizi mahkemeye vermişlerdir. Bu olay kimin centilmen olduğunun ispatıdır. Tez Koop-İş'in bu itirazı; itiraz hakkının son gününün son dakikasında yapması işgüzarlığının yanı sıra kötü niyetinin de kanıtıdır. Disiplin Kurulu'nca ele alınmamıştır.

Asıl disiplin cezasını hak edenler, hür iradeleriyle kendi sendikalarından ayrılıp sendikamız Koop-İş'e üye olan işçilerin evraklarını, Edirne 3. Noterliği'nin basıp, noterlik çalışanlarını tartaklayan, gasp eden ve yargılanmakta olan Tez Koop-İş yöneticileri değil midir?

Trakya ve Karadeniz Birlikte çalışan işçiler, sendikalarından memnun olmadıkları, kendilerinin yalnızca seçim dönemlerinde hatırlandıklarını beyan ederek, sendikamız Koop-İş'e üye olmuşlardır. Demokratik ülkelerde gayet olağan olan bu durum, totaliter köhne zihniyetlere sahip bazı odaklar ve (Tez Koop-İş) yönetimi tarafından anlayışla karşılanmamıştır!

Hal böyleyken (Tez Koop-İş) sendikacılık alanındaki cehaletini ye başarısızlığını örtmek için, yasa dışı, centilmenlik dışı, insanlık dışı çirkin davranışlarla ortalığı bulandırmakta, çalışan kesimin temsilcisi olamayacağının kanıtı sayısız iftira ve eylemlere girişmektedir. TÜRK-İŞ Disiplin Kurulu'nun son kararı da bu gayretlerin bir tezahürüdür.

TÜRK-İŞ çatısı altında aynı işkolunda iki sendika olması, işçiler açısından bir kazançtır ve demokrasinin bir gereğidir. İşçilerin sendika seçme hakkı, en temel haklarıdır ve yasaların güvencesi altındadır. Yasanın gerekçesi de; hangi sendikanın kendi hak ve menfaatlerini daha iyi koruyabileceğine inanıyorsa o sendikayı seçmesi, işçi lehine sendikal rekabeti kabul etmesindendir. Durum bundan ibaretken TÜRK-İŞ Disiplin Kurulu üyeleri ve yönetimi hangi mantıkla bu gelişmeyi ana tüzüğüne aykırı buluyor? Sendika olarak iyi de olsam kötüde olsam (haklarını korumasam da) üye işçilerim bana mahkumdur, istifa ede-

mezler, başka sendikaya gidemezler mantığı ancak, sendika ağalığının, tiranlığın hüküm sürdüğü totaliter rejimlerde bulanabilir.

(...) Biz sadece üye İşçilerimizin hak ve özgürlüklerinin hizmetindeyiz. Yalnızca Birlikler’de değil tüm yurt çapında bizi seçecek olan işçilere kapılarımızı kapayacak bir görev anlayışına ve lükse sahip değiliz.

İşçileri rant metaı gibi gören, sendika ağalığına, bireysel menfaat ortaklığına, oy kaygısına, keyfi ve sorumsuz kişisel davranışlara yeşil ışık yakarak prim veren, ödün veren çağdışı zibniyet, haklının, alın terinin, emeğin ve samimi işçi temsilcilerinin, kararlı ve akliselim tavırları karşısında pişman olacaklardır. Üyelerimizin haklarını son zerrelerine kadar savunan kararlı tutumumuzun süreceğini sizin şahsınızda tüm kamuoyuna duyururuz.”

KOOP-İŞ Yönetimi TÜRK-İŞ’e yazdığı resmi yazıda da şunları söyledi.

“TÜRK-İŞ Konfederasyonu Genel Başkanlığı’na, Ankara

İlgi: 10.03.2000 tarih ve 2000-170-5/17.1 sayılı yazınız.

İlgi yazınızla TÜRK-İŞ Disiplin Kurulunun, TÜRK-İŞ Ana Tüzüğü’nün 3., 12. ve 16. Maddeleri gereğince kendilerine havale edilen konu hakkında toplanıp, sendikamız hakkında vermiş oldukları karar tarafımıza tebliğ edilmiştir.

TÜRK-İŞ Disiplin Kurulunun vermiş olduğu karar yazısından daanlaşıyor ki TÜRK-İŞ Yönetimi, Disiplin Kuruluna yazdığı davet yazısında “... Konfederasyon üyesi Koop-İş Sendikasının aynı işkolunda faaliyet gösteren Tez Koop-İş sendikasına ait işyerlerindeki üyeleri zorla istifa ettirip kendi sendikalarına üye kaydettiklerinin tespit edildiği, uyarılara rağmen tutumunu ve davranışlarını düzeltmediği, Koop-İş Sendikasının bu tür hareketinin Tüzük ihlali anlamı taşıdığı...” iddia edilmiş ve Koop-İş Sendikası hakkında tüzük hükümlerine göre disiplin işlemi yapılması istenmiştir.

Oysa Koop-İş Sendikası Tez Koop-İş Sendikası üyelerini asla zorla üye yapmamıştır. Üstelik Trakya Birlikte Tez Koop-İş’in üye sayısı kadar (iki misli) örgütsüz işçiyi sendikalı yaparak bu çalışanları TÜRK-

İŞ çatısı altında toplamıştır. Kendi hür iradeleriyle aynı işkolunda bir başka sendikayı tercih etmeleri Anayasa ve yasalarla çalışanlara tanınmış bir haktır. Hal böyleyken neden sendikalarından memnun olmayan çalışanların, bir başka sendikayı seçme özgürlüğünü kısıtlıyoruz? Üstelik zorla istifa ettirildikleri kanaatine nasıl varılıyor? TÜRK-İŞ Disiplin Kuruluna TÜRK-İŞ Yönetimince yapılan davette, Koop-İş Sendikası hakkında her türlü haksız, taraflı ve çok ağır bir yargılamaya yapılmış, Disipline yalnızca 'Bunların cezasını ver' denmiş gibi bir anlam çıkmaktadır.

Halbuki Tez Koop-İş Sendikası 1 Şubat 2000 tarihinde Koop-İş Sendikamızın % 10 barajını geçmesine rağmen mahkemeye vererek barajımıza itiraz etmişlerdir. Madem ki Tüzük ihlalinden bahsediliyor Tez Koop-İş Sendikasının yaptığı nedir? Haketmediğimiz halde bize verilen bu ceza karşısında acaba biz üvey evlat mıyız, gibi birçok sorular aklımıza gelmektedir. Trakyabirlik ve Karadenizbirlik'te sendikalarından memnun olmadıklarını söyleyen, kendilerinin yalnızca seçim dönemlerinde hatırlandıklarını ifade eden Tez Koop-İş üyeleri, Koop-İş Genel Merkezimizi defalarca arayarak bizlere üye olmak istediklerini arz etmişlerdir. Ve bu çalışanlar 18 Şubat 2000 tarihinden itibaren sendikalarından istifa ederek, sendikamız Koop-İş'e üye olmuşlardır. TÜRK-İŞ Disiplin Kuruluna sunduğumuz yazılı savunma yazımızda Tez Koop-İş'in sendikamızın örgüttü olduğu işyerlerini ziyaret ederek ve çeşitli hediyeler dağıtarak örgütlenme çalışmaları yaptıklarını belirtmemize rağmen TÜRK-İŞ Disiplin Kurulunca bunların dikkate alınmadığı görülmüştür. Eğer ortada bir tüzük ihlali var ise 1 Şubat 2000 tarihinde % 10 barajımıza itiraz ederek bizi mahkemeye veren ve Koop-İş'e bağlı işyerlerini ziyaret ederek, üyelerimize çeşitli hediyeler dağıtan Tez Koop-İş'e ceza verilmeliydi.

Çalışanların en doğal hakkı olan sendika seçme özgürlüğüne saygımızın sonsuz olduğunu bildirir bu çalışanları iyi de kötü de olsa aynı sendikada kalmaya mahkum ederek alternatifsiz bırakmaya hakkımız olmadığı kanaatini taşıyoruz.

Hukuki yönden ise Disiplin Kurulunun, öncelikle TÜRK-İŞ Disiplin Kurulu Çalışma Yönetmeliğine uymak zorunluluğu vardır. Bu yönetmeliğe göre ise geçici ibraç cezasının 3 aydan fazla olamayacağı

öngörülmüştür. Oysa, Koop-İŞ'e 1 yıllık geçici ibraç cezası verilmiştir. Ayrıca geçici dahi olsa ibraç cezasının en kısa sürede toplanacak olağanüstü genel kurula sunulması ve bu yönde karar alınması gerekmektedir. Bu nedenlerle, TÜRK-İŞ Disiplin Kurulunca Koop-İŞ'e verilen cezanın haksız, yanlı ve çok acımasız olduğuna inanarak itiraz ediyor, TÜRK-İŞ Yönetimince konunun daha detaylı olarak ele alınıp, bir kez daha ilgili kurullarca incelenerek karar verilmesini ve tarafımıza bildirilmesini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Hasan Tezgel

Mehmet Yazan

Genel Sekreter

Genel Başkan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Temmuz 2000'de yayımladığı istatistikde, KOOP-İŞ'in yüzde 10 barajını geçemediğini ilan etti. Ancak Sendikanın yargıya yaptığı itiraz sonucunda, Ankara 8. İş Mahkemesi'nin Yargıtay'dan geçerek kesinleşen kararıyla, yüzde 10'luk barajın aşıldığına karar verildi.

Bu dönemde KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu ise şu şekilde oluştu:

Tuncer Gürbulak (Ankara 1 Nolu), Nurettin Yaşar (Ankara 2 Nolu), Burhanettin Öz (Antalya), Mehmet Pala (Balıkesir), Servet Demir (Gaziantep), Aziz Hacısalıhoğlu (İstanbul), Hüseyin Öner (İzmir Bölge), Y. Kamil Gültekin (İzmir 1 Nolu), Erol Özsoy (Kayseri), Metin Güney (Konya), Mehmet Zengin (Kütahya), Murat Sansar (Malatya), Mustafa Çatalbaş (Mersin), Mükremin Uçar (Sakarya), Ömer Aker (Samsun), Can Sert (Sivas), İrfan Balcı (Tekirdağ) ve Lütfi Yıldız (Trabzon).

Dördüncü Olağanüstü Genel Kurul

KOOP-İŞ Yönetim Kurulu, faaliyet dönemini tamamlayamadan kendi iradesiyle olağanüstü genel kurul kararı aldı. KOOP-İŞ'in 4. Olağanüstü Genel Kurulu 2-3 Eylül 2000 günlerinde toplandı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Salih Kılıç, Başkan Vekilliklerine Levent Aslan ve Mehmet Gülsoy, Katipliklere de Adem Danışık ve Turgut Tank seçildi.

Genel Kurulda, Genel Başkan Mehmet Yazan ve Salih Kılıç birer konuşma yaptı. Tüzük değişikliklerinin görüşülmesinin ve karara bağlanmasının ardından seçimlere geçildi. Yapılan seçimler sonucunda, KOOP-İŞ'in yeni yetkili kurulları şu şekilde oluştu:

Genel Başkanlığa Can Sert (101 oy), Genel Başkan Yardımcılığına Mehmet Pala (94 oy), Genel Sekreterliğe Ergün Yurdakul (103 oy), Genel Mali Sekreterliğe Eyüp Alemdar (139 oy), Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine Tuncer Gürbulak (99 oy), Genel Mevzuat ve Toplu İş Sözleşmesi Sekreterliğine Ali Şükrü Sarıkaya (94 oy), Genel Eğitim Sekreterliğine Fatih Özdemir (103 oy), Genel Araştırma Sekreterliğine Hasan İnanc (95 oy) ve Genel Sosyal İşler Sekreterliğine Erdal Çelik (84 oy), yedek üyeliklere Temel Demirci (78 oy), Orhan Kaya (75 oy), Nuran Onuk (72 oy), Mehmet Gülkaya (70 oy), Şeref Helvacı (69 oy), Mehmet Aktaş (68 oy), Hamit Geyici (67 oy), Saadet Arslan (Kura 65 oy) ve Peyami Can (Kura 65 oy).

Denetim Kurulu asıl üyeliklere Ayhan Gönüllü (92 oy), Kamil Altınsoy (86 oy) ve M. Emin Çolakoğlu (86 oy), yedek üyeliklere Namık Ateşli (83 oy), Mustafa Zeytunlu (75 oy) ve İbrahim Fettah (63 oy).

Disiplin Kurulu asıl üyeliklere Günay Uca (90 oy), Tacettin Dönmez (79 oy), Hasan Gök (77 oy), Şaban Özgür (74 oy) ve Nida Kaya (74 oy), yedek üyeliklere Recep Acar (73 oy), Ahmet Güven (55 oy), Nevzat Dündar (54 oy), Cumali Güven (Kura 51 oy) ve H. Can Çetiner (Kura 51 oy).

Bu dönemde, KOOP-İŞ'in Temmuz 2000 İstatistiklerinde yaşadığı sorun aşıldı. KOOP-İŞ Ocak 2001 İstatistiklerinde 43.362 üye sayısı ve yüzde 10.06'lık oranla barajı yeniden aşarak toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi kazandı.

KOOP-İŞ bu dönemde, Demirtepe Özveren Sokak'ta bulunan bir binayı (bugünkü Genel Merkez binasının yerinde bulunan eski binayı) yeni Genel Merkez binasını inşa etmek üzere satın aldı.

TÜRK-İŞ ile ilişkilerin normalleşmesi de bu dönemde sağlandı. KOOP-İŞ'in 11-16 Kasım 2001 günlerinde Antalya'da yapılan Başkanlar Kurulu toplantısına, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral

ve Genel Eğitim Sekreteri Salih Kılıç da katıldı. Meral toplantıda bir konuşma yaptı.

KOOP-İŞ, TÜRK-İŞ'in "Artık Yeter, Bu Ülke Bizim" adı verilen ve çeşitli illerde yapılan kapalı salon toplantılarına aktif olarak katıldı. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun aldığı karar gereğince, 15-16 Mayıs 2002 günlerinde, İş Güvencesi Yasası'nın çıkarılması için Ankara Güvenpark'ta yapılan oturma eyleminde, KOOP-İŞ profesyonel yöneticileri de yer aldı.

KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu, bu dönemde şu şekilde oluştu:

Atila Tekerlek (Adana), Mehmet Gülsoy (Ankara 1 Nolu), Nurettin Yaşar (Ankara 2 Nolu), Osman Aksoy (Antalya), Recep Çelik (Balıkesir), Ahmet Bayar (Gaziantep), Aziz Hacısalıhoğlu (İstanbul), Alim Demir (İzmir 1 Nolu), Hüseyin Öner (İzmir Bölge), Erol Özsoy (Kayseri), Metin Güney (Konya), Durgut Sarı (Kütahya), Hasan Melek (Malatya), İ. Göksenin Türkmenoğlu (Mersin), Şevket Ulusinan (Sakarya), Engin Demirel (Samsun), A. Turan Önder (Sivas), Hüseyin Biberci (Tekirdağ), Ahmet Karaman (Trabzon).

On Beşinci Olağan Genel Kurul

Koop-İş Sendikası 15. Olağan Genel Kurul sonrasında oluşan Yönetim Kurulu.

KOOP-İŞ Sendikası 15. Olağan Genel Kurulu, 24-25 Mayıs 2003 günlerinde Büyük Anadolu Dedeman Otel'de yapıldı. Genel Kurulda

Divan Başkanlığına, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Salih Kılıç, Yardımcılıklarına Selüloz-İş Sendikası Genel Başkanı Ergin Alşan ve T. Yol-İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı Nuhi Çelebi, Katipliklere ise Pan-kobirlik İşyeri Temsilcisi, Sakarya delegesi Necmi Usta ve Ankara 1 Nolu Şube Mali Sekreteri, Ankara delegesi Yakup Şafak seçildi. Genel Kurula, Tarım ve Köyişleri Bakanı Sami Güçlü başta olmak üzere siyasilere ve sendikacılar katıldı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Salih Kılıç, Genel Kurulda bir konuşma yaptı. Kılıç konuşmasında çalışma yaşamının güncel sorunlarına değinerek, o günlerde gündemde olan İş Yasası tartışmalarına değindi. Kılıç şunları söyledi:

“İşverenlerin işçi hak ve özgürlüklerini ortadan kaldırma çabaları artarak devam ediyor. Ekonomik gelişme iyiye doğru giderken, daha çok kar elde etmek isteyen işverenlerin, çalışanların üzerine gitmesi kabul edilemez. Buna göstereceğimiz demokratik tepkiyi kimse yadırgamasın. Biz haksızlıklara itiraz ediyoruz, bunlara duyarsız kalanları uyarmak istiyoruz.”

Genel Kurulda, aidatlar yeniden belirlendi, aidat günlük çıplak ücretin yüzde 80'i olarak kararlaştırıldı. En önemli değişiklik ise, Yönetim Kurulunun yapısıyla ilgiliydi. Genel Yönetim Kurulunun amatör olan üyelerinin profesyonel olmasına ve üye sayısının dokuz kişiden altı kişiye indirilmesine karar verildi.

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, KOOP-İŞ'in yeni yetkili kurulları şu şekilde oluştu:

Genel Başkanlığa Eyüp Alemdar (177 oy), Genel Başkan Yardımcılığına Mehmet Pala (173 oy), Genel Sekreterliğe Tuncer Gürbulak (136 oy), Genel Mali Sekreterliğe Metin Güney (151 oy), Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine Hüseyin Öner (165 oy) ve Genel Eğitim Sekreterliğine Ergün Yurdakul (85 oy), yedek üyeliklere, Nurettin Yaşar (151 oy), Lütfü Sakarya (109 oy), Remzi Bacaksız (108 oy), Mehmet Karabacak (107 oy), Ahmet Arlı (106 oy) ve Harun Tiryaki (97 oy).

Denetim Kurulu asıl üyeliklerine Mustafa Sarıkaya (148 oy), Abdullah Uysal (144 oy) ve İrfan Balcı (120 oy), yedek üyeliklere Şevket Uluşinan (142 oy), Atilla Gürman (121 oy) ve Hüsametdin Öner (118 oy).

Disiplin Kurulu asıl üyeliklere Çetin Sanalı (153 oy), Baki Durmaz (153 oy), Nida Kaya (152 oy), Abdurrahim Pir (144 oy) ve Cahit Kocaarslan (142 oy), yedek üyeliklere Hüseyin Keser (152 oy), Hüseyin Sezgin (134 oy), Ahmet Bulut (125 oy), Erdoğan Döşkaya (124 oy) ve Veysel Yılmaz (123 oy).

TÜRK-İŞ Delegeliklerine ise, Eyüp Alemdar, Hüseyin Öner, Mehmet Pala, Metin Güney, Aziz Hacısalihoglu, Tuncer Gürbulak, Nurettin Yaşar ve Mehmet Gülsoy getirildi.

İzmir Bölge Şube Başkanı Hüseyin Öner'in Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine seçilmesi üzerine Şube Başkanlığına Mehmet Karaaslanoglu, Konya Şube Başkanı Metin Güney'in Genel Mali Sekreterliğe seçilmesi üzerine de Şube Başkanlığına Zekeriya Yapıcı getirildi.

KOOP-İŞ 5 Haziran 2003 tarihinde, Türk tarımı ve Tarım Kredi Kooperatifleriyle ilgili çok önemli konularda kamuoyunu ve milletvekillerini bilgilendirmek amacıyla bir mektup yayımladı. KOOP-İŞ'in, "TC Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullanılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin (151 sıra sayılı) Kanun Tasarısı"nda sakıncalı bulduğu konulara ilişkin mektupta şu görüşlere yer verildi:

"Bu kanun tasarısıyla adeta Türkiye'de üç yıl sonra patlayacak sosyal bombanın fitili ateşlenmiş gibidir. Üç yıl sonra milyonlarca insanın şehirlerine hücumuyla yaşanabilecek sosyal patlamalardan doğacak kriz ortamında Türkiye'nin kalan zengin kaynaklarını ucuzla kapatmak isteyen, doymak bilmez iştihalara bir fırsat daha verilmiş olacaktır.

Halk diline 'banka hortumlama' olarak geçen batık bankaların hazine yardımı ile kurtarılması operasyonlarına 30 milyar dolardan fazla kaynak ayıran devlet, Türk ekonomisinin can damarı olan tarım sektörünün ve sosyal patlamalara ve çok büyük iç göçlere gebe milyonlarca Türk çiftçisinin başlıca destekleyici kurumu Tarım Kredi Kooperatifle-

ri'ne özen göstermek zorundadır. Batık bankalara yapılan desteğin % 5'i kadar bir destek, çiftçinin en büyük destekçisi Tarım Kredi Kooperatifleri'ni ve tarım sektöründe, sarsıntıları üç yıl sonra hissedilecek depremi önleyecek, çiftçilerimize ve sektöre nefes aldıracaktır.

Çiftçilere destek gayesiyle ve iddiasıyla hazırlanmış olduğu, halbuki en büyük çiftçi kuruluşu olan Tarım Kredi Kooperatifleri'nin öz kaynaklarını sıfırlayan, kurumlaşmış, uzmanlaşmış tam 8.000 çalışanın işsiz kalmasına yol açabilecek bulunan bir muhtevaya sahip olmasından dolayı, uzun vadede (kanunda öngörülen 3 yılın sonunda) çiftçilerimize en büyük zararı vereceği, açık olan bu kanun tasarısının ilk bakışta görülen mahzurları:

1-Tarım Kredi Kooperatifleri'nin yaklaşık 1.5 milyon ortak çiftçisinin olduğu, bu tasarıyla borcunu zamanında ödemeyen 690 bin çiftçinin ödemediği ana para ve borcunun, önemli bir kısmının, borcunu zamanında ödeyen 810 bin çiftçinin cebinden karşılanması hukuki ve vicdani açıdan düşündürücüdür.

2-Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine borçlu olan toplam 900 bin çiftçinin, toplam borçlarının 3.2 katrilyona ulaştığı, bu miktardan 1 katrilyon 750 trilyon liranın yani yarısından çoğunun Tarım Kredi Kooperatifleri'nin alacağı olduğu, Tarım Kredi Kooperatifleri'nin toplam öz kaynakları düşünüldüğünde, silinmesi öngörülen miktar itibarıyla 3. yılın sonunda % 80 nispetinde kooperatifin kapısına kilit vurulacağı, bu mantık çerçevesinde bu kanunun destekleme olamayacağı açıktır. Bankacılık sistemi içerisindeki Ziraat Bankası'nın yeri düşünüldüğünde, affedilmesi öngörülen 1 katrilyon 450 trilyon Liranın yüzde yüzünün, banka kaynaklarından karşılanmasının öngörülmesi, Ziraat Bankası'na kayda değer bir zarar vermese de, aynı mantıkla 1 katrilyon 750 trilyon Liranın Tarım Kredi Kooperatifleri'nin öz kaynaklarından karşılanmasının Türkiye'de çiftçiye destek veren ve çiftçinin bizzatı kendisi kendi malı olan kooperatiflerin tamamen gözden çıkarılması demektir.

3-Bilindiği gibi 2000 yılı Kasım ve 2001 yılı Şubat aylarında yaşanan finansal krizlerden ekonominin tüm sektörleri olumsuz etkilenmiş, daha sonra bu sektörlerden bir kısmı çeşitli isimler altında

(İstanbul Yaklaşımı, Bankacılık Desteklemesi vs.) bizzat Hazine'den desteklenerek ayağa kaldırılmış olmalarına rağmen, bugün Türkiye nüfusunun % 40'ını oluşturan Türk çiftçisine devlet el uzatmamıştır. Bu kanunla, çiftçi borçlarını; zamanında borçlarını ödeyen başka çiftçilerin sırtına yükleyerek, tarım sektörüne destek adı altında en büyük kötülük yapılmaktadır.

4-Türkiye istihdamının % 40'ını oluşturmalarına rağmen, milli gelirden ancak % 14 pay alan tarım sektörünün en büyük destekleyicisi ve temsilcisi konumundaki Tarım Kredi Kooperatifleri'nin de üçüncü yılın sonunda çökertilmiş olması kaçınılmaz olduğundan, % 14'lük payın yarı yarıya azalacağı, sektörde çalışan milyonlarca insanın açlık ve sefaletle mahkum edilip, büyük şehirlere hücum etmeleri ve hoş olmayacak sosyal patlamalara ve başta turizm olmak üzere bütün sektörleri derinden etkileyecek sosyal çalkantılara yol açacağı, devletimizi ve milletimizi sevenleri düşündürmektedir.

5-Dünyanın bütün ülkelerinde, özellikle gelişmiş ülkelerde, tarım sektörünün desteklendiği ve büyük oranlarda sübvansede edildiği malumdur. Her ne hikmetse bazı uluslararası malum kuruluşların Türkiye'mizde uygulattıkları ekonomik programlarda ön şart olarak tarım sektöründeki sübvanselerin kaldırıldığı, desteklemelerin üretime değil, çeşitli isimler altında tarımsal üretim dışında faaliyetler içerisinde bulunan şahıs ve zümrelere aktarıldığı, bunun da tarımsal üretimi giderek yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakıp, Türkiye'yi her geçen gün daha fazla dışa bağımlı hale getirdiği görülüyor.

6-Her iki komisyonca da kabul edilerek yasalaşmaya hazır hale getirilen kanun teklifi adeta borcunu ödeyen cezalandıran, borcunu ödemeyeni ödüllendiren, üstelik bu ödüllendirmeyi de borcunu ödeyenlerin kesesinden yapmayı içermekten dolayı, Anayasa'nın eşitlik ilkesi başta olmak üzere yürürlükteki birçok kanun maddesiyle de çelişmektedir. Hatta bu kanun teklifini veren milletvekillerimizin dahi teklif ettikleri kanun metinlerine de tamamen aykırı bir şekilde Meclis önüne getirilmiştir.

7-Sonuç itibarıyla, Türk çiftçisini destekleme adıyla ve iddiasıyla çıkarılan bu kanun Türk çiftçisinin yegane temsilcisi olan Tarım Kre-

di Kooperatifleri'ni 3. yılın sonunda tamamen ülke gündeminden silip, 1.5 milyon Tarım Kredi Kooperatifleri ortağı, aileleriyle birlikte yaklaşık 10 milyon kişiyi tarım yapamaz ve açlık tehlikesiyle karşı karşıya getirmektedir. Bu mağduriyete Tarım Kredi çalışanları da dahil edildiğinde Türkiye'nin en büyük handikapı olan işsizlik oranı birkaç misli artacaktır.”

Genel Başkan Eyüp Alemdar, TÜRK-İŞ'in 3-7 Aralık 2003 tarihlerinde yapılan 19. Olağan Genel Kuruluna katılarak bir konuşma yaptı. Alemdar konuşmasında özetle şu görüşlere yer verdi:

“(...) İşkolumuzda örgütlü ve toplu sözleşme yapma yetkisi olan toplam üç sendikamız var. Bunlardan biri Disk'e bağlı bir sendika, biz dahil diğer ikisi TÜRK-İŞ çatısı altında. Kardeş sendikamız Tezkoop-İŞ'le aynı işkolunda faaliyet gösteriyoruz. Bu böyle mi olmalı, bu ayrı bir konu ve bu duruma çok önceleri müzakere edilerek genel kurullarca karar verilmiş. Aynı durumda olan başka sendikalarımız da var. Bize alınan kararlara uymak ve bu yapılanma biçimine saygı göstermek düşer.

Ama ben bir şeyin altını özellikle çizmek istiyorum. O da şudur; işkolumuzda çalışan toplam işçi sayısı 400 binin üzerinde, ancak bu işkolunda örgütlü toplam işçi sayısı bu rakamın yarısını bile bulmuyor. Yani işkolunda örgütlü işçi sayısı 100 bin civarında. Buna karşılık, işkolumuzdaki toplam işçinin dörtte üçü örgütsüz. Bu çok önemli bir sorun.

Bundan daha da önemlisi işçilerin bir kısmını, işkolundaki yüzde 10 barajını aşabilmek için örgütlemişiz, ancak işyeri barajı olan yüzde 50+1'in aşılması başarılmadığı için sendika üyelerinin önemli bir kısmı da, henüz toplu sözleşmeye kavuşturulabilmiş değildir.

Bu durumun işkolumuzdaki diğer sendikalar içinde geçerli olduğunu her halde, kardeş sendikamızın yöneticileri de kabul ederler. Bunlar bizim sorunlarımız. Ben kendi teşkilatım Türkiye Koop-İş Sendikası adına bu özeleştiriyi yapıyorum.

Biz Koop-İş Sendikası olarak kendi büyümemizi, başkalarının küçülmesi anlayışına dayandırmıyoruz. En kötü örgütlenme bile örgütsüzlükten, sendikasızlıktan daha iyidir. Bunu örnek olarak söylüyorum,

diğer sendikalar kötüdür anlamında söylemiyorum. Biz örgütsüz olan işçileri ve işyerlerini hedef alıyoruz. Diğer sendikaların da, TÜRK-İŞ’inde, aynı prensibi uygulaması gerektiğini düşünüyoruz.

(...) Önümüzdeki dönemin, Koop-İş Sendikası olarak ‘Örgütlenme Dönemi’ ilan edilmesinin, Genel Kurulca karara bağlanmasını talep ediyoruz. Örgütlenme mağduru işçiler için TÜRK-İŞ’te, özel bir fon kurulmasını teklif ediyoruz. Bunun için her sendika üye başına aidatın yüzde beşi kadar bir ödemeyi, ayrıca yapabilir. Örgütlenmeyi hızlandırmak ve sendikasız işçileri yüreklendirmek için, buna kesinlikle ihtiyaç vardır.

(...) Siyasi partilerimiz, sendikalarımız, konfederasyonlarımız, meslek kuruluşlarımız, derneklerimiz, vakıflarımız, özetle her türlü sivil toplum kuruluşlarımız, hepimiz aynı zamanda dolaylı da olsa birer işvereniz. Zira bizlerde başında bulunduğumuz kuruluşlarda onlarca, yüzlerce, hatta bazılarımız binlerce personel çalıştırıyoruz. Kendi başında bulunduğum sendikam da dahil olmak üzere, hangimizin işyerinde çalışanlar sendikalıdır. Hangimizin başında bulunduğu kurumda toplu iş sözleşmesi düzeni vardır. Bu sözlerim yazılı ve görüntülü basının tümü içinde geçerlidir. Zira onlarda katılımcı demokrasinin, örgütlülüğün, insan haklarının, emeğin savunuculuğunu yapıyorlar. Bir iki istisnası hariç medya kuruluşlarımızın da hiç birinde sendikalaşma ve toplu iş sözleşme düzeni yok.

Gelin şimdi iğneyi kendimize çuvaldızı başkalarına batıralım. Sakın ‘Biz çalıştırdığımız insanların hakkını hukukunu koruyoruz, onları enflasyonun gerisinde bırakmıyoruz, çağdaş birer işveren olarak yapılması gereken her şeyi yapıyoruz, onların sendikaya örgütlenmeye ihtiyaçları yok’ demeyin. Zira örgütlenmeye, sendikalaşmaya karşı çıkan bütün işverenler aynı şeyi söylüyorlar. Yani güç işverenlerde, kuvvet işverenlerde. Kontrol edilmeyen, denetlenmeyen bütün güçler ise, her zaman kötüye kullanılmaya müsaittir.

(...) Gelin bu genel kuruldan sonra, genel merkezleri ve şubeleriyle, vakıflarıyla, eğitim tesisleri ile, dinlenme tesisleri ile yüzlerce, binlerce işçi çalıştıran başında bulunduğumuz kuruluşları toplu sözleşme dü-

zeninin uygulandığı, örgütlenmenin, gerçekleştiği çağdaş birer işyeri olmasının önünü açalım.

Bunu yaparsak kendi üyelerimizin haklarını ve hukuklarını koruyup geliştirmek için karşılarında mücadele verdiğimiz işverenlerin önünde kendimizi daha güçlü, daha inanılır ve güvenilir kılmuş oluruz. Alnımız daha açık, başımız daha dik olur.”

KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu, 18 Aralık 2003 günü Ankara’da toplandı. Çalışma hayatının güncel sorunları, toplu iş sözleşmeleri ve örgütlenme çalışmalarının ele alındığı Başkanlar Kurulu toplantısı sonunda yayımlanan bildiride şu görüşlere yer verildi:

“Bu dönemde, sözleşme müzakerelerine başlayacağımız en büyük işletmelerden biri olan Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri’nin ana sorunu, sorunlu hale gelen ortak borçlarının yeniden yapılandırılmasında takip edilen politikadır. Yeniden yapılandırma yasası çıkartılırken maliyetin Hazine yerine Kuruma yükletilerek öz kaynaklarının çok büyük oranda erimesine sebep olunmuştur.

Çiftçilere kullanılan kredilere yüksek oranda faiz uygulanması, kısıtlı kaynaklarla bir buçuk milyon çiftçiyi hizmet götürülmesini zorlaştırmaktadır. Bir an önce, yapılandırmadan kaynaklanan zararın Hazine tarafından kuruma aktarılarak, faiz oranlarının düşürülmesi gerekmektedir.

(...) Başkanlar Kurulumuz, örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılabilmesi ve daha ileri sonuçların elde edilebilmesi, mücadelenin TÜRK-İŞ’in öncülüğünde ve tüm sendikaların ortak hareketi ile mümkün olabileceği değerlendirilmiş, Sendikamızın ortak hareket gibi konularda öncülük etmesini ve girişimlerde bulunmasını talep etmiştir.”

Bu dönemde KOOP-İŞ Sendikası Başkanlar Kurulu şu kişilerden oluşuyordu:

Mehmet Gülsoy (Ankara 1 Nolu), Nurettin Yaşar (Ankara 2 Nolu), Osman Aksoy (Antalya), Recep Çelik (Balıkesir), Ahmet Bayar (Gaziantep), Aziz Hacısalıhoğlu (İstanbul), Alim Demir (İzmir 1 Nolu), Mehmet Karaaslanoglu (İzmir Bölge), Erol Özsoy (Kayseri), Zekeriya Yapıcı (Konya), Durgut Sarı (Kütahya), Hasan Melek (Malatya), İ.

Göksenin Türkmengoğlu (Mersin), Şevket Ulusinan (Sakarya), Engin Demirel (Samsun), A. Turan Önder (Sivas), Hüseyin Biberici (Tekirdağ), Ahmet Karaman (Trabzon) ve Atilla Tekerlek (Adana).

KOOP-İŞ Genişletilmiş Başkanlar Kurulu toplantısı, 17 Aralık 2004 günü Ankara'da yapıldı. Toplantı sonunda, ülkemizi ve çalışma yaşamını yakından ilgilendiren konulara ilişkin bir sonuç bildirisi yayımlandı. Bildiride özetle şu görüşlere yer verildi:

“(...) İş Kanunundaki iş güvencesiyle ilgili hükümlerde, işçi lehine yeni düzenlemelerin olabileceği, yüksek yargıda bu doğrultuda çalışmaların yapıldığı haberleri sevindirici olmakla beraber, sendikaların konuyu yakından takip etmeleri gereği üzerinde duruldu.

-Kayıt dışı ekonominin kayıt içine alınmasının en önemli araçlarından birinin, teşkilatlanma ve sendikacılık olduğu vurgulandı. Teşkilatlanmanın ve sendikalaşmanın önündeki engellerin kaldırılması, bu konuda yeni bir yasal düzenlemenin yapılması konusunun Emek Platformu'nun gündemine girmesi gerektiği ve işçi sendikalarının buna öncülük etmeleri gerektiği üzerinde duruldu.

-Sendikalaşmaya karşı çıkan işyerlerinin boykot edilmesi, toplu sözleşmesi olan işyerlerinin ürettiği malların tüketilmesi için çalışanlara çağrıda bulunulması, bu konularda kampanyalar açılması, tüketici dernekleriyle işbirliği yapılması konularında geç kalınmıştır. Başkanlar Kurulumuz, TÜRK-İŞ'ten bu kampanyanın bir an önce başlatılmasını talep etmektedir.”

KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu, bu dönemde bir başka toplantısını, 23 Eylül 2005 günü Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaptı. Toplantı sonunda yayımlanan bildiride, özetle şunlara yer verildi:

“Başkanlar Kurulumuz, faaliyet döneminin başından bu yana geçen yaklaşık iki buçuk yıllık dönemi toplu bir değerlendirmeye tabi tutmuş ve genel olarak başarılı sonuçlar elde edildiği;

-Süresi dolan toplu iş sözleşmelerinin yenilendiği ve günün şartlarına göre iyi sözleşmeler yapıldığı,

-Eğitim çalışmalarının programlı bir şekilde sürdürüldüğü, yönetici ve temsilcilerden başlayarak bütün üyeleri kapsayacak bir şekilde ve aksatılmadan devam ettirildiği,

-Sendika içi demokrasinin uygulanması konusunda gerekli titizliğin gösterildiği, süresi dolan iki şubede genel kurulun tamamlandığı ve aynı hassasiyetle, günü dolan diğer şubelerin genel kurulları ile ilgili ön hazırlıkların yapıldığı,

-Örgütlenme konusunda çok yoğun bir çalışma sürdürüldüğü, mevcut işyeri sayısının ikiye katlandığı, üye sayısının ise, mevcut üyenin üçte birinden daha fazla arttırıldığı, tespit ve değerlendirmeleri yapılmıştır.

Bütün bu çalışmaların aksatılmadan devam ettirilmesi, özellikle örgütlenme konusundaki çalışmalara daha büyük bir hız verilmesi, Başkanlar Kurulumuzun ortak görüşüdür.

Başkanlar Kurulumuz, ülkemizdeki kamu varlıklarını tümüyle yok etme anlayışının bir ürünü olan, Tüpraş, Petkim, Telekom ve Erdemir gibi stratejik kuruluşlarımızın, ne pahasına olursa olsun satılmasını, enerji kaynaklarımızın, madenlerimizin ve limanlarımızın devlet kontrolünün dışına çıkarılmasını, yanlış bulmamakta ve karşı çıkmaktadır.

Sosyal devleti ortadan kaldıran özelleştirmeler, sosyal güvenlik alanında getirilen hak kayıpları, örgütlenme özgürlüğünü engelleyen tutumlar ve çalışanların diğer önemli sorunlarına tepkisini göstermek üzere, Türk-İş'in öncülüğünde, Emek Platform'unun alacağı kararları, Koop-İş Sendikası bütün gücüyle ve sonuna kadar desteklemeye kararlıdır.

Bu kapsamda, Emek Platform'unun aldığı karar gereği, 26 Eylül 2005 Pazartesi günü sendikamızın örgütlü olduğu bütün işyerlerinde, Türk-İş'in hazırladığı bildirinin, kitlesel basın toplantıları ile okunmasını ve Emek Platform'unun daha sonra alacağı tüm eylemlere yoğun bir şekilde katılmayı kararlaştırmıştır."

Bu dönemde KOOP-İŞ, TÜRK-İŞ'in çeşitli eylemlerle karşı koyduğu, Kamu Yönetimi Temel Reformu ve İş Kanunu'nda yapılan değişik-

liklerle ilgili mücadeleye destek verdi. SEKA direnişinde de Selüloz-İş Sendikası'nın mücadelesine destek oldu. KOOP-İŞ, bu amaçla yapılan tüm miting ve eylemlere aktif bir biçimde katıldı.

Önemli bir gelişme de, uluslararası alanda oldu. KOOP-İŞ'in, Uluslararası Sendika Ağı'na (UNI-Union Networks International) yaptığı üyelik başvurusu kabul edildi. KOOP-İŞ başvurunun ardından yapılan UNI Genel Kurulunda temsil edildi.

Yeni Yönetim Kurulu ile birlikte, Sendikada yaşanan en önemli değişim, örgütlenme alanında oldu. Tarım Kredi Kooperatifleri ve birkaç kamu işyerinin dışında, sektördeki büyük marketlerde örgütlenmeyi ve özel sektöre girmeyi hedef edinen KOOP-İŞ, bu dönemde yapı marketlerde örgütlenme atağı başlattı. KOOP-İŞ'in örgütlenme çalışması başlattığı ilk işyeri, 2003 yılı sonlarından itibaren örgütlenmeye başladığı, Praktiker işyeri oldu. Alman uyruklu işverenin örgütlenmeye karşı çabaları nedeniyle, KOOP-İŞ tarihinin en kitlesel ve etkili eylemleri yapıldı. 3 Ocak 2006 günü, Praktiker'in İstanbul Ümraniye'deki mağazası önünde yapılan eylemde konuşan Genel Başkan Eyüp Alemdar, şunları söyledi:

“Demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olmanın en önemli gereklerinden biri, örgütlenme özgürlüğüdür. Örgütlenme özgürlüğünün engellenmesi, ülkemizin demokratik niteliğine gölge düşürür ve Avrupa Birliği müzakere sürecini engeller. Bugün burada, ülkemizin demokratik niteliğine gölge düşürüldüğü için, ülkemizin Avrupa Birliği yolundaki mücadelesini engellediği için Praktiker işvereni protesto etmek amacıyla bulunuyoruz. Praktiker işvereni, Türkiye Cumhuriyeti yasalarına saygılı olmaya çağırmak amacıyla buradayız. Demokrasimize, insan haklarına ve çalışanların örgütlenme özgürlüğüne saygı göstermeye çağırmak için buradayız.

(...) Sendikamız KOOP-İŞ'in, 29 Kasım 2005 tarihinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan yetki istemesiyle birlikte, Praktiker işvereni tüm çalışanları tehdit etmeye ve ciddi baskılar uygulamaya başlamıştır.

(...) *Praktiker mağazalarından toplam 22 üyemizi işten çıkaran Praktiker işvereni, uluslararası sözleşmelere, anayasaya ve kanunlara karşı suç işlemiştir.*

(...) *KOOP-İŞ Sendikası, Praktiker çalışanlarının yanındadır. İşten çıkartılanlar, tekrar işe dönünceye kadar, çalışanlar toplu iş sözleşmesi haklarına kavuşana kadar, mücadelemiz bütün gücüyle devam edecektir."*

Praktiker eylemleri, şirketin diğer mağazalarında da devam etti. 25 Haziran 2006 günü Ankara mağazasında da kitlesel bir eylem yapıldı, işveren uyarıldı.

Bir diğer mücadele de, Kayseri'de Boydak işverenine karşı yapıldı. 24 Ocak 2007 günü yapılan eylemde, örgütlenme çalışmaları sırasında, KOOP-İŞ'e üye olan 10 işçinin işveren tarafından işten çıkarılması protesto edildi.

KOOP-İŞ bu dönemde en hızlı ve istikrarlı büyüyen sendikalarından biri oldu. 2003 yılı başından itibaren başlattığı örgütlenme atağı sonunda, İl Özel İdarelerinde, bazı üniversitelerde ve TÜRK-İŞ'e bağlı bazı sendikalarda örgütlenmesini tamamladı.

KOOP-İŞ'in yeni Genel Merkez binasının temeli de bu dönemde atıldı. 29 Temmuz 2006 günü yapılan temel atma törenine, KOOP-İŞ'in yetkili kurulları katıldı. Ankara'da Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Özveren Sokak No: 6'da bulunan yeni binanın 2450 metrekare kapalı alana sahip olması planlandı.

Bu dönemde KOOP-İŞ Sendikası Başkanlar Kurulu şu kişilerden oluşuyordu:

Mehmet Gülsoy (Ankara 1 Nolu), Nurettin Yaşar (Ankara 2 Nolu), Osman Aksoy (Antalya), Recep Çelik (Balıkesir), Ahmet Bayar (Gaziantep), Aziz Hacısalihoğlu (İstanbul), İshak Gündüz (İzmir 1 Nolu), Mehmet Karaaslanoglu (İzmir Bölge), Erol Özsoy (Kayseri), Rafet Durmaz (Konya), Mehmet Şeker (Kütahya), Hasan Melek (Malatya), Hasan Demirdelen (Mersin), Şevket Ulusinan (Sakarya), Engin Demirel (Samsun), A. Turan Önder (Sivas), Hüseyin Biberici (Tekirdağ), Ahmet Karaman (Trabzon) ve Atilla Tekerlek (Adana).

On Altıncı Olağan Genel Kurul

24-25 Mart 2007 tarihinde
Ankara'da yapılan
Koop-İş Sendikası 16. Genel
Olağan Genel Kurulu
Genel Başkan
Eyüp Alemdar konuşma
yaparken.

KOOP-İŞ'in 16. Olağan Genel Kurulu 24-25 Mart 2007 günlerinde Ankara'da Tes-İŞ Sendikası Salonunda yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Genel Başkanı Salih Kılıç, Başkan Yardımcılıklarına TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ve Tes-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu ve TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri ve Demiryol-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, Katipliklere de Sakarya delegesi Süheyla Varol ve Ankara delegesi Hülya İnözü seçildi.

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan Genel Başkan Eyüp Alemdar, ülkemizin ve çalışma yaşamının güncel sorunlarını değerlendirdiği konuşmasında, özetle şu görüşlere yer verdi:

“Bir önceki genel kurulda verdiğimiz sözler doğrultusunda, üyeden temsilciye, şubeden merkez yönetimine kadar uzanan, ahenkli bir işbirliği içinde olduk. Sevgiye ve saygıya dayalı, demokratik teamüllere uygun verimli bir çalışma dönemi geçirdik. Yetkili olduğumuz bütün işveren ve işyeri yöneticileriyle karşılıklı güven ve işbirliğine dayanan sosyal bir diyalog kurduk. İşin ve işyerinin devamlılığının sağlanması, hizmet kalitesinin yükselmesi, üretim ve verimin artırılması için birlikte gayret gösterdik. Artan üretimden ve gelişmelerden çalışanların hak ettiği payı alması için mücadele verdik ve başarılı olduk. Faaliyet

dönemimiz içinde temelini atmış olduğumuz çok amaçlı yeni hizmet binamız birkaç ay sonra tamamlanacaktır.

2003 yılında 26 olan yetkili olduğumuz işyeri sayısı 2007 yılında 77 olmuştur. Bugün burada üye sayımız, başta olmak üzere her bakımdan büyümüş, güçlenmiş ve etkinliğini artırmış bir sendikanın yöneticileri olarak huzurunuzda olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Yetkili olduğumuz işyerlerini ve üye sayımızı önemli oranda artırmış olmamıza rağmen örgütlenme konusunda arzuladığımız hedeflere henüz ulaşmış değiliz. Örgütlenme yalnız bizim değil bütün sendikaların hatta Konfederasyonumuz TÜRK-İŞ'in gündeminden düşmeyen önemli bir sorundur.

Burada kendi işkolumuz olan 17 Nolu Ticaret Büro ve Eğitim işkolundaki örgütlenme sorunundan söz etmek istiyorum. İşkolumuzda bizim dışımızda yetkili iki sendika daha olmasına rağmen toplam işçinin üçte ikisi sendikasız. Kayıtdışı çalışan çok sayıda sigortasız ve kaçak işçinin varlığı da dikkate alındığı taktirde işkolumuzdaki örgütlenme oranının yüzde 25'in altında olduğu gerçeği ile karşı karşıya kalırız. Örgütlü toplum demokratik toplumun olmazsa olmaz şartlarından biri olduğuna göre örgütlenme tek başına sendikaların sorunu değildir, olmamalıdır. Demokratik bir ülkenin yöneticisi olduğunu iddia edenler, örgütlenme sorununu ülkenin en önemli sorunlarından biri olarak kabul etmek ve örgütlenmenin önündeki engelleri ortadan kaldırmak zorundadırlar. Buradan hükümet edenlere ve yetkili herkese sesleniyorum, örgütlenme yalnız çalışanların değil ülkemizin ve demokrasimizin yararınadır. Unutulmamalıdır ki Avrupa Birliği Kalite Ödülü kazanan bütün işyerlerinde sendikalar örgütlüdür ve endüstriyel demokrasi vardır. Çağdaş demokrasilerin uygulandığı tüm medeni dünyada, işçi, işveren ve hükümet bir araya gelerek sorunları çözmektedir. Ülkemizde çözülmesi gereken en önemli sorunların başında kayıtdışı ekonomi ve kayıtdışı istihdam gelmektedir.

Kayıtdışı ekonominin önlenemediği bir ülkede kanun hakimiyetinden haktan, hukuktan, adaletten söz edilemez. Kayıt dışı; hazine için vergi kaybı, dürüst ve yasalara saygılı yatırımcı için haksız rekabet, tüketiciler açısından kaliteden, standarttan, garantiden yoksun mal ve hizmet demek. Sosyal güvenlik kurumları için prim kaybı demektir.

Örgütlenmenin ve yatırımın önündeki en büyük engellerin başında kayıtdışı ekonomi gelmektedir. Ekonominin içindeki payı yüzde 50'yi bulan kayıtdışı ekonomi ve kayıtdışı istihdamın kayıt içine alınması için mücadele şarttır.”

Genel Kurulda, Genel Yönetim Kurulu üye sayısı 6'dan 4'e düşürüldü. Genel Başkan Yardımcılığı kaldırıldı, Genel Eğitim ve Teşkilatlanma Sekreterlikleri birleştirildi.

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, KOOP-İŞ'in yeni yetkili kurulları şu şekilde oluştu:

Genel Başkanlığa Eyüp Alemdar (167 oy), Genel Sekreterliğe Tuncer Gürbulak (160 oy), Genel Mali Sekreterliğe Metin Güney (164 oy) ve Genel Eğitim ve Teşkilatlanma Sekreterliğine Mehmet Şeker (136 oy), yedek üyeliklere Şevket Ulusinan (155 oy), Hasan Demirdelen (112 oy), Ahmet Bayar (105 oy) ve Aziz Hacısalıhoğlu (103 oy).

Denetim Kurulu asıl üyeliklere Nurettin Yaşar (151 oy), Ahmet Karaman (146 oy) ve Erol Özsoy (143 oy), yedek üyeliklere Rafet Durmaz (150 oy), Ahmet Turan Önder (Kura 129 oy) ve Engin Demirel (Kura 129 oy).

Disiplin Kurulu asıl üyeliklere Recep Çelik (152 oy), Hüseyin Biberici (145 oy) ve Hasan Melek (143 oy), yedek üyeliklere Osman Aksoy (144 oy), İshak Gündüz (139 oy) ve Atilla Tekerlek (128 oy).

TÜRK-İŞ delegeliklerine ise, Eyüp Alemdar, Metin Güney, Tuncer Gürbulak, Mehmet Karaaslanoglu, Engin Demirel, İshak Gündüz, Ahmet Turan Önder, Mehmet Şeker, Mehmet Gülsoy, Atilla Tekerlek ve Aziz Hacısalıhoğlu getirildi.

Genel Kuruldan hemen sonra, Genel Eğitim ve Teşkilatlanma Sekreteri Mehmet Şeker, Genel Yönetim Kurulundan ayrıldı, Yönetim Kurulu fiilen üç kişi olarak görev süresini tamamladı.

KOOP-İŞ'in Praktiker'deki örgütlenme mücadelesi bu dönemde de devam etti. UNI ve Alman ver.di Sendikası'nın desteğiyle devam eden çalışmalar kapsamında, şirketin İstanbul, Ankara ve İzmir mağazalarında çeşitli eylemler de yapıldı. Genel Başkan Eyüp Alemdar, 23-25

Nisan 2007'de Atina'da, UNI'nin Avrupa Bölge Komitesi toplantısına katılarak bir konuşma yaptı ve konuşmasında Praktiker örgütlenme sürecini anlatarak konuyu uluslararası düzeye taşıdı.

KOOP-İŞ'in, üyelerinin bir kısmının 4-B statüsüne geçirilmesine tepkisi bu dönemde de devam etti. 2 Nisan 2007 günü Ankara Kızılay'da Şubeler Platformu önderliğinde yapılan eyleme KOOP-İŞ üyeleri de katıldı.

Genel Başkan Eyüp Alemdar, TÜRK-İŞ'in 20. Olağan Genel Kuruluna katılarak bir konuşma yaptı. Konuşmasında işkolunun sorunlarına da değinen Alemdar özetle şu görüşleri dile getirdi:

“Kamuda yıllarca ‘geçici işçi’ adıyla daimi işlerde çalıştırılan binlerce işçi, hakları olan daimi kadrolarına kavuşturulmuştur. Bu konuda göstermiş olduğu gayret nedeniyle TÜRK-İŞ Yönetimine teşekkür ediyorum. Ancak, aynı şartlarda çalışan çok sayıda ‘geçici işçi’ kamuoyunda 4-B olarak bilinen bir yöntemle, sözleşmeli personel yapılarak, hak kaybına uğratılmıştır. Kamuda büro işkolunda örgütlenmenin önünü kapatan bu olumsuz gelişmenin önlenemeyişini, yönetimin önemli bir eksiği olarak görüyorum.

Yasalaşmadan önce ve yürürlüğe girdikten sonra, toplumu büyük bir beklenti içine sokan, iş güvencesine yönelik yasal düzenlemenin, iş güvencesi sağlamadığı, örgütlenme çalışmalarımız esnasında açıkça görülmüştür. İş güvencesi, mutlaka yeni bir düzenlemeyle, sağlam esaslara bağlanmalıdır. 4857 Sayılı Yasada yer alan 30 işçi şartı kaldırılmalı, mevcut iş güvencesinden bütün işçiler yararlanmalıdır. Adli Makamlarca; işçileri haksız ya da geçersiz nedenlerle işten çıkarttığı kesinleşen işverenlere, bu uygulamaları tekrarlamaları halinde, uygulanacak yaptırımlar ağırlaştırılmalıdır. Kaldı ki; iş yasalarındaki emredici hükümlere rağmen, iş ve sendikal davaların yıllarca sürdüğü bilinen, acı bir gerçektir. ‘Geciken adalet, adalet değildir’. Dört ayda bitmesi gereken işe iade davalarının bile bir kaç yıl sürmesi, sendikal nedenlerle işten çıkartılmış işçilerin mağduriyetini arttırmaktadır. Yasama, yargı ve yürütme organı arzu ettiği takdirde, bu sorunun çözümü mümkündür. Davaların yasalarda belirtildiği gibi dört ay içinde kesinlikle bitirilmelerini sağlayacak, yasal ve idari düzenlemeler yapılmalıdır.”

Bu arada olağan toplantısını Ankara’da yapan KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısında, her ne pahasına olursa olsun örgütlenme kararı alındı. Yayımlanan Bildiride, “Örgütlenme, KOOP-İŞ Sendikası’nın stratejik hedeflerinin en önemli maddesidir. Başta özel sektör şirketleri olmak üzere, işkolumuzda faaliyet gösteren bütün işletmelerde, kurum ve kuruluşlarda geniş çaplı bir örgütlenme hareketi başlatılmıştır. Sendikamız, her ne şart altında olursa olsun, hangi engeller çıkarılırsa çıkarılsın, kararlılıkla ve azimle anayasal hak olan örgütlenme mücadelesini bütün gücüyle sürdürecektir” denildi.

KOOP-İŞ’in 43. Kuruluş yıldönümü nedeniyle yayımlanan bildiride de aynı hedef dile getirildi. Genel Başkan Alemdar, yeni dönemin tanımını, “örgütlenme, profesyonelleşme ve gelişme” olarak yaptı.

Bu dönemde yaşanan en önemli gelişme, uzun yıllar hasreti çekilen Genel Merkez binasının tamamlanması oldu. Genel Merkezin açılış töreni görkemli oldu. Törene Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve konuklar katıldı. Genel Başkan Eyüp Alemdar, açılış konuşmasında, “KOOP-İŞ, bundan böyle, daha kararlı, bilinçli ve azimle hedeflerine doğru yürüyecektir” dedi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Türkiye’nin köklü işçi örgütlerinden biri olan KOOP-İŞ Sendikası’nın hizmetlerini daha yükseğe taşıyacağına inandığını vurgulayarak yeni Genel Merkez binamızın KOOP-İŞ topluluğuna hayırlı olmasını diledi.

Praktiker örgütlenme mücadelesi, bu dönemde de devam etti. 10 Mayıs 2008 günü İstanbul Ümraniye’de yapılan eylem görkemli oldu. Eyleme TÜRK-İŞ’e bağlı sendikaların genel başkanları da destek verdi.

Azerbaycan’ın başkenti Bakü’de toplanan KOOP-İŞ Başkanlar kurulu sonuç bildirisinde, Praktiker işvereni kınadı ve mücadeleyi sürdürmekteki kararlılığını ifade etti. KOOP-İŞ, sosyal sigortalar alanında yapılmak istenen yasal düzenlemelere karşı, TÜRK-İŞ’in verdiği mücadeleyi de destekleme kararı aldı.

KOOP-İŞ ve Praktiker işvereni, beş yıl süren bir mücadelenin sonunda, 21 Ekim 2008 günü Cenevre’de bir araya geldi ve sorunun sosyal

diyalog yoluyla çözülmesi konusunda anlaşmaya varıldı. Toplantıda alınan bu karar uyarında, ilk sosyal diyalog toplantısı, 24 Kasım 2008 günü yapıldı. Bu gelişmeler üzerine, KOOP-İŞ Praktiker’de çoğunluğu sağlayarak 15 Aralık 2008 günü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na başvurdu. Bakanlık, 8 Ocak 2009 günü KOOP-İŞ’e toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi verdi.

Bu dönemde ayrıca, 42 yeni işyerinde örgütlenme sağlandı.

KOOP-İŞ Kadın İşçiler Komisyonu, 17 Haziran 2008 günü ilk toplantısını yaparak çalışmalarına başladı. Çalışma dönemi içinde dört kez toplanan Komisyon, KOOP-İŞ’e üye kadın işçiler ile ilgili çeşitli çalışmalar yaptı.

Bu çalışma döneminde yaşanan acı bir olay sonucunda, KOOP-İŞ Gaziantep Şube Başkanı Ahmet Bayar, geçirdiği trafik kazası sonucunda vefat etti. Bayar’ın yerine Şube Başkanlığına Mehmet Akif Sarıca getirildi.

KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu bu dönemde şu kişilerden oluşuyordu:

Mesut Yıldırım (Ankara 1 Nolu), Nurettin Yaşar (Ankara 2 Nolu), Osman Aksoy (Antalya), Zeliha Cozlan (Balıkesir), Ahmet Bayar/ Mehmet Akif Sarıca (Gaziantep), Aziz Hacısalıhoğlu (İstanbul), Alper Verim (İzmir 1 Nolu), Mehmet Karaaslanoglu (İzmir Bölge), İdris Güven (Kayseri), Rafet Durmaz (Konya), Hasan Melek (Malatya), Hasan Demirdelen (Mersin), Şevket Ulusinan (Sakarya), Fati Köymen (Samsun), Ufuk Uzunsel (Sivas), Ziya Nur Üzmez (Tekirdağ), Ahmet Karaman (Trabzon) ve Atilla Tekerlek (Adana).

On Yedinci Olağan Genel Kurul

KOOP-İŞ’in 17. Olağan Genel Kurulu, 7-8 Ağustos 2010 günlerinde, Ankara Büyük Anadolu Otel’de yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, Başkan Yardımcılığına T. Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Ali Akcan ve Genel Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Ramis Muslu, Katipliklere Balıkesir Şube Başkanı Zeliha Cozlan ve Gaziantep Şube Başkanı Mehmet Akif Sarıca seçildi.

17. Olağan Genel Kurul sonrası oluşan Yönetim Kurulu üyeleri: (soldan sağa) Genel Mali Sekreter Mehmet Karaarslanoğlu, Genel Sekreter Metin Güney, Genel Başkan Eyüp Alemdar, Genel Teşkilat ve Eğitim Sekreteri Osman Aksoy.

Genel Kurul, Genel Başkan Eyüp Alemdar'ın konuşmasıyla açıldı. Alemdar konuşmasında özetle şu görüşlere yer verdi:

“Ekonomik alanda ve çalışma hayatında büyük sorunlarla karşı karşıyayız. 80’li yıllardan bu yana gelmiş geçmiş tüm hükümetlerin gündeminden bir türlü düşmeyen özelleştirme uygulamalarının yarattığı sancuları halen yaşamaktayız. Halkımız bugün en temel ihtiyaç maddesi olan eti tüketemiyorsa, ülkemiz başka ülkelerden canlı hayvan ithal ediyorsa, bunun nedenlerini, yıllar öncesinde yapılan anlamsız özelleştirmelerde aramalıyız. O günlerde sibirli bir değnek gibi sunulan özelleştirmenin yarattığı tabriyat, bugün ortaya çıkmaktadır. Özelleştirmeler sonucunda, insan onuruna yakışmayan, hiçbir güvencesi olmayan ve her an iş kaybına mahkûm olmak anlamına gelen 4-b ve 4-c gibi ‘kualsız ve güvencesiz’ istihdam biçimleri, çalışanlara dayatılmaktadır, çalışanlar kölelik düzenine mahkûm edilmek istenmektedir.

Tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de ekonomik krizin etkisi artarak devam etmektedir. Kriz öncesi zaten var olan işsizlik, kriz sonrasında da sürmektedir. İşsizlik, en önemli sorun önümüzde durmaktadır. İşsizliği azaltılması için, yatırımlar artırılmalı, iş alanları açılmalı, kayıtdışı kayıt altına alınmalıdır. İthalata dayalı değil, üretime dayalı bir ekonomik model benimsenmelidir.

Son dönemde, hükümetimiz tarafından gündeme getirilen, “ulusal istihdam stratejisi”, işsizlikten kurtuluşun çaresini, işverenlere ek yük getirmemeyi ilke olarak kabul eden, işçilerin fedarkarlığa devamını isteyen, gelirlerini düşüren bir anlayış içinde ‘esnek çalışma’ olarak belirlemiştir. Oysa ki, yapılması gereken, işgücü piyasasını esnekleştirmek değil, insan onuruna yaraşır bir üretim ve çalışma ortamı sağlamaktır. Bunun yapılması için bizim sendikalar olarak taleplerimiz var.

-Biz asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını, halkın satın alma gücünün artırılmasını istiyoruz.

-Kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınmasını istiyoruz.

-Gerçek anlamda bir iş güvencesi istiyoruz.

-Sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılmasını istiyoruz.

-İşsizleştirme anlamına gelen özelleştirme uygulamalarının durdurulmasını istiyoruz.

-Biz, işverenlere sağlanan kredi, teşvik gibi uygulamalarda, işten işçi çıkarmama koşulunun getirilmesini istiyoruz.

-Sosyal güvenlik sistemimizin çalışanları ve işsizleri koruyan sosyal devlet anlayışına uygun hale gelmesini istiyoruz.

-Sağlık hizmetlerinde müşteri değil, hak sahibi vatandaşlar olmak istiyoruz.

-Sağlıkta katkı payının kaldırılmasını istiyoruz.

-İşyerlerini, işletmeleri bölen, iş hukukunu uygulanamaz hale getiren, örgütlenmeyi imkansızlaştıran taşeron uygulamalarını istemiyoruz.

-Dar ve sabit gelirlielerin tükettiği temel mallar üzerindeki dolaylı vergilerin kaldırılmasını ve vergide adaletin sağlanmasını istiyoruz.

-Emeklilik dönemlerimizde perişan olmak istemiyoruz.

Sendikal örgütlenme konusu, en öncelikli konularımızın başında gelmektedir. Bugün örgütlenmek için atılan her adım, işten çıkartıl-

malarla sonuçlanıyor. Bunun en çarpıcı örneklerini, Koop-İş Sendikası olarak örgütlenme mücadelesinde bizzat yaşıyoruz. bugün özellikle çok uluslu şirketlerde yürüttüğümüz örgütlenme mücadelemizde büyük zorluklarla karşı karşıyayız. Demokrasiyi ve işçi haklarını dillerinden düşürmeyen Batılı işverenler, sıra türk işçisinin örgütlenmesine geldiğinde tavır değiştiriyorlar. Dünyanın diğer ülkelerindeki işçiler için var olan bir hakkı, bizim işçimize tanımak istemiyorlar. Bu yaklaşımı kınıyorum. Türk işçisi ekonomik, sendikal ve sosyal haklara en az batılı işçiler kadar layıktır. Bu noktada, örgütlenme sürecinde, uluslararası sendikal dayanışmaya duyduğumuz ihtiyaç konusunda yurtdışından gelen değerli konuklarımızın dikkatini çekmek istiyorum.”

Genel Kurulda, Genel Eğitim ve Teşkilatlanma Sekreterliğinin amatör olması, bütçe imkanları gözetilerek daha sonra profesyonel yapılmasına olanak sağlanması kararlaştırıldı. Ayrıca İzmir Bölge Şubesi ve Antalya Şubesinin kapatılması da karar altına alındı.

Genel Kurul sonunda, KOOP-İŞ’in yeni yetkili kurulları şu şekilde oluştu:

Genel Başkanlığa Eyüp Alemdar (179 oy), Genel Sekreterliğe Metin Güney (178 oy), Genel Mali Sekreterliğe Mehmet Karaaslanoglu (174 oy) ve Genel Eğitim ve Teşkilatlanma Sekreterliğine Osman Aksoy (179 oy), yedek üyeliklere Mesut Yıldırım (172 oy), Alper Verim (159 oy), Nurettin Yaşar (158 oy) ve Fati Köymen (147 oy).

Denetim Kurulu asıl üyeliklerine Erol Özsoy (172 oy), Ahmet Karaman (172 oy) ve Mustafa Ok (171 oy), yedek üyeliklere İdris Güven (176 oy), Ufuk Uzunsal (169 oy) ve Ziya Nur Üzmez (163 oy).

Disiplin Kurulu üyeliklerine Hasan Melek (171 oy), Kazım Onuş (171 oy) ve Hasan Demirdelen (170 oy), yedek üyeliklere Zeliha Cozlan (169 oy), Sibel Yazgan (168 oy) ve Mehmet Karageyig (162 oy).

TÜRK-İŞ delegeliklerine ise, Eyüp Alemdar, Metin Güney, Mehmet Karaaslanoglu, Aziz Hacısalihoğlu, Mesut Yıldırım, Nurettin Yaşar, Osman Aksoy, Rafet Durmaz, Şevket Ulusinan, İdris Güven ve Fati Köymen getirildi.

Bu dönem KOOP-İŞ'in tarihindeki, en çalkantılı dönem oldu denebilir. KOOP-İŞ bu dönemde bir yandan tarihinin en büyük örgütlenmesini gerçekleştirirken, diğer yandan bir varlık yokluk mücadelesi verdi.

IKEA, ADESE gibi büyük marketler zincirlerinde örgütlenme atağı başlatıldı. Her iki işyerinde de işverenlerin katıl tutumları, yeni bir mücadeleyi Sendikanın gündemine almasına neden oldu. Genel Sekreter Metin Güney'in, 16 Temmuz 2010 günü Konya'da ADESE işvereni-ne karşı yaptığı basın toplantısının ardından, 12 Şubat 2011 günü de Ankara'da ADESE önünde bir protesto gösterisi yapıldı. Güney, basın toplantısında şunları söyledi:

"ADESE işçileri yaklaşık 2 yıl önce Sendikamıza üye oldular. Binlerce üyemiz gibi onlar da KOOP-İŞ'e güvendiler. Bize inandılar. Onlara kapımızı açtık, evimize aldık. Ancak işveren onların bu anayasal, yasal haklarını tanımadı. Onlara örgütlü olmayı, insanca, özgürce yaşamayı reva görmedi. İşçilere fiziki ve psikolojik baskılar uyguladı. Fazla mesaiye zorladı. Tek tek ofise çağırarak tehdit etti. Sendikamızdan istifa etmeyenleri geçici görevle başka yerlere gönderdi. Üyelerimizi sendikalarından istifaya zorladı. 15 arkadaşımız hiçbir sebep gösterilmeden şehir dışına ve tavuk çiftliğine tayin edildi. Bunu kabul etmeyen işçilerimizin iş sözleşmeleri hiçbir sebep gösterilmeden feshedilmiştir.

Bu yapılanlar haksızdır, adaletsizdir. Bu yapılanlar ayıptır, günahıdır. Bu yapılanlar emeğe, emekçiye saygısızlıktır. Kınıyorum bunları yapanları. İnsanların ekmeğiyle oynayanları, işçinin aşına, ekmeğine göz dikenleri, işyerlerini zorbalıkla yönetenleri kınıyorum."

IKEA'daki örgütlenme mücadelesi ise uluslararası platforma taşındı. İsveç'te IKEA'da örgütlü bulunan Handels Sendikası ve UNI işbirliğiyle yürütülen örgütlenme mücadelesi, zaman zaman etkili eylemlere sahne oldu.

KOOP-İŞ, yapı marketleri sektöründe bir ilke imza atarak, uzun zamandır örgütlenme mücadelesi verdiği Praktiker'de toplu iş sözleşmesi imzaladı. Toplu iş sözleşmesiyle, bu işyerinde o güne kadar var olmayan parasal ve sosyal haklar alındı.

KOOP-İŞ'in en büyük örgütlenme atağı, 6111 sayılı Kanunun 166. maddesi gereğince, belediyelerdeki ihtiyaç fazlası işçilerin, Milli Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü taşra teşkilatlarına aktarılmasıyla oldu. Bu işyerlerine aktarılan işçiler, KOOP-İŞ'e üye oldular. KOOP-İŞ, 28 Ocak 2011 günü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na yetki başvurusunda bulundu. Ancak bazı sendikaların işkolu tespiti istemesi ve işletme tipi toplu iş sözleşmesini dava konusu yapmaları üzerine açılan davalar bekletici neden sayıldı ve yetki süreci gecikti.

Bu süreçte, KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu, Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı'ndaki gelişmeler, örgütlenme çalışmaları, toplu iş sözleşmeleri, Ulusal İstihdam Stratejisi gibi konularını değerlendirmek amacıyla 9-12 Mart 2012 tarihlerinde Ankara'da toplandı.

Başkanlar Kurulu ardından yapılan açıklamada şu görüşlere yer verildi:

“Tüm çalışanları ve çalışma hayatındaki tüm aktörleri etkileyecek olan Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı'nın önümüzdeki günlerde TBMM Genel Kuruluna sevk edilmesi beklenmektedir. Başkanlar Kurulumuz, TBMM Genel Kurulunda Sendikamızı ve örgütlü olduğu işyerlerindeki tüm üyeleri bir bütün olarak koruyacak, özellikle örgütlenmenin önündeki engelleri kaldıracak, toplu iş sözleşmesi prosedürlerini kolaylaştıracak, uluslararası normlara uygun bir kanunun yapılmasını talep etmektedir.

•Yaklaşık 2 yıl önce açıklanan ve son günlerde gündeme getirilen Ulusal İstihdam Stratejisi (UİS), kıdem tazminatının fona devredilerek kaldırılmasını, esnek ve güvencesiz çalışmanın yaygınlaşmasını, bölgesel asgari ücreti, kiralık işçilik uygulamasını ve taşeronun yaygınlaştırılmasını öngörmektedir. İstihdam yaratacağı iddiasıyla ortaya atılan UİS, istihdam artırıcı gerçekçi hiçbir uygulamayı içermediği gibi, bir de mevcut istihdam yapısına kalıcı zararlar verecek, kazanılmış haklarımızın yok edilmesine neden olarak bir projedir. Koop-İş Sendikası Başkanlar Kurulu, çalışanların aleyhine gerçekleştirilecek bu tarz girişimlere karşı her türlü yasal ve demokratik hakları kullanacağını beyan eder.

•Başkanlar Kurulumuz, 6-8 Mart 2012 tarihlerinde İstanbul'da evsahipliği yaptığımız ve IKEA işveren temsilcilerinin de katıldığı 'UNI IKEA Küresel Sendikalar Birliği Kuruluş Toplantısı' nı değerlendirmiştir. IKEA'daki örgütlenme sürecini hızlandırması adına Sendikamız, Birliğin ilk yönetim kuruluna seçilmiştir. Başkanlar Kurulumuz IKEA Türkiye Yönetimine bir kez daha sosyal diyalog çağrısında bulunarak baskıların sonlandırılmasını ve çalışanların örgütlenme hakkına saygı duyulmasını talep etmektedir.

•Başkanlar Kurulumuz, Torba Yasa ile belediyelerden Milli Eğitim Müdürlüklerine devredilen işçilerin toplu iş sözleşmesine kavuşmaları için yetkilileri göreve davet etmektedir. Bir yılı aşkın süredir yetki bekleyen sendikamızın ve 7 binden fazla üyemizin artık sabrı tükenmek üzeredir. Toplu iş sözleşmesi prosedürünün uzun olması ve davaların bekletici mesele yapılması, aileleri ile birlikte 70 bin kişinin mağduriyetine neden olmaktadır. Bu sorunun en kısa sürede çözülmesi gerekmektedir.

•Sendikamız ile Emniyet Genel Müdürlüğü arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşmaya varılamamıştır. Sendikamız, çok farklı ücret ve sosyal yardımlarla devredilen işçilerin ortak bir toplu iş sözleşmesi kapsamına alınması hususunda elinden gelen tüm çabayı sarfetmiş ve artık işverenden toplu iş sözleşmesinin anlaşma ile sonuçlandırılması için yapıcı adımlar atmasını beklemektedir.”

Ancak Emniyet Genel Müdürlüğü'ne aktarılan işçiler için 25 Mayıs 2011 günü yapılan başvuruya, Bakanlık 1 Haziran 2011 günü yetki verdi ve bu işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalandı.

Milli Eğitim Bakanlığı örgütlenmesi ve toplu iş sözleşmesi süreci, zorlu mücadelelere sahne oldu. KOOP-İŞ'e karşı yürütülen kampanyalar, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasasının TBMM'de görüşülmesi sırasında, işkolunu ikiye bölme çabaları, işçiler üzerinde yürütülen kara propaganda, baskı ve tehditler, KOOP-İŞ'in kararlı tutumuyla boşa çıkarıldı. Süreç KOOP-İŞ'in zaferiyle sonuçlandı.

KOOP-İŞ Yönetimi, 29 Mart 2013 günü Kamu İşveren Sendikası Kamu-İş ile, 16 bin Milli Eğitim işçisi adına toplu iş sözleşmesi imzaladı.

Genel Başkan Eyüp Alemdar, yaşanan bu gelişmeleri teşkilatına şu sözlerle özetledi:

“Emniyet Genel Müdürlüğüne ve Milli Eğitim Bakanlığına devredilen işçilerimizi örgütleyerek büyük bir başarı elde ettik. Uzun, stresli ve yorucu bir sürecin sonunda Milli Eğitim Bakanlığı toplu iş sözleşmesi imzalandı. Sendikamız, son yılların en büyük örgütlenmelerini gerçekleştirerek çok önemli bir başarıya ve kazanıma imza attı. Bu başarı, yalnızca KOOP-İŞ topluluğuna değil, ülkemiz sendikal hareketine de çok büyük bir moral oldu, heyecan yarattı. Örgütlenmenin çok zor olduğu bu dönemde bu arkadaşlarımızı Sendikamıza katarak büyük bir sevinç ve mutluluk yaşadık.

Elbette her büyük başarı, çeşitli zorlukları da beraberinde getiriyor. Uzaktan bakıldığında belki farklı görünüyor ama hiçbir başarı kolay kazanılmıyor. Büyük başarıların arkasında emek var, çaba var, mücadele var, uykusuz geceler, stresli saatler var, alınteri var. Biz bu süreçte bunların hepsini yaşadık, çok önemli sıkıntıları aşmak zorunda kaldık, büyük engellemelerle karşılaştık. Günlük mesaimizin büyük bölümünü, bu engellemeleri aşmak için harcadık. Her gece, bir günü daha atlatmanın güveni ile uyuduk... Her sabah yeni bir kaosa uyandık. Ama en büyük zorlukların bile, azimle, kararlılıkla, mücadeleyle aşılabacağına olan inancımızı da hiç yitirmedik. Kararlı olduk, inançlı olduk. Milli Eğitim işçilerine yalanlar söyleyenlere inat, hep doğruları söyledik, onları kandırmaya çalışanlara inat şeffaf olduk, bu süreci uzatmak için ellerinden geleni yapanlara inat, biz bir an önce onları toplu sözleşmeye kazandırmak için mücadele ettik.

Dile kolay, binin üzerindeki farklı toplu sözleşmeden, tek bir sözleşmeye ulaştık. Bunu yaparken de tüm üyelerimizin menfaatini gözettilik. Bu da yetmedi, hem Milli Eğitim’de hem de Emniyet’te yeni bir ek protokol yaptık, yeni haklar aldık.

Geçenler geçti, yaşananlar yaşandı... Yaşadıklarımız çok zor da olsa, bunları hoş birer anı olarak hatırlayacağız. Biz şimdi bütün bu süreci başarılı toplu sözleşmelerle sonlandırmanın huzurunu yaşıyoruz. Mutluyuz... Gururluyuz... Üyelerimizin sofralarına bir dilim ekmek

daha koymak için verdiğimiz mücadelenin karşılığını görmek bizleri onurlandırıyor.

Şimdi hepimiz için yeni bir süreç başlıyor. Bu süreçte, aramıza yeni katılan üyelerimizle kaynaşacağız, kocaman bir aileye dönüşeceğiz. Birlikte güzel günlere doğru yürüyeceğiz. KOOP-İŞ'i daha da büyüteceğiz, güçlendireceğiz. Birlikte eğitimler, toplantılar yapacağız. Daha iyi sözleşmeler, daha gelişkin haklar için güç biriktireceğiz, enerji depolayacağız.

Sendikamız bünyesine, bugüne kadar ilk kez sendikalı olan arkadaşlarımız katıldı. Ayrıca daha önce; başka sendikalarda örgütlü olmuş arkadaşlarımız katıldı. Onlar kendi sendikalarında eğitimler aldılar, o sendikaların kültürünü öğrendiler, farklı pratikler yaşadılar. Ancak örgütsüzüyle, örgütlüsüyle, onlar artık KOOP-İŞ'li... Büyük KOOP-İŞ ailesinin üyeleri oldular. Sizlerden ricam, KOOP-İŞ Sendikasını benimsemeniz, KOOP-İŞ'in ilkelerini, kültürünü, disiplinini özümsemenizdir. Uyumlu bir yapıyı birlikte oluşturmamıza katkıda bulunmanızdır. Bizim heyecanımıza heyecan katmanız, birlikte hayaller kurmanızdır. Hayal ettiğimiz güçlü ve büyük KOOP-İŞ'i yaratmaya katkıda bulunmanızdır. Aramıza yeni katılan arkadaşlarımız, KOOP-İŞ Sendikası üyesi olmaktan gurur duymalıdır... KOOP-İŞ'e güven duymalıdır... KOOP-İŞ'e inanmalıdır. Bu vesileyle bir kez daha KOOP-İŞ Sendikası'na hoş geldiniz, evinize hoş geldiniz diyorum.”

KOOP-İŞ bu dönemde, uluslararası alanda önemli bir projeye imza attı. KOOP-İŞ'in ev sahipliğinde İstanbul'da yapılan toplantıyla, dünyanın her yerinde faaliyet gösteren ticaret sektörü sendikaları, UNI IKEA Küresel Sendikalar Birliği'ni kurdular. KOOP-İŞ'in öncülük ettiği bu birlik, çalışanların refahına ve IKEA'da iş barışını kurmaya yönelik çalışmalar yaptı.

Uluslararası alandaki bu iyiniyetli çaba, IKEA yönetiminin tavrında herhangi bir değişikliğe neden olmadı. Bunun üzerine KOOP-İŞ Yönetimi, 6 Mayıs 2012 günü IKEA'nın tüm mağazaları önünde eylemler yaptı. İstanbul'da Bayrampaşa mağazasındaki eylemde konuşan Genel Başkan Eyüp Alemdar şunları söyledi:

“Biz IKEA işverenini daha önce çeşitli defalar uyardık. Ancak IKEA işvereni, baskılara, sendikasıylaştırma girişimlerine devam ediyor. Temel bir insan hakkı olan örgütlenme özgürlüğüne, sendikal haklara ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin yasalarına saygılı davranmıyor. IKEA işçisi bugüne kadar örgütlenemediyse, bunun nedeni uygulanan baskılar ve yıldırma politikalarının artarak devam etmesidir. Tüm çalışanlar mağaza müdürleri tarafından sendikamızdan istifa etmeye zorlanıyor. İstifa etmeyenler işten atılıyor, sürgün ediliyor. Bu baskıları yapanları kınıyorum. Bu baskı, dayatma ve işten çıkartmaları yapan işveren ve-killeri buradan uyarıyorum. Yaptığınız iş hukuksuzdur, yasadışıdır ve açıkça suçtur. Bir gün gelir bunun hesabını verirsiniz.

“IKEA’nın Türkiye dışındaki ülkelerde çalışanların tamamına yakını sendikalıdır. Ancak sendikalaşma hakkı ülkemizde engellenmektedir. Türk işçisine bu hak tanınmamaktadır. O ülkelerde ve Avrupa Birliği ülkelerinde sendikal haklara saygı göstermek zorunda kalan IKEA işvereni, ülkemizde de bu haklara saygı göstermek ve uymak zorundadır. Türk işçisi köle değildir... Türk işçisi sahipsiz değildir... Sendikamız KOOP-İŞ bu haksız ve hukuksuz uygulamalara karşı her türlü demokratik eylemi yürütecektir. IKEA işçisiyle dayanışma içinde olacaktır. IKEA işçisi örgütlü olana kadar, toplu iş sözleşmesi haklarına kavuşuncaya kadar, mücadelemiz bütün hızıyla devam edecektir.”

KOOP-İŞ’in örgütlenme çalışmaları bununla sınırlı kalmadı. KOOP-İŞ, Türkiye genelinde faaliyet gösteren Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarında da örgütlenerek çoğunluğu sağladı.

2013 yılı, KOOP-İŞ tarihinde bir dönüm noktası oldu. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu’nun istifasıyla, TÜRK-İŞ Yönetiminde yaşanan değişikliğin ardından, KOOP-İŞ Genel Başkanı Eyüp Alem-dar, yedekten TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreterliği görevine getirildi. KOOP-İŞ’in 50 yıllık tarihinde bir ilk olan bu gelişme, KOOP-İŞ topluluğunda mutlulukla karşılandı.

Bu dönemde, Mersin Şube Başkanı Hasan Demirdelen, yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak vefat etti. Demirdelen’in yerine Rasim Mart getirildi. İzmir 1 Nolu Şube Başkanı Alper Verim’in bu görevinden ayrılması üzerine, İsa Çay, Şube Başkanlığına getirildi. İsa Çay’ın istifası-nın ardından İzmir 1 Nolu Şube Başkanı Umut Başyayla oldu.

KOOP-İŞ'in bu dönemde gösterdiği örgütlenme başarısı, üye sayısında büyük bir artışa neden oldu. Bu gelişme üzerine KOOP-İŞ Yönetimi, daha önce kapattığı Antalya Şubesini yeniden açarken, Erzurum ve Van illerinde iki yeni şube kurdu.

Bu dönemde KOOP-İŞ Başkanlar Kurulu şu şekilde oluştu:

Rasim Mart (Adana 1 Nolu), Mesut Yıldırım (Ankara 1 Nolu), Abdurrahim Pir (Ankara 2 Nolu), Osman Aksoy (Antalya), Levent Arslan (Balıkesir), O. Tarık Toğrul (Erzurum), M. Akif Sarıca (Gaziantep), Aziz Hacısalihioğlu (İstanbul), Ümit Başyayla (İzmir 1 Nolu), İdris Güven (Kayseri), Rafet Durmaz (Konya), Necdet Durak (Malatya), Şevket Uluşinan (Sakarya), Fati Köymen (Samsun), Ufuk Uzunsal (Siivas), Ziya Nur Özmez (Tekirdağ), Ahmet Karaman (Trabzon) ve Ayhan Özbek (Van).

Türk Koop-İş Sendikası, Hür Büro-İş Sendikası, Bür-Sen Sendikası birleşme protokolünün imza töreni (Ankara) Koop-İş Genel Başkanı Ahmet Balaman, Hür Büro-İş Sendikası Genel Başkanı Necmi Gülerdaba (pencere yanı), Bür-Sen Sendikası Genel Başkanı Fettah Akan, İzmir Şube Başkanı M. Ali Yıldız, Mersin Şube Başkanı Abdullah Gönül, Sivas Şube Başkanı Fehmi Kaya, Antalya Şube Başkanı Ertan Çınar, Koop-İş Sendikası Genel Mali Sekreteri Hüseyin Gözüaçık. 2 Şubat 1983 Ankara Koop-İş Sendikası Genel Merkezi.

Koop-İş Sendikası Genel Başkanı Halil İbrahim Çapan ve Divan Başkanı Mustafa Özsoy Genel Kuruldan önce delegelerle birlikte hatıra fotoğrafı çektirirken.

Başkan Çapan, eğitim almak için Kredi Kooperatiflerine gelen kursiyerlerle birlikte.

Emanuel Books ILO Avrupa ve Orta Asya Temsilcisi, Türk-İş ziyareti sırasında.

Tarım Kredi Kooperatiflerini temsilen Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Celal Erdem (ortada). Bir eğitim semineri programında.

Koop-İş Genel Yönetim Kurulu: (Soldan sağa) Genel Sekreter Tuncer Güllübalak, Genel Mali Sekreter Eyüp Alemdar, Genel Başkan Can Sert, Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Pala, Genel Eğitim Sekreteri Ergün Yurdakul.

Genel Başkan Eyüp Alemdar (sağdan 4.), Genel Sekreter Metin Güney (sağdan 3.), Genel Mali Sekreter Mehmet Karaarslanoğlu Başkanlar Kurulu üyeleriyle.